

Onderwerp Evaluatie wijzigingen in het hondenbeleid

Steller P.S. Maaskant

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 85 67 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk SB13.3850085

Datum **17 OKT 2013** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Overlast door honden(poep) is een weerbarstig probleem, waarbij verschillende – vaak tegenstrijdige – belangen een rol spelen. Op 30 september 2009 heeft u op basis van een initiatiefvoorstel van de ChristenUnie aangepast hondenbeleid vastgesteld, met als doel om een zo goed mogelijke balans te bereiken tussen de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en die van niet-hondenbezitters en het belang van planten en dieren anderzijds. Na een uitgebreid participatietraject, hebben wij in 2011 in lijn met het aangepaste beleid hondengebieden aangewezen. Op 30 mei 2012 heeft u de evaluatie van het hondenbeleid vastgesteld en de regels op twee punten aangepast. U heeft gekozen voor het invoeren van een algemene opruimplicht voor hondenpoep en het aanscherpen van de definitie van opruimmiddel in de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen (APVG).

We hebben afgesproken deze twee wijzigingen na een jaar te evalueren, om te bekijken of de regels het gewenste effect hebben. Hierna gaan wij kort in op de uitkomsten van de evaluatie. In de bijlage vindt u het evaluatierapport.

Naast de evaluatie is er op verzoek van de Vereniging Hondvriendelijk Groningen (VHG) dit jaar een uitgebreid klachtenonderzoek door de Ombudsman uitgevoerd naar het hondenbeleid en de handhaving ervan. Onlangs heeft zij haar eindrapport aan u aangeboden. We stellen voor om het rapport bij de bespreking van de evaluatie wijzigingen in het hondenbeleid in uw raadscommissie Beheer en Verkeer te betrekken. Hierna gaan wij kort in op de resultaten van de evaluatie in combinatie met de bevindingen van de Ombudsman.

Vorm en inhoud evaluatie

We hebben de opzet van de evaluatie besproken met VHG en hen uitgenodigd om een inhoudelijke reactie te geven op de aanpassingen in het hondenbeleid. De reactie is opgenomen als bijlage 5 bij ons evaluatierapport. Het evaluatierapport van VHG is gebaseerd op een uitgebreide enquête onder haar leden en gaat in op bijna alle aspecten van het hondenbeleid. Onze evaluatie gaat over de wijzigingen in het hondenbeleid per 1 juli 2012.

Daarom hebben wij alleen de van toepassing zijnde onderdelen uit het rapport van VHG besproken in onze evaluatie. Wij zijn op een aantal onderwerpen niet ingegaan, omdat we van mening zijn dat ze op dit moment niet ter discussie staan. Het gaat dan om het door u vastgestelde doel van het hondenbeleid, de participatie bij vaststelling van het hondenbeleid, de manier van handhaven ('lik op stuk' en niet alleen bij overlast), contact met de gemeente.

Op deze onderwerpen zijn wij in het kader van het klachtenonderzoek van de Ombudsman overigens wel ingegaan. Wat betreft de tijdige en correcte beantwoording van klachten en suggesties, dit heeft onze aandacht. Gezien de verschillende belangen waar we mee te maken hebben, kunnen wij echter niet altijd iedereen tevreden stellen met ons antwoord.

Het opnieuw opzetten van het hondenbeleid is wat ons betreft niet aan de orde. Wij waarderen de aanbevelingen om tot verbeteringen in het hondenbeleid (en de communicatie en handhaving) te komen en blijven daarover graag met VHG in gesprek. Uiteraard binnen de kaders van het vastgestelde beleid, en met aandacht voor de verschillende rollen die wij hebben.

De evaluatie wijzigingen in het hondenbeleid is vooral gebaseerd op de uitkomsten van de Stadspanelenquête, die wij hebben laten uitvoeren door Bureau Onderzoek en Statistiek. De vragen in de enquête hebben we zoveel mogelijk laten aansluiten op de vorige enquête. Daarnaast hebben wij zelf alle bewonersorganisaties benaderd met een enquête over de gewijzigde regels. Verder maken diverse onderdelen van het eindrapport van de Ombudsman deel uit van de evaluatie (handhaving en communicatie).

Bevindingen

Uit de Stadspanelenquête blijkt dat er meer Stadjsers positief zijn over het beleid dan twee jaar geleden. Zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters zijn tevreden over de algemene opruimplicht. Wel blijft de wens voor meer afvalbakken bestaan, zowel bij hondenbezitters als niet-hondenbezitters. Uit de Stadspanelenquête blijkt een lichte toename van het aantal mensen dat vindt dat er voldoende afvalbakken zijn. We zien ook terug dat de meeste mensen de opruimmiddelen gebruiken die voorgeschreven zijn in de APVG.

De communicatie over de wijzigingen in het beleid is effectief geweest.

Uit de Leefbaarheidsmonitor blijkt dat Stadjsers minder vaak hondenpoep aantreffen op de stoep. De overlast door hondenpoep op andere plekken is vrijwel hetzelfde gebleven, zo blijkt uit de Stadspanelenquête. Ook de cijfers uit de BORG-schouw van 2013 laten voor hondenpoep dezelfde score zien als vorig jaar. De score is 94% bij een streefpercentage van 90%. Voor de volledigheid: de complete BORG-rapportage over het jaar 2013 ontvangt u in februari 2014.

Hondenpoep die niet is opgeruimd door baasjes blijft een ergernis voor anderen. Zij vinden dat daarvoor meer handhaving nodig is.

Eindrapport Ombudsman

De evaluatie wordt op een aantal punten aangevuld met de uitkomsten van het klachtenonderzoek over het hondenbeleid en de handhaving daarvan. De Ombudsman heeft zich uitgesproken over:

1. regelgeving en handhaving;
2. registratie van klachten over boa's;
3. presentatie en communicatie en
4. participatie.

Ad 1. Tijdens het klachtenonderzoek van de Ombudsman is gebleken dat er een omissie is in de totstandkoming van het handhavingsbeleid. Wij hebben deze hersteld, door het wijzigen van een deel van het handhavingsbeleid over honden en het vaststellen van een beleidsregel hierover. Met het vaststellen van deze beleidsregel geven wij ook invulling aan onze toezegging in de raadscommissie van 5 september 2012: een handhaver 'kan' bekeuren (in plaats van 'zal bekeuren'). In het volgende Handhavingsprogramma zullen wij dit ook opnemen.

Ad 2. Wij publiceren voortaan klachten over Boa's jaarlijks geanonimiseerd op de webpagina van Stadstoezicht.

Ad 3. We hebben de webpagina van Stadstoezicht aangepast, zodat duidelijk is hoe de toezichthouders en handhavers te werk gaan.

Ad 4. Wij nemen de inhoud van het rapport ter harte, in het bijzonder de opmerkingen over verwachtingenmanagement.

Tot slot zijn we in overleg met de VHG over bijvoorbeeld de communicatie en zullen dit verder intensiveren. We verwachten met de evaluatie van de aangepaste regels en het eindrapport van de Ombudsman duidelijkheid te hebben over de uitvoering van het hondenbeleid in de toekomst.

Conclusie

De bevindingen uit de evaluatie en de inhoud van het eindrapport van de Ombudsman bieden duidelijkheid over het hondenbeleid en de handhaving ervan.

Uit de evaluatie blijkt dat zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters tevreden zijn over de algemene opruimplicht. We willen het beleid continueren, met de volgende aandachtspunten:

- We blijven in gesprek met de VHG over communicatie en uitvoering van het hondenbeleid. Ook blijft er aandacht voor communicatie met andere betrokkenen;
- We houden vast aan het uitgangspunt dat de hondenbezitter verantwoordelijk is voor zijn hond, en ook voor het opruimen van de hondenpoep. Er zijn voldoende mogelijkheden om de poep op te ruimen: openbare afvalbak, kliko en ondergrondse containers;
- We zetten wat betreft handhaving in op kwaliteit, door de Boa's te trainen in houding en gedrag. De inzet van handhaving wordt vooralsnog gecontinueerd. Dat wil zeggen dat handhaving van het hondenbeleid één van de prioriteiten is voor Stadstoezicht, zoals vastgelegd in het Handhavingsprogramma.

- We zijn van mening dat er op dit moment voldoende losloopgebieden zijn. Tegelijkertijd constateren we dat de losloopgebieden geen statisch geheel vormen en de wens in een wijk kan veranderen. We gaan hier praktisch mee om. Uitgangspunt is dat het initiatief voor eventuele wijzigingen uit de wijk moet komen en niet van een individu.

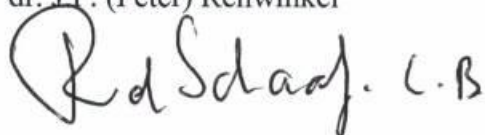
In de toekomst zullen we het beleid blijven volgen met bestaande meetinstrumenten, zoals de BORG-rapportage en de Leefbaarheidsmonitor.

Vervolg

Graag bespreken wij de evaluatie van de wijzigingen in het hondenbeleid in combinatie met de bevindingen van de Ombudsman over de (handhaving) van het hondenbeleid met u in de raadscommissie van 20 november aanstaande.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage: Evaluatierapport wijzigingen in het hondenbeleid.

5d

Evaluatie wijzigingen in het hondenbeleid

Versie 8 oktober 2013

Inhoudsopgave

Samenvatting

Aanleiding

Conclusie

- 1. Inleiding**
- 2. Invoering algemene opruimplicht en herschikken afvalbakken**
- 3. Aanscherping definitie opruimmiddel**
- 4. Over de aanlijnplicht**
- 5. Losloopgebieden**
- 6. Handhaving**
- 7. Communicatie en participatie**
- 8. Hondenbelasting**
- 9. Vervolg**

Samenvatting

De afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor het hondenbeleid. De Vereniging Hondvriendelijk Groningen (VHG) maakt(e) zich sterk voor de belangen van de hondenbezitters. Maar ook individuele Stadjsers, hondenbezitters en niet-hondenbezitters, hebben zich laten horen over het hondenbeleid en de handhaving daarvan. Uit de Stadspanelenquête (2013) blijkt dat de inwoners van Groningen over het algemeen positief tegenover honden staan en ze de ruimte gunnen. Het hondenbeleid is bij het overgrote deel van de Stadjsers bekend. De communicatie over de wijzigingen in het beleid is effectief geweest, zeker bij hondenbezitters. Er zijn meer Stadjsers en hondenbezitters positief over het beleid dan twee jaar geleden.

Er zijn nog wel wensen, zo blijkt uit het Stadspanel: meer afvalbakken, betere handhaving van de regels, uitbreiden aantal losloopgebieden. Hondenbezitters willen graag meer afvalbakken en meer losloopgebieden. Handhaving van de regels vinden zij minder van belang.

De overlast die het meest wordt ervaren is, nog steeds, hondenpoep op de stoep en op andere plaatsen. Ongeveer een derde van alle respondenten van de Stadspanelenquête geeft aan hier vaak overlast van te ondervinden. Ten opzichte van 2011 is er een lichte verbetering te zien. Uit de enquête Leefbaarheid en veiligheid 2012 blijkt dat Stadjsers minder vaak hondenpoep op de stoep zien liggen dan in de jaren voor 2011. Dit is afgenomen van 30 naar 23 procent. De overlast door hondenpoep op andere plekken is vrijwel hetzelfde gebleven, zo blijkt uit de Stadspanelenquête.

Uit een enquête onder bewonersorganisaties blijkt dat zij goed op de hoogte zijn van de aanpassingen in het hondenbeleid. Het merendeel is het eens met de algemene opruimplicht en de aanlijnplicht. Bij de bewonersorganisaties staat de wens om meer prullenbakken bovenaan. Daarna komt de wens voor meer losloopgebieden, betere handhaving van de regels en beter onderhoud van de losloopgebieden. Toch zijn er ook bewonersorganisaties die willen dat in meer gebieden honden verboden zijn.

VHG concludeert in haar evaluatierapport dat de opruimplicht kan blijven bestaan, en gaat ook in op andere aspecten van het beleid, zoals de aanlijnplicht en de handhaving daarvan. Voor zover relevant voor deze evaluatie vindt VHG dat er meer (afgesloten) afvalbakken moeten komen, meer losloopgelegenheid en aandacht voor de wijze van handhaving.

Op 1 oktober 2012 is een proef gestart met een loslooproute in Gravenburg, hiermee komen we tegemoet aan de wens om meer losloopgelegenheid. Vanaf 1 november gaat - na uitgebreid overleg met zowel VHG als bewonersorganisaties en een onderzoek naar het draagvlak voor een proef – een pilot met een loslooproute in het Noorderplantsoen van start.

Wij realiseren ons dat de meningen over het hondenbeleid op sommige punten altijd verdeeld blijven. Dit is onlosmakelijk verbonden met de verschillende belangen die een rol spelen en is vooral terug te zien in de verschillende meningen over het aantal losloopgebieden en de handhaving van het hondenbeleid. Blijven communiceren met alle betrokkenen is een belangrijk aandachtspunt.

Aanleiding

Op 30 mei 2012 heeft de gemeenteraad besloten tot enkele aanpassingen in het hondenbeleid. Daarbij is afgesproken dat de wijzigingen in het beleid geëvalueerd zouden worden in 2013. Voor u ligt een evaluatie die inzicht geeft in het effect van het herziene beleid en de bijbehorende regels, waarbij we kijken of we de doelstelling van het beleid hebben behaald.

Doel hondenbeleid

Het terugdringen van de overlast door honden, waarbij we een zo goed mogelijke balans willen bereiken tussen de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en die van niet-hondenbezitters, planten en dieren anderzijds. Met behulp van goede voorlichting, toezicht & handhaving en regels:

- hond aan de lijn, behalve in speciaal aangewezen gebieden;
- algemene opruimplicht;
- verplichting om een opruimmiddel bij je te hebben.

Conclusie

Het voorkomen van overlast door honden(poep) blijft een weerbarstig probleem. De vele belangen die een rol spelen maken het lastig om iedereen tevreden te stellen. Dat zien we terug in de wensen van zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters. In goed overleg met de Vereniging Hondvriendelijk Groningen (VHG) werken we aan verbetering van de communicatie. Niet alleen over (de uitvoering van) het hondenbeleid, maar ook over de handhaving ervan. Daar bleek het afgelopen jaar onduidelijkheid over te zijn. Inmiddels heeft de Ombudsman zich uitgesproken over een aantal zaken die het hondenbeleid aangaan. Wij nemen het oordeel van de Ombudsman ter harte.

Er zijn meer Stadjsers positief over het beleid dan twee jaar geleden. Zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters zijn tevreden over de algemene opruimplicht. Wel blijft de wens voor meer afvalbakken bestaan, zowel bij hondenbezitters als niet-hondenbezitters. Uit de Stadspanelenquête blijkt een lichte toename van het aantal mensen dat vindt dat er voldoende afvalbakken zijn. We zien ook terug dat de meeste mensen de opruimmiddelen gebruiken die voorgeschreven zijn in de APVG. Uit de Stadspanelenquête over het hondenbeleid in 2013 blijkt dat zowel de algemene opruimplicht als de aanlijnplicht meer bijval oogsten dan in 2011. Hoewel Stadjsers minder vaak hondenpoep aantreffen op de stoep, is poep die niet is opgeruimd door baasjes een blijvende ergernis voor anderen. Zij vinden dat daarvoor meer handhaving nodig is. De overlast door hondenpoep op andere plekken is vrijwel hetzelfde gebleven, zo blijkt uit de Stadspanelenquête.

De communicatie over de wijzigingen in het beleid is effectief geweest.

1. Inleiding

De evaluatie spitst zich toe op de wijzigingen in het beleid vanaf 1 juli 2012:

- de effecten van de invoering van de algemene opruimplicht en de aangescherpte definitie van opruimmiddel;
- de ingezette middelen: communicatie, toezicht&handhaving, herschikking afvalbakken.

De uitgangspunten bij de evaluatie zijn:

- * zowel de belangen van hondenbezitters als niet-hondenbezitters en het belang van het hebben van planten en dieren in de evaluatie meenemen;
- * de evaluatie met gegevens uit verschillende invalshoeken vullen;
- * uitgaan van minder capaciteit en inzet, gezien bezuinigingen.

Voor de evaluatie maken we gebruik van de volgende gegevens:

1. Stadspanelenquête: ‘ Stadgers over het aangepaste hondenbeleid’ (mei 2013);
2. Enquête onder bewonersorganisaties over het hondenbeleid (juli 2013);
3. Bijdrage VHG: “Op naar: Groningen hondvriendelijkste stad 2014” (september 2013);
4. BORG-schouw resultaten onderdeel hondenpoep2013;
5. Resultaten Leefbaarheidsmonitor 2012;
6. Meldingen en eigen ervaringen;
7. Rapport Ombudsman over (handhaving) hondenbeleid.

De Ombudsman heeft een klachtenonderzoek uitgevoerd naar de (handhaving) van het hondenbeleid. In september 2013 heeft zij haar eindrapport aan de gemeenteraad aangeboden. Voor zover van belang voor de evaluatie hebben wij onderdelen uit het rapport verwerkt in deze evaluatie.

Hierna gaan we in op de bevindingen rond de invoering van de algemene opruimplicht en de aangescherpte definitie van opruimmiddel. We gaan in op de aanlijnplicht, omdat deze in de enquêtes en de bijdrage van de VHG aan de orde komt. Verder evalueren we middelen die we hebben gebruikt om het doel te bereiken: communicatie, toezicht & handhaving, herschikken afvalbakken.

2. Invoering algemene opruimplicht en herschikken afvalbakken

Uit de evaluatie van het beleid in 2012 bleek de introductie van zogenaamde uitlaatgebieden (wel aanlijnen, niet opruimen) geen succes. Deze constatering, in samenhang met gezondheidsaspecten, leidde tot de invoering van een algemene opruimplicht om zo de overlast door hondenpoep op een andere manier aan te pakken. Uitgangspunt is dat de hondenbezitter zelf verantwoordelijk is voor het opruimen van de hondenpoep.

Meer mensen zijn het met de algemene opruimplicht eens dan in 2011, zo blijkt uit de Stadspanel-enquête. Het niet opruimen van hondenpoep door baasjes is een afnemende, maar blijvende ergernis voor anderen. Uit de enquête Leefbaarheid en veiligheid 2012 blijkt dat Stadgers minder vaak hondenpoep op de stoep zien liggen dan in de jaren voor 2011. Dit is afgenomen van 30 naar 23 procent. De overlast door hondenpoep op andere plekken is vrijwel hetzelfde gebleven, zo blijkt uit de Stadspanelenquête. Ook de cijfers uit de BORG-schouw van 2013 laten voor hondenpoep dezelfde score zien als vorig jaar¹. De score is 94%, bij een streefpercentage van 90%.

De resultaten van de enquête onder bewonersorganisaties geven een gevarieerd beeld. In slechts drie buurten wordt vaak gesproken over hondenpoep op de stoep of elders. In twee van deze buurten is daarnaast het gedrag van hondenbezitters en het niet aanlijnen buiten de losloopgebieden vaak onderwerp van gesprek. In zeven buurten wordt er soms hondenpoep op de stoep of elders gesproken, maar in zeven andere buurten weer (bijna) nooit.

Een aantal hondenbezitters vindt dat de opruimplicht in losloopgebieden niet haalbaar is. Daarnaast vinden ze de algemene opruimplicht te streng. Als een hond bijvoorbeeld in de bosjes poept is hij niemand tot last en zou men niet verplicht moeten zijn dit op te ruimen.

¹ Deze cijfers maken deel uit van de BORG-rapportage 2013 – naar verwachting beschikbaar in februari 2013

VHG concludeert in haar rapport over het hondenbeleid dat er draagvlak is onder de hondenbezitters voor de opruimplicht op plaatsen waar mensen last kunnen hebben van de hondenpoep. VHG stelt dat de opruimplicht in stand kan blijven. Om een betere naleving te bevorderen vindt VHG dat er meer, bij voorkeur gesloten, afvalbakken geplaatst moeten worden; niet alleen in groengebieden, maar ook in de woonwijken. VHG stelt dat er in overleg met hondenbezitters een afvalbakkenplan moet worden opgesteld.

Vanwege de invoering van de algemene opruimplicht, hebben we in de zomer van 2012 de locaties van de bestaande afvalbakken bekeken. Vanuit kostenoverwegingen hebben wij gekozen voor een herschikking van de afvalbakken. Een aantal bakken kon worden verplaatst naar voor de hondenbezitter logischere plekken, zonder dat dat problemen voor de 'oude' locatie oplevert. In onze brief van 22 november 2012 (RO12.3334193) hebben wij de gemeenteraad hierover geïnformeerd. Vervolgens hebben we in december 2012 nog ruim 40 meldingen gekregen over afvalbakken. Deze meldingen hebben voor een groot deel tot nadere herschikking geleid.

Meer hondenbezitters dan in 2011 antwoorden in de Stadspanelenquête dat er voldoende afvalbakken beschikbaar zijn om de poep van hun hond in weg te gooien. Dit percentage is toegenomen van 8 naar 12%. Maar nog steeds vindt de overgrote meerderheid dat er te weinig afvalbakken in de buurt zijn. Uit de opmerkingen bij de Stadspanelenquête blijkt ook dat het opruimen en de opruimplicht vaak in verband worden gebracht met het aantal afvalbakken.

Wij zien dat handhaving effect heeft. Het handhaven gebeurt in principe in uniform. Herkenbaarheid leidt ertoe dat mensen bij het zien van een Buitengewoon Opsporingsambtenaar (Boa) of dienstauto toch de poep opruimen, terwijl zij dat eerst niet van plan leken te zijn. Het handhaven van de opruimplicht is lastig, omdat er heterdaad nodig is. Dit vergt een goede timing van de inzet van de handhaving. Daarnaast werken de uniformen van de stadswachten en Boa's preventief.

3. Aanscherping definitie opruimmiddel

Uit de Stadspanelenquête blijkt dat een plastic zakje het meest gebruikte opruimmiddel is. Dit is in lijn met de definitie in de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen (APVG). Eén op de tien hondenbezitters geeft een antwoord 'anders'. Ruim de helft hiervan geeft aan de poep niet (altijd) op te ruimen. Andere opruimmiddelen die hier worden genoemd zijn andere plastic zakjes of zakken, plastic handschoenen, verschillende kartonnen en papieren middelen en gras of takken om het onder de bosjes te werken. Een enkeling heeft de hond getraind om 'thuis' zijn behoefte te doen.

We zien in de praktijk dat veel hondenbezitters het voorgeschreven opruimmiddel bij zich dragen. Het aantal boetes is sinds 2012 vrijwel hetzelfde gebleven (van 1 naar 2). Dus is het lastig om aan te geven of de aangescherpte definitie effect heeft. Het geeft in ieder geval duidelijkheid naar de hondenbezitter. In de Stadspanelenquête zien we terug dat de meeste mensen de middelen gebruiken die voorgeschreven zijn in de APVG.

VHG heeft in haar enquête geen vraag gesteld over opruimmiddelen. Wel concludeert VHG dat veel van hun respondenten moeite te hebben met het vele plastic dat op deze manier in de openbare ruimte en in het riool terecht komt. VHG beveelt aan om het gebruik van biologisch afbreekbare zakjes te stimuleren.

4. Over de aanlijnplicht

Hoewel de aanlijnplicht geen hoofdonderdeel van de evaluatie is, hebben we hierover wel vragen opgenomen in onze enquêtes. Ook de VHG gaat in haar bijdrage voor de evaluatie uitgebreid in op dit aspect. Uit de Stadspanelenquête blijkt dat ook de aanlijnplicht meer bijval oogst dan in 2011. Een kwart van de Stadpers ervaart vaak overlast van niet-aangelijnde honden buiten losloopgebieden. We zien gelukkig weinig overlast door agressiviteit van honden.

Aanvullende opmerkingen over de aanlijnplicht worden vooral door hondenbezitters gemaakt. Enkele hondenbezitters vinden dat een hond niet altijd aangelijnd moet zijn, omdat ze ook vrijheid en beweging nodig heeft. Een gehoorzame hond zou niet verplicht aangelijnd moeten.

Hierover heeft de gemeenteraad besloten dat handhaving van het vastgestelde beleid voor alle burgers op gelijke wijze plaatsvindt. Met de aanlijnplicht worden mogelijke situaties van verkeersonveiligheid door loslopende honden juist voorkomen.

Omdat overtreding van de aanlijnplicht vrij gemakkelijk te constateren is, zijn hier in verhouding meer bestuurlijke strafbeschikkingen (bsb's) voor uitgeschreven. De toezichthouders en handhavers surveilleren vooral overdag, omdat juist dan de openbare ruimte het meest gebruikt wordt. Over het algemeen zien we dat hondenbezitters dan hun hond aanlijnen en de poep opruimen. De meeste overtredingen van de aanlijnplicht worden in de (vroeg) ochtenduren en 's avonds geconstateerd. In bijlage 4 hebben we informatie over de aantallen bsb's opgenomen.

VHG concludeert dat er absoluut geen draagvlak is voor de strikte handhaving van de aanlijnplicht, omdat blijkt dat het vrijwel permanent aanlijnen ernstige negatieve gevolgen heeft voor honden en hondenbezitters. VHG beveelt aan de strikte handhaving van de aanlijnplicht te heroverwegen en te stoppen met handhaven volgens het principe "regel is regel" en de handhaving te baseren op het aanspreken en beboeten van honden en hondenbezitters die werkelijk overlast veroorzaken.

Tijdens de eerste, brede evaluatie van het aangepaste hondenbeleid in mei 2012 is dit onderwerp door de gemeenteraad besproken. Uit de discussie bleek dat een meerderheid van de raad achter de methode van handhaven via de methode 'lik op stuk' staat. Er is niet voor gekozen om slechts bij overlast te handhaven.

5. Losloopgebieden en loslooproutes

Er bestaan ruim 90 losloopgebieden in de stad. Uitbreiding van het aantal losloopgebieden staat op nummer drie van de wensenlijst Stadspanelenquête. Meer mensen dan in 2011 willen dit graag. Ook de VHG vindt dit een belangrijk onderwerp. Het aantal bewonersorganisaties dat meer losloopgebieden wil is gelijk aan het aantal dat het niet weet. In de vorige enquête vonden 11 organisaties het precies goed zoals het toen was. Een ander deel (7) vond dat er andere terreinen als hondengebieden aangewezen moet worden. Het aantal organisaties dat meer losloopgebieden wil is gelijk gebleven.

We zijn van mening dat er op dit moment voldoende losloopgebieden zijn. Tegelijkertijd constateren we dat de losloopgebieden geen statisch geheel vormen en de wens in een wijk kan veranderen. We gaan hier praktisch mee om. Uitgangspunt is wel dat het initiatief voor eventuele wijzigingen uit de wijk moet komen en niet van een individu. We willen dit nader uitwerken met de VHG. Om toch aan de wens voor meer loslooplegelegenheid tegemoet te komen experimenteren we op verzoek van VHG met loslooproute(s). In Gravenburg sinds 1 oktober 2012. En in het Noorderplantsoen per 1 november 2013.

VHG vindt dat er meer losloopgebieden moeten komen, groter, verkeersveiliger en beter onderhouden.

We merken op dat hondengebieden onderdeel uitmaken van de openbare ruimte. Op sommige momenten maken ook niet-hondenbezitters gebruik van losloopgebieden voor bijvoorbeeld sport, spel of zonnebaden. Soms vinden er evenementen plaats op (een deel van) losloopgebieden. Het is de verantwoordelijkheid van de hondenbezitter om te bepalen of het mogelijk is om de hond daar op dat moment los te laten lopen.

Wat betreft de afbakening van de gebieden: we hebben ervoor gekozen om de gebieden zoveel mogelijk open te laten en bijvoorbeeld geen hekken te plaatsen. Het is de verantwoordelijkheid van de hondenbezitter om zijn of haar hond onder appèl te hebben en te beoordelen of deze ergens los vertrouwd is. Gezien het geringe aantal meldingen concluderen we dat dit in de praktijk geen onoverkomelijke problemen oplevert.

Ten slotte worden er met enige regelmaat vragen gesteld over het onderhoud van het losloopgebied. Losloopgebieden maken onderdeel uit van het totale groen in de stad en worden in lijn daarvan ook op verschillende manieren onderhouden. Het ene gebied wordt wekelijks gemaaid, terwijl het andere gebied onderdeel uitmaakt van ecologisch beheer of verruiging.

6. Handhaving

Er is het afgelopen jaar veel aandacht geweest voor de handhaving van het hondenbeleid. Voor de volledigheid hebben wij in de bijlage bij deze evaluatie informatie opgenomen over de handhaving in het algemeen. Hier gaan wij in op de handhaving van het hondenbeleid.

De respondenten van de Stadspanelenquête vinden de algemene opruimplicht het belangrijkste om te handhaven. Daarna volgt opruimmiddel en ten derde de aanlijnplicht. Onder hondenbezitters vinden veel kleinere percentages het belangrijk dat de gemeente het hondenbeleid handhaaft.

11% van alle respondenten heeft ervaring met handhaving. Dit is twee keer zoveel als in 2011. De meerderheid beoordeelt zijn ervaring als negatief. 79% heeft negatieve ervaring, in 2011 lag dit percentage iets lager. Opvallend is dat negatieve ervaringen ook voorkomen bij niet-hondenbezitters.

Veel respondenten zonder hond merken bij de Stadspanelenquête op dat er meer en beter gecontroleerd zou moeten worden. Vooral op het opruimen van poep, maar ook op het aanlijnen van honden. Een groep respondenten ervaart weinig handhaving, controle is niet zichtbaar. Een aantal hondenbezitters vindt juist dat er minder controle moet zijn.

Een meerderheid van de bewonersorganisaties vindt handhaving van de regels belangrijk. Zij vinden het belangrijkste dat de opruimplicht en het meedragen van het opruimmiddel wordt gehandhaafd. De handhaving van de aanlijnplicht wordt iets minder belangrijk gevonden.

Een aantal bewonersorganisaties (zes) vindt het niet zo belangrijk of onnodig om de aanlijnplicht te handhaven. Vier organisaties vinden het niet zo belangrijk om de opruimplicht te handhaven.

In bijlage 4 hebben we het aantal opgelegde bsb's over de afgelopen drie jaar opgenomen. We zien een toename in 2013. Voor een deel is die te verklaren door de gerichte inzet van handhaving op plaatsen waar meldingen over hondenpoep of loslopende honden zijn. Het aantal boetes is echter niet te relateren aan de effecten van het beleid. Ten opzichte van 2012 ligt het aantal meldingen over hondenpoep in de eerste helft van 2013 hoger. Het gaat daarbij ook om mensen die het eens zijn met het beleid en vragen om handhaving daarvan. We leiden daar uit af dat Stadgers constateren dat wij daadwerkelijk bezig zijn om iets aan de overlast van loslopende honden en de overlast door hondenpoep te doen.

De ervaring bij de toezichthouders en handhavers is dat de verbale agressie tegen hen helaas op hetzelfde niveau blijft. De mate van agressie is verschillend en anders dan bijvoorbeeld bij het uitschrijven van een boete voor fout parkeren. De agressie varieert van een flinke discussie over het beleid tot aan bedreiging waarvoor aangifte wordt gedaan. Wij zijn ons ervan bewust dat het van groot belang is om onze medewerkers zo op te leiden dat ze in de praktijk adequaat kunnen optreden. Wij besteden aandacht aan zowel de bejegening *door* onze medewerkers (Stadgers op correcte wijze behandelen) als de bejegening *van* onze medewerkers (omgaan met agressie etc.). Overigens is het uitschrijven van een boete voor ons geen doel op zich, maar een middel om het hondenbeleid succesvol te laten zijn.

Uitzonderingen

Bij de vaststelling van het beleid is ervoor gekozen om op voorhand geen uitzonderingen op het beleid te creëren. Er zijn gevallen waarbij handhavers een uitzondering op het beleid kunnen maken. Dit kan alleen in bijzondere gevallen, veelal van persoonlijke aard of omdat de situatie daar aanleiding voor geeft. Hiermee doen we recht aan bepaalde, individuele omstandigheden, zonder daar direct een categoriale uitzondering in de regelgeving voor te maken. In de praktijk blijkt deze toepassing tot op heden te voldoen.

7. Communicatie en participatie

Wij hebben na de wijzigingen in het beleid in 2012 de hondenbezitters per brief geïnformeerd. Daarnaast hebben we deze informatie op onze webpagina geplaatst en een persbericht verstuurd. De bekendheid met het hondenbeleid en de wijzigingen daarin is vergelijkbaar met 2011. De communicatie is effectief geweest, zeker onder hondenbezitters.

Wij willen de informatievoorziening zo goed mogelijk aansluiten op de wensen van Stadgers. Daarom hebben we gevraagd hoe men in het vervolg geïnformeerd zou willen worden over (wijzigingen in) het hondenbeleid. De rubriek Stadsberichten in de Gezinsbode (huis-aan-huisblad) staat bovenaan. De helft van de Stadgers wil daarin wel toekomstige informatie over het hondenbeleid lezen. Bijna even hoog scoort de wijkkrant. Onder hondenbezitters krijgt een brief de meeste stemmen; meer dan de helft van de hondenbezitters wil zo wel worden geïnformeerd over toekomstige veranderingen in het hondenbeleid. Ook een e-mail vinden de hondenbezitters een goed medium. De algemene media Gezinsbode en wijkkrant scoren eveneens hoog onder hondenbezitters. De wensen van de bewonersorganisaties lopen zeer uiteen. Bijna driekwart ontvangt graag informatie via wijkkrant of wijkwebsite en stadsberichten in de Groninger Gezinsbode. Bijna de helft daarvan zien dit graag uitgebreid met een andere vorm van communicatie.

Vereniging Hondvriendelijk Groningen

Volgens afspraak is er één keer per jaar ambtelijk en één keer per jaar bestuurlijk overleg met VHG. De VHG is betrokken bij de opzet van de evaluatie van het hondenbeleid. De opzet is met de portefeuillehouder besproken en we hebben afspraken gemaakt over de inbreng van de VHG voor de evaluatie. Eind oktober/november 2013 zal een bestuurlijk overleg plaatsvinden.

Ook hebben wij met VHG op ambtelijk niveau gesproken over de wijziging van het losloopgebied in het Westpark. Zie brief aan de raad (RO13.3629502).

Inmiddels hebben wij een afspraak over de webpagina over het hondenbeleid gehad. In overleg hebben we, waar mogelijk, onze webpagina aangepast. Ook VHG heeft toegezegd haar website aan te passen op het punt waar zij hondenbezitters oproepen om altijd een klacht in te dienen.

Gehandicaptenraad

De Gehandicaptenraad heeft aangegeven dat de uitzondering voor geleidehonden in de APVG voldoende is. Met geleidehonden bedoelen we zowel blindegeleidehonden als geleidehonden voor gehandicapten (ook wel hulphonden genoemd).

8. Hondenbelasting

De hondenbelasting maakt geen onderdeel uit van deze evaluatie. In de reacties van Stadgers, zowel in de vorm van meldingen als in de Stadspanelenquête, wordt echter de link gelegd tussen het hondenbeleid en de (hoogte van) de hondenbelasting.

Enkele mensen zonder hond geven bijvoorbeeld aan dat zij graag willen dat de hondenbelasting verhoogd wordt. Maar veel meer mensen vinden het niet eerlijk dat er een hondenbelasting is als mensen zelf de poep moeten opruimen. Zij vinden dat de belasting afgeschaft moet worden. De opmerkingen die hondenbezitters maken over belasting zijn in dezelfde lijn. Zij vinden dat de hondenbelasting verlaagd of afgeschaft dient te worden.

VHG beveelt aan om de hondenbelasting af te schaffen. Dit zou veel hondenbezitters stimuleren de hondenpoep op te ruimen. Het heffen van een belasting van alleen hondenbezitters, zonder dat daar aantoonbaar iets mee gedaan wordt voor honden en hondenbezitters, vindt VHG onverstandig. Ze heeft haar leden geadviseerd bezwaar te maken tegen de aanslag hondenbelasting.

Gezien de financiële situatie van de gemeente is het afschaffen van de hondenbelasting geen optie. De hondenbelasting is geen doelbelasting. De opbrengsten ervan worden deels gebruikt voor kosten die gerelateerd zijn aan hondenbezit en daarnaast via de algemene middelen ingezet.

Het gerechtshof in Den Bosch heeft begin dit jaar een verordening hondenbelasting onverbindend verklaard. Wij zijn in afwachting van de uitspraak van de Hoge Raad in deze zaak.

9. Vervolg

In 2012 heeft de gemeenteraad na een eerste brede evaluatie van het aangepaste hondenbeleid twee wijzigingen doorgevoerd. Er is gekozen voor het invoeren van een algemene opruimplicht en het verduidelijken van de definitie van opruimmiddel. We hebben geconcludeerd dat zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters tevreden zijn over de algemene opruimplicht. We stellen voor om het beleid te continueren, met de volgende aandachtspunten:

- We blijven in gesprek met de VHG over communicatie en uitvoering van het hondenbeleid. Ook blijft er aandacht voor communicatie met andere betrokkenen;
- We houden vast aan het uitgangspunt dat de hondenbezitter verantwoordelijk is voor zijn hond, en ook voor het opruimen van de hondenpoep. Er zijn voldoende mogelijkheden om de poep op te ruimen: openbare afvalbak, klikeo en ondergrondse containers;
- We zetten wat betreft handhaving in op kwaliteit, door de Boa's te trainen in houding en gedrag. De inzet van handhaving wordt vooralsnog gecontinueerd. Dat wil zeggen dat handhaving van het hondenbeleid één van de prioriteiten is voor Stadstoezicht, zoals vastgelegd in het Handhavingsprogramma.

In de toekomst zullen we het beleid blijven volgen met bestaande meetinstrumenten, zoals de BORG-rapportage en de Leefbaarheidsmonitor.

Bijlagen:

1. Algemene informatie over handhaving
2. Stadspanelenquête "Stadjers over het aangepaste hondenbeleid" (mei 2013)
3. Enquête bewonersorganisaties over het hondenbeleid (juli 2013)
4. Overzicht meldingen en boetes hondenbeleid
5. Bijdrage VHG: "Op naar: Groningen hondvriendelijkste stad 2014"

Bijlage 1. Handhaving – algemeen

Hoe doen we het

In het uitvoeringsprogramma Stadstoezicht staat beschreven dat de gemeente primair verantwoordelijk is voor de aanpak van kleine ergernissen in de openbare ruimte. Stadstoezicht heeft hierin de regie en levert, in samenwerking met Stadsdeelcoördinatie en de politie een bijdrage aan de naleving van (vastgestelde) normen en regels. In de openbare ruimte spelen vele belangen een rol. Daarom maken we afspraken over het gebruik daarvan. Die afspraken hebben alleen zin als je mensen er ook op aan kunt spreken. Handhaving is geen doel op zich, maar een middel om de openbare ruimte schoon, toegankelijk, veilig en leefbaar te houden. De handhaving is gebaseerd op zogenaamd 'lik op stuk'-beleid, vergelijkbaar met parkeerovertreding. Het is effectief en handhaafbaar. In principe geldt dat een geconstateerde overtreding altijd wordt bekeurd. De regels en uitzonderingen zijn vastgelegd in de APVG.

Er kunnen situaties bestaan waarbij iemand niet aan de regels kan voldoen. Dan komen we uit op het toepassen van de hardheidsclausule. Daarbij hanteren wij als uitgangspunt dat een handhaver alleen in bijzondere gevallen, veelal van persoonlijke aard, kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke strafbeschikking. De handhaver zal steeds op basis van de omstandigheden van het geval beslissen of de hardheidsclausule toegepast kan worden. Hiermee doen we recht aan bepaalde, individuele omstandigheden, zonder daar direct een categoriale uitzondering in de regelgeving voor te maken. In de praktijk blijkt deze toepassing tot op heden te voldoen. Zoals de ombudsman in haar eindrapport verduidelijkt: "toepassen van de hardheidsclausule raakt termen als redelijkheid en proportionaliteit. En de wijze waarop je die toepast gebeurt vanuit het gezonde verstand".

We vinden het van belang dat de verbalisant het gesprek aangaat met de overtreder, inzicht krijgt in de situatie en daar naar handelt. Hierop trainen wij onze medewerkers.

Uit de praktijk horen we wel eens dat mensen soms wel gewaarschuwd worden en de andere keer niet. Dit heeft ten eerste te maken met bovenstaande. Een tweede uitleg kan gevonden worden in het feit dat toezicht & handhaving uitgevoerd wordt door mensen met verschillende functies. De Stadswachten houden toezicht en zijn niet bevoegd om te verbaliseren; zij mogen slechts waarschuwen als zij een overtreding constateren. De boa's zijn wel bevoegd om te verbaliseren en zullen dat in principe altijd doen als zij een overtreding constateren.

In uniform

De toezichthouders en handhavers dragen in principe altijd een uniform. Op het uniform is altijd het BOA-insigne gespeld. In uitzonderingsgevallen, bijvoorbeeld om beter inzicht te krijgen in overlast-situaties, kan in burgerkleding worden gewerkt. Dan wordt zowel een legitimatiebewijs als ene boa-insigne getoond. Het wel of niet dragen van een uniform is een beleidskeuze. Als burgers vinden dat dat de gemeente hiervan ten onrechte afwijkt, dan kan men daar een klacht over indienen. Dan kan worden beoordeeld (ook door de Ombudsman) of in dat specifieke geval het optreden van de gemeente disproportioneel is geweest.

De Ombudsman heeft in haar jaarverslag 2012 gemeld dat er meer klachten waren over gedragingen van Boa's en vraagt aandacht voor een protocol waarin facetten als legitimatie, communicatie en inleving aan de orde zijn. Wij hanteren hiervoor een werkinstructie, waarin regels en afspraken over het optreden van Boa's staan beschreven. Tijdens wekelijkse briefings besteden we hier aandacht aan.

Waar doen we het? – inzet is proportioneel

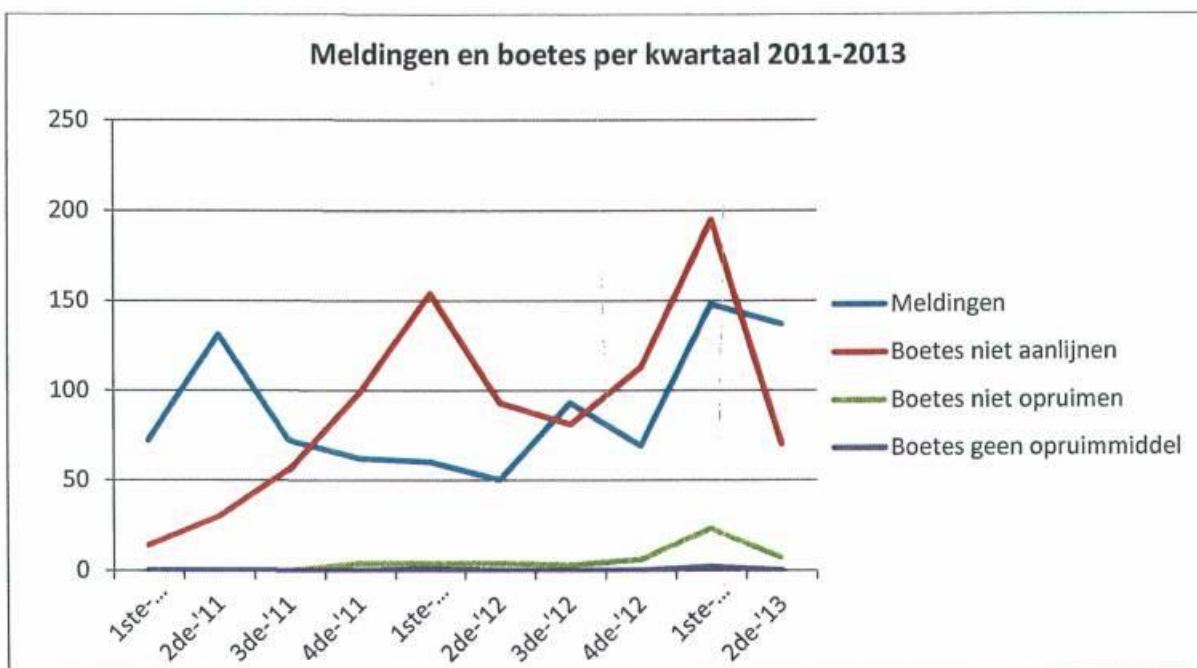
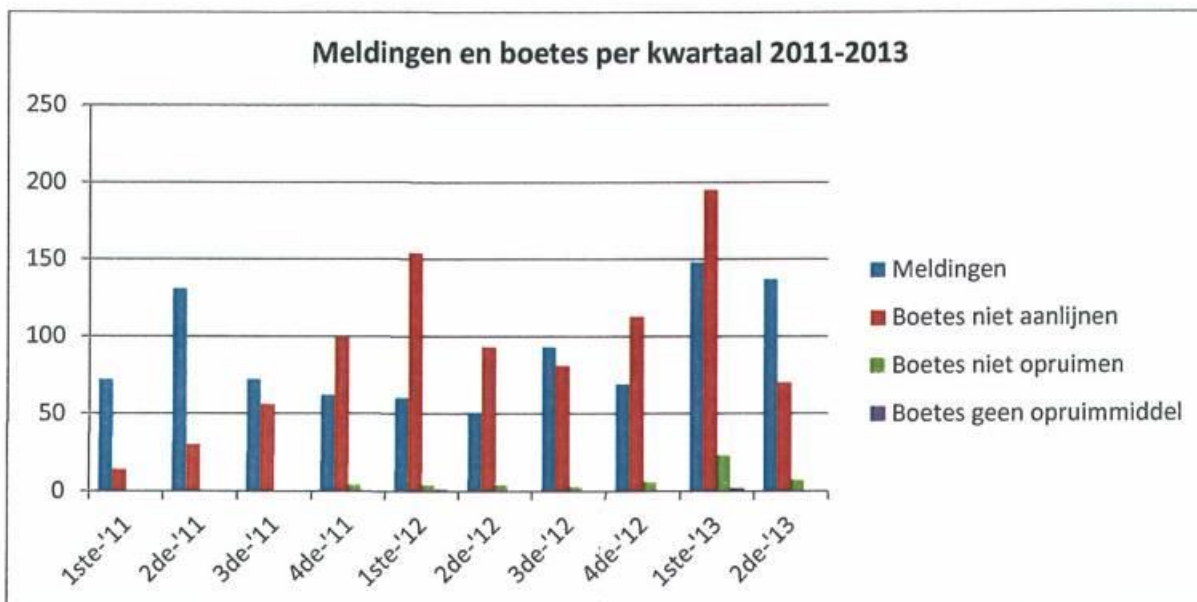
De focus voor de handhaving van het hondenbeleid ligt op drukke gebieden; gebieden waar mensen en dieren elkaar veel ontmoeten; waar een groter risico is op incidenten of overlast door loslopende honden. Overigens betekent dit niet dat wij alleen handhaven bij overlast, waar de Vereniging Hondvriendelijk Groningen voor pleit. Het betekent ook niet dat wij bij een overtreding in een 'rustig gebied' nooit een boete zullen uitschrijven. In de zomer zetten we bijvoorbeeld vooral in op handhaving in het Noorderplantsoen, terwijl we in de wintermaanden inzetten op handhaving in de binnenstad waar fietsers in het voetgangersgebied rijden.

Bijlage 2 – Rapport Stadspanelenquête: Stadgers over het aangepaste hondenbeleid (2013)

Bijlage 3 – Rapport Enquête bewonersorganisaties over wijzigingen in het hondenbeleid (2013)

Bijlage 5 – Bijdrage VHG: "Op naar: Groningen hondvriendelijkste stad 2014" (2013)

Bijlage 4 – overzicht meldingen en aantal bestuurlijke strafbeschikkingen hondenbeleid

1. Inleiding

Sinds 1 juli 2012 geldt er in onze stad overal een opruimplicht voor hondenpoep en is de definitie van opruimmiddel aangescherpt. Daarnaast gold al de regel dat hondenbezitters hun hond altijd aangelijnd houden, behalve in speciaal daarvoor aangewezen losloopgebieden. Voor de evaluatie van het aangepaste hondenbeleid hebben wij bewonersorganisaties in de stad gevraagd naar hun ervaringen met en hun mening over het hondenbeleid; de handhaving ervan en de communicatie erover.

In deze notitie worden de uitkomsten beschreven van de (anonieme) enquête die we in juli 2013, aan 34 bewonersorganisaties hebben voorgelegd. De helft (17) van de organisaties heeft gereageerd. De bewonersorganisaties worden op de hoogte gebracht van de evaluatie inclusief de resultaten van deze enquête.

2. Communicatie

Alle bewonersorganisaties geven aan op de hoogte te zijn van de aanpassingen in het hondenbeleid. Bijna alle organisaties (14) zijn bekend met de losloopgebieden in de buurt. Wij hebben gevraagd op welke manier men graag informatie ontvangt over (toekomstige) wijzigingen in het hondenbeleid. Dit loopt zeer uiteen.

Bijna driekwart van de organisaties (13) ontvangt graag informatie via wijkkrant of wijkwebsite en stadsberichten in de Groninger Gezinsbode. Vijf daarvan zien dit graag uitgebreid met een andere vorm van communicatie; variërend van een e-mail, brief, lokale tv, twitter of een combinatie daarvan. Drie organisaties hebben genoeg aan informatie per e-mail. Eén organisatie wil geen informatie ontvangen.

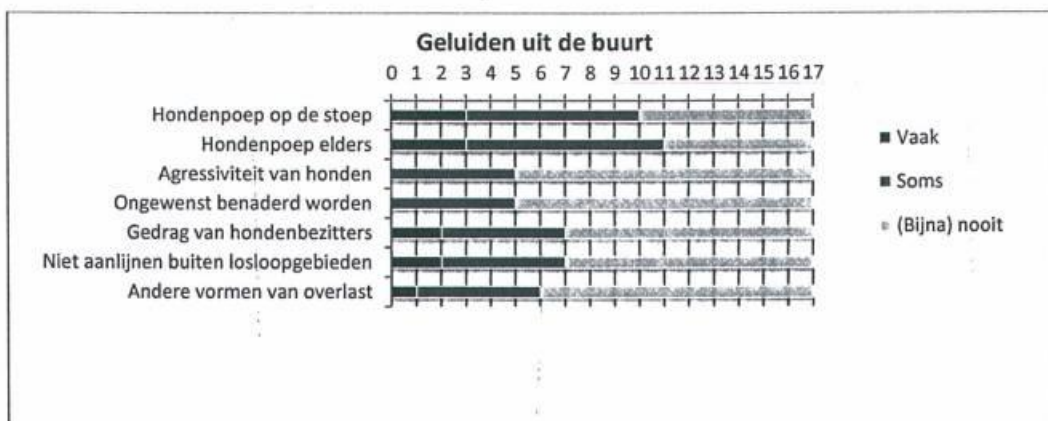
3. Oordeel over het aangepaste hondenbeleid

Het merendeel (12) van de bewonersorganisaties is het eens met de algemene opruimplicht. Dit geldt ook voor de aanlijnplicht (die niet geldt in losloopgebieden).

Bijna de helft van de bewonersorganisaties ziet enige verbeteringen met de wijzigingen in het hondenbeleid. Een deel (5) vindt dat de wijzigingen goed werken, de situatie is beter dan eerst. De meeste bewonersorganisaties (9) vindt dat sommige dingen beter zijn en sommige slechter dan voorheen. Er zijn 3 organisaties die niets van de wijzigingen hebben gemerkt. Geen van de respondenten vindt dat de situatie is verslechterd.

4. Geluiden uit de buurt

We hebben gevraagd naar de mate waarin men bewoners hoort spreken over overlast door honden(poep). De resultaten zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Bovenstaande tabel met ‘geluiden uit de buurt’ geeft een gevarieerd beeld. In slechts 3 buurten wordt vaak gesproken over hondenpoep op de stoep of elders. In 2 van deze buurten is daarnaast het gedrag van hondenbezitters en het niet aanlijnen buiten de losloopgebieden vaak onderwerp van gesprek. In 7 buurten wordt er soms hondenpoep op de stoep of elders gesproken, maar in 7 andere buurten weer (bijna) nooit. Een ruime meerderheid van de bewonersorganisaties (12) geeft aan dat in hun buurt bijna nooit wordt gesproken over agressiviteit van honden en ongewenst benaderd worden.

5. Losloopgebieden

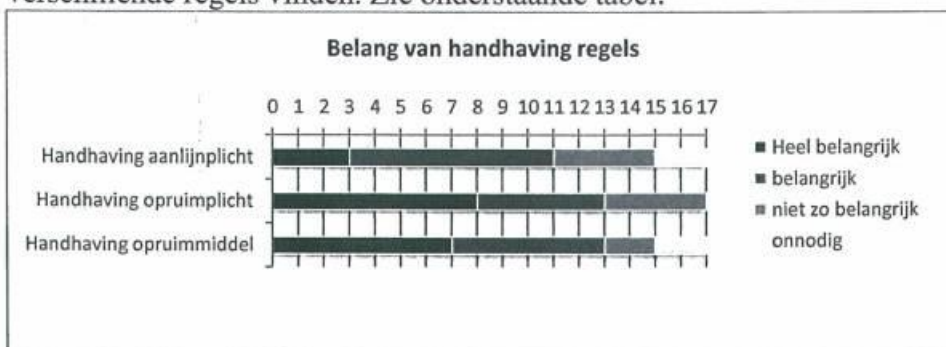
Tabel. Mening over de gebieden die zijn aangewezen als losloopgebieden voor honden

We vinden het precies goed zoals het nu is	3
We willen meer losloopgebieden voor onze wijk	6 (incl. wens om grotere losloopgebieden)
We willen minder losloopgebieden voor onze wijk	0
We willen grotere losloopgebieden voor onze wijk	1 (deze wil tegelijkertijd ook meer losloopgebieden)
We willen kleinere losloopgebieden voor onze wijk	1
We willen andere terreinen als losloopgebieden	1
Weet niet	6

Het aantal bewonersorganisaties dat meer losloopgebieden wil is gelijk aan het aantal dat het niet weet. In de vorige enquête vonden 11 organisaties het precies goed zoals het toen was. Een ander deel (7) vond dat er andere terreinen als hondengebieden aangewezen moet worden. Het aantal organisaties dat meer losloopgebieden wil is gelijk gebleven. Sinds de vorige enquête (februari 2012) is de belangrijkste wijziging: het intrekken van de uitlaatgebieden (hond aan de lijn, opruimen hoeft niet). Daarin kan een deel van de gewijzigde opinie zitten. Het kan ook zijn dat er andere bewonersorganisaties aan de enquête hebben deelgenomen dan de vorige keer.

6. Handhaving

We hebben gevraagd hoe belangrijk de bewonersorganisaties de handhaving van de verschillende regels vinden. Zie onderstaande tabel.

Een meerderheid van de bewonersorganisaties vindt handhaving van de regels belangrijk. Zij vinden het belangrijkste dat de opruimplicht en het meedragen van het opruimmiddel wordt gehandhaafd. In totaal 13, waarvan 8 het heel belangrijk vinden. De handhaving van de aanlijnplicht wordt iets minder belangrijk gevonden. In totaal 11, waarvan 3 heel belangrijk. Een aantal bewonersorganisaties (6) vindt het niet zo belangrijk of onnodig om de aanlijnplicht te handhaven. 4 organisaties vinden het niet zo belangrijk om de opruimplicht te handhaven. In de vorige enquête bleek al dat de meerderheid vindt dat de opruimplicht overall moet gelden. Ook over de aanlijnplicht waren de bewonersorganisaties het in meerderheid eens met het beleid.

7. Verbetering van het hondenbeleid

We vroegen naar de belangrijkste maatregelen die volgens de bewonersorganisaties nog genomen moeten worden. Men kon maximaal twee antwoorden geven.

Maatregel (maximaal 2)	
Geen (extra) maatregelen nodig	1
Meer losloopgebieden	5
Minder losloopgebieden	0
Meer gebieden verboden voor honden	3
Betere handhaving van de regels	5
Meer prullenbakken	12
Beter onderhoud van de losloopgebieden	4
Betere markering van de losloopgebieden	2
Weet niet	1

Op nummer 1 staat bij de bewonersorganisatie de wens om meer prullenbakken. Daarna komt de wens voor meer losloopgebieden, betere handhaving van de regels en beter onderhoud van de losloopgebieden. Vier bewonersorganisaties gaven de maatregel 'meer losloopgebieden' in combinatie met 'meer prullenbakken' aan. Toch zijn er ook organisaties (3) die meer gebieden verboden voor honden wensen.

8. Opmerkingen

Aan het eind van de enquête was er gelegenheid om opmerkingen te maken. Twee bewonersorganisaties benadrukken nogmaals het belang van handhaving van de regels. Ook werd aangegeven dat de eventuele overlast per wijk verschilt. Er was ook een opmerking over een wijk die geen losloopgebieden kent, daarmee hield de vragenlijst geen rekening. Tot slot gaf een bewonersorganisatie de volgende suggestie: 'binnen het gemeentelijke beleid moet weer ruimte komen voor het aanwijzen van gebieden zonder aanlijn- en opruimgebod. Vervolgens is het aan betrokkenen per wijk of buurt om tot goede voorstellen te komen. In onze ogen moet Stadsbeheer daarbij de regie voeren en besluiten uiteindelijk B&W of gemeenteraad over de invoering van wijk- en buurtplannen'.

Conclusie

Ook dit keer zijn bijna alle organisaties bekend met het aangepaste hondenbeleid. De communicatie is effectief geweest. Net als de vorige keer zijn de meningen verdeeld over het effect van de aanpassingen. De organisaties vinden dat de situatie met het aangepaste hondenbeleid beter is, maar dat er ook dingen slechter zijn. Een meerderheid van de organisaties vindt handhaving van de regels belangrijk. Daarbij staat de handhaving van de opruimplicht op nummer 1.

In slechts drie buurten wordt vaak gesproken over hondenpoep op de stoep of elders. In twee van deze buurten is daarnaast het gedrag van hondenbezitters en het niet aanlijnen buiten de losloopgebieden vaak onderwerp van gesprek. In deze buurten vindt men handhaving heel belangrijk. In 7 buurten wordt er soms hondenpoep op de stoep of elders gesproken, maar in 7 andere buurten weer (bijna) nooit. De meningen over handhaving van de regels zijn hier ook meer verdeeld. De bewonersorganisaties die meer losloopgebieden willen, vinden in meerderheid de handhaving van de aanlijnplicht minder belangrijk.

Er lijkt geen relatie te zijn tussen de mate waarin over overlast wordt gesproken, de wens voor meer losloopgebieden en de mate waarin men het belangrijk vindt dat er gehandhaafd wordt. De meningen over het aantal losloopgebieden blijven verdeeld.

op naar

Groningen hondvriendelijkste stad 2014

*Evaluatierapport Hondenbeleid
Groningen 2013*

Logo: Barbara Stok

Voorwoord

Voor u ligt het evaluatierapport van de Vereniging Hondvriendelijk Groningen. Dit rapport is de bijdrage van VHG aan de evaluatie van het hondenbeleid in de gemeente Groningen, die op 20 november 2013 plaatsvindt. Veel hondenbezitters hebben tijd gestoken in dit rapport. VHG bedankt iedereen die een bijdrage geleverd heeft.

Belangrijkste punten uit de evaluatie van VHG

Voor de evaluatie heeft VHG een uitgebreide enquête onder haar leden afgenomen. In totaal zijn 478 enquêtes ingevuld. Het responspercentage onder de leden bedroeg ruim 60%.

Over het hondenbeleid (hoofdstukken 4, 5 en 6)

VHG plaatst een kanttekening bij het door de gemeente geformuleerde doel van het hondenbeleid. Hondenbeleid enkel benaderen als het terugdringen van overlast door honden vindt VHG een te beperkte opvatting; het gaat voorbij aan de positieve effecten van honden (hoofdstuk 17). Bovendien werkt het stigmatisering van de hondenbezitters in de hand.

Voordat het hondenbeleid werd ingevoerd is er geen "nulmeting" gedaan; dat maakt een feitelijke evaluatie nu onmogelijk.

Wat verder opvalt is dat het oorspronkelijke doel (het terugdringen van overlast door hondenpoep) naar de achtergrond is verdwenen. De focus is vrijwel volledig verschoven naar de aanslijplicht voor honden.

Aanslijplicht voor honden (hoofdstuk 7)

De algemene aanslijplicht voor honden bestaat al tientallen jaren, handhaving vond plaats op basis van klachten. De huidige zeer strikte handhaving wordt door veel hondenbezitters als een ernstige inperking van de eigen verantwoordelijkheid ervaren. Hondenbezitters hebben daardoor het gevoel dat ze geen goede baas (opvoeder) meer kunnen zijn voor hun eigen hond. Een deel (30%) van de geënquêteerden trekt zich niets aan van de aanslijplicht en een groot deel (67%) lijnt zijn of haar hond vaker aan, alleen uit angst voor een boete. Het overgrote deel van de hondenbezitters (87%) zegt door de strikte aanslijplicht minder plezier te beleven aan het wandelen met de hond.

Andere opvallende uitkomsten.

- 79% van de ondervraagden heeft zich onvoldoende betrokken gevoeld bij de totstandkoming van het hondenbeleid en de aanwijzing van losloopgebieden.
- Er zijn veel te weinig losloopmogelijkheden
- De hondenbezitter is in principe gemotiveerd de hondenpoep op te ruimen, maar wil daarbij wel ondersteund worden door meer afvalbakken; afschaffing van de hondenbelasting zou bij veel hondenbezitters het opruimen stimuleren
- Een derde van de geënquêteerden heeft ervaring met de handhaving van het hondenbeleid. Maar liefst 66% spreekt van een negatieve ervaring en voelt zich niet correct behandeld.
- Klachten worden door de gemeente zelden naar tevredenheid afgehandeld.
- Het huidige beleid:
 - is niet goed voor het welbevinden van de hond en de baas;
 - is zeer onvriendelijk voor mensen en honden met een fysieke beperking;
 - stimuleert autogebruik;
 - beïnvloedt mensen negatief in de keus voor een hond;
 - heeft een aantal onverwachte negatieve bijeffecten

Conclusies en aanbevelingen (hoofdstukken 20 en 21)

De eindconclusie van VHG luidt dat het hondenbeleid als geheel *geen draagvlak* heeft onder hondenbezitters: er is wèl draagvlak voor de opruimplicht, maar absoluut niet voor de strikte handhaving van de aanlijnplicht.

VHG doet de aanbeveling om het hondenbeleid opnieuw te bekijken, deze keer met betrokkenheid van hondenbezitters en niet-hondenbezitters, opdat de gewenste balans tussen de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en die van niet-hondenbezitters, planten en dieren anderzijds, werkelijk bereikt kan worden.

Daarnaast dient de wijze van handhaven vooral gericht te zijn op het bestrijden van overlast.

“Succesvol beleid is gebaseerd op draagvlak en niet op repressie”

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Enquête.....	2
3. Eindrapport Ombudsman naar aanleiding klacht VHG	2
4. Doel van het hondenbeleid.....	3
5. Cijfers met betrekking tot het hondenbeleid	4
a. BORG rapportage.....	4
b. Cijfers over overlast door loslopende honden.....	4
c. Bestuurlijke strafbeschikkingen	4
d. Andere bronnen	4
6. Participatie bij vaststelling van het hondenbeleid	5
7. Aanlijnplicht.....	6
8. Losloopgebieden	10
9. Loslooproutes	12
a. Loslooproutes algemeen.....	12
b. Proef loslooproute Noorderplantsoen	12
c. Proef loslooproute Gravenburg	13
d. Problemen met losloopgebieden/loslooproutes.....	13
10. Opruimplicht	13
11. Handhaving van het hondenbeleid	16
12. Contact met de gemeente: vragen en klachten	19
a. Contact naar aanleiding van vragen, opmerkingen en suggesties	19
b. Contact naar aanleiding van klachten	20
13. Invloed van het hondenbeleid op het gedrag en het welbevinden van honden en bazen..	21
14. Negatieve neveneffecten van het hondenbeleid	24
15. Hondenbezitters en honden met fysieke problemen	24
16. Hondenbelasting.....	26
17. Positieve effecten van honden.....	27
18. Slecht opgevoede / gevaarlijke honden en bazen.....	28
19. Suggesties voor een beter hondenbeleid	29
20. Eindconclusie	33
21. Aanbevelingen.....	34
22. Nawoord.....	35
23. Bijlagen	35

1. Inleiding

De Vereniging Hondvriendelijk Groningen (VHG) is twee jaar geleden opgericht, om namens de hondenbezitters te kunnen optreden als gesprekspartner voor de gemeente. De VHG heeft inmiddels 750 leden. VHG komt op voor de belangen van

Om een goed gefundeerde bijdrage te kunnen leveren aan de evaluatie van het hondenbeleid, heeft VHG in juni 2013 een uitgebreide enquête onder haar leden gehouden. Op deze enquête is een grote respons gekomen, grotendeels van leden en hondenbezitters, maar ook van niet leden en niet-hondenbezitters (vaak wel voormalige hondenbezitters).

Veel respondenten hebben hun antwoorden uitgebreid toegelicht. Dit heeft een schat aan informatie opgeleverd. Deze toelichtingen geven, misschien nog beter dan de cijfers, werkelijk weer hoe de respondenten het hondenbeleid ervaren. Uit oogpunt van vertrouwelijkheid kunnen we helaas niet alle toelichting bij dit rapport voegen.

In dit rapport maken we gebruik van de cijfers uit de enquête. Ter ondersteuning van het beeld dat uit de cijfers naar voren komt geven we bij elk hoofdstuk, onder het kopje "citaten", een selectie uit de toelichtingen. Het zijn uitdrukkelijk citaten van individuele respondenten, maar ze zijn geselecteerd, omdat ze het cijfermatige beeld verduidelijken. Verder hebben we informatie verwerkt die ons via de e-mail, de VHG-website en mondeling heeft bereikt.

Leeswijzer:

In dit rapport geven we eerst nadere informatie over de enquête (hoofdstuk 2).

Daarna zeggen we kort iets over het eindrapport van de ombudsman (hoofdstuk 3).

Vervolgens bespreken we het doel van het hondenbeleid, zoals dat door de gemeente geformuleerd is (hoofdstuk 4).

We stellen vragen bij de cijfers waaruit overlast door honden zou moeten blijken (hoofdstuk 5).

En we bekijken hoe hondenbezitters betrokken zijn bij het tot stand komen van het beleid en de aanwijzing van de losloopgebieden (hoofdstuk 6).

Daarna gaan we in op alle belangrijke aspecten die het hondenbeleid betreffen, nl: de aansluitplicht (hoofdstuk 7), de losloopgebieden (hoofdstuk 8), de loslooproutes (hoofdstuk 9), de opruimplicht (hoofdstuk 10) en de handhaving van het hondenbeleid (hoofdstuk 11) en de opmerkingen, suggesties en klachten die bij de gemeente zijn ingediend in relatie tot het hondenbeleid (hoofdstuk 12).

Vervolgens besteden we aandacht aan een onderwerp dat tot nu toe helemaal buiten beeld is gebleven, nl. de invloed van het hondenbeleid op het welbevinden van de hond en de hondenbezitters (hoofdstuk 13).

Daarna komen kort twee onderwerpen aan bod, die tot nu toe ook onderbelicht zijn gebleven, nl. een aantal negatieve neveneffecten van het hondenbeleid (hoofdstuk 14) en de problemen die mensen en honden met fysieke problemen ondervinden met het hondenbeleid (hoofdstuk 15).

In de volgende hoofdstukken zeggen we kort iets over de positieve effecten van honden (hoofdstuk 16), over gevaarlijke en slecht opgevoede honden (hoofdstuk 17) en bespreken we het hete hangijzer van de hondenbelasting (hoofdstuk 18).

Vervolgens noemen we een aantal suggesties voor een beter hondenbeleid, zoals die uit de enquête naar voren zijn komen (hoofdstuk 19). Hieruit blijkt dat VHG een vereniging is

van betrokken mensen die graag willen meedenken en meewerken aan een beter hondenbeleid.

Ter afsluiting trekken we een eindconclusie (hoofdstuk 20) en doen we aanbevelingen (hoofdstuk 21) om te komen tot een beter hondenbeleid en daarmee tot een hondvriendelijker Groningen.

2. Enquête

In juni 2013 heeft VHG een enquête gehouden onder haar leden over verschillende aspecten van het hondenbeleid.

De enquête is via de mail aan leden verstuurd. Daarnaast is de enquête op de VHG website geplaatst.

De VHG telde op het moment dat de enquête verspreid werd 730 leden.

In totaal zijn 680 enquêtes per email naar leden verstuurd (niet van alle leden hebben we een emailadres). Binnen 14 dagen zijn via de mail 467 volledig ingevulde enquêtes ontvangen. Via de website ontvingen we 13 reacties. Het totaal aantal ingevulde enquêtes s bedraagt dus 480, waarvan 417 van leden.

Het responspercentage (van leden) ligt daarmee op 61%.

Door de grote hoeveelheid toelichting (140 dichtbedrukte A4tjes) hebben wij geen gelegenheid gehad die volledig te rubriceren en te kwantificeren. We hebben wel alle toelichting gelezen en er een selectie uit gemaakt voor dit rapport.

In BIJLAGE 1 vindt u de enquête met een overzicht van de resultaten, weergegeven in aantallen en percentages en waar zinvol in staaf- of cirkeldiagrammen. De toelichtingen hebben we uit privacy overwegingen niet integraal bijgevoegd

In BIJLAGE 2 vindt u een analyse van de resultaten.

3. Eindrapport Ombudsman naar aanleiding klacht VHG

Op 4 oktober 2012 heeft VHG een uitgebreide klacht over het hondenbeleid en de handhaving bij de gemeente neergelegd. Aangezien VHG niet tevreden was met de reactie van de gemeente, is VHG naar de ombudsman gestapt, die de klacht nader heeft onderzocht. De voornaamste onderwerpen uit de klacht betreffen:

- Regelgeving en handhaving
- Registratie van klachten over boa's
- Presentatie en Communicatie
- Participatie

Het eindrapport van de ombudsman is op 23 juli 2013 verschenen. Het rapport mag echter pas in de openbaarheid gebracht worden, nadat de gemeente erop gereageerd heeft. En dat is tot op heden nog niet gebeurd.

Dat betekent dat VHG de onderwerpen die in het eindrapport van de ombudsman aan de orde komen, niet in haar evaluatie kan betrekken. Dit maakt het schrijven van een evaluatie niet gemakkelijk, doordat veel onderwerpen die in het rapport van de ombudsman aan de orde komen, samenhangen met het beleid.

VHG had met het schrijven van de evaluatie daarom liever gewacht tot het eindrapport van de ombudsman openbaar was. Maar op verzoek van de gemeente geven we toch een

evaluatie van het beleid. Zodra het eindrapport van de ombudsman openbaar is, ontvangt u onze reactie daarop in een apart document.

4. Doel van het hondenbeleid

Voor de duidelijkheid geven we hier het doel van het hondenbeleid weer, zoals dat door de gemeente is geformuleerd (*bron: gemeentelijke opdrachtformulering voor de evaluatie, 18 maart 2013*).

“Het terugdringen van de overlast door honden, waarbij we een zo goed mogelijke balans willen bereiken tussen de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en die van niet-hondenbezitters, planten en dieren anderzijds.

Met behulp van goede voorlichting, toezicht & handhaving en regels:

- hond aan de lijn, behalve in speciaal aangewezen gebieden;
- algemene opruimplicht;
- verplichting om een opruimmiddel bij je te hebben. “

VHG plaatst een kanttekening bij het door de gemeente geformuleerde doel. VHG vindt dit doel een te beperkte opvatting van hondenbeleid, omdat het alleen focust op overlast door honden en voorbij gaat aan de positieve effecten van honden.

Bij het hondenbeleid gaat het om gebruik van de publieke ruimte. De gemeente onderscheidt drie elementen: 1) honden en hun bazen 2) niet-hondenbezitters en 3) de publieke ruimte zelf met inbegrip van de aanwezige planten en dieren (niet-hond).

De centrale vraag is of de verschillende gebruikersgroepen – hondenbezitters, joggers, spelende kinderen etc – goed samen kunnen gaan; of ze positieve gevolgen van elkaar ondervinden of dat ze elkaar overlast bezorgen. Voor elke gebruikersgroep geldt dat schade aan de publieke ruimte voorkomen of beperkt moet worden.

VHG bepleit een herformulering van het doel van het hondenbeleid, waarbij hondenbezit positief benaderd wordt.

Hondenbeleid dient daarbij ingebed te worden in een integraal beleid ten aanzien van het gebruik van de openbare ruimte.

Hondenbeleid alleen benaderen als terugdringen van overlast door honden is eenzijdig. Daarnaast werkt het beleid stigmatiserend.

Daarbij komt dat de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en die van niet-hondenbezitters, planten en andere dieren anderzijds **nooit zijn vastgesteld**. Daarmee is er geen meetbare onderlegger waar je beleid op kunt baseren.

Ook het begrip **overlast door honden** is niet nader omschreven. Niet kwalitatief en al helemaal niet kwantitatief. Dan wordt het lastig om vast te stellen of de overlast (veroorzaakt door honden), door het hondenbeleid is teruggedrongen.

Ondertussen hebben wij wel degelijk oog voor problemen die sommige honden kunnen veroorzaken, voor mensen, voor andere honden en dieren. Een streng handhavingsbeleid is hier gerechtvaardigd.

Citaten:

“Het idee dat honden overlast veroorzaken is m.i. nergens op gestoeld. Wellicht zijn er van tijd tot incidenten, maar een gemeente die haar beleid op incidenten baseert, moet nog maar eens goed gaan nadenken over waar ze in vredesnaam mee bezig is. Beleid mag nooit voortkomen uit incidenten. Dan is het einde zoek.”

“Ik woon al 30 jaar in de stad, waarvan 26 jaar zonder hond, en heb nooit overlast door loslopende honden ervaren. Het is een gecreëerd probleem waar de gemeente helemaal in mee is gegaan.”

“De vermeende overlast van honden is vooral een probleem voor bestuurders die hun oren laten hangen naar klagende burgers. Het echte probleem heet: "populisme" (aan bestuurders kant) en "negatieve focus" (aan de kant van de burger).”

5. Cijfers met betrekking tot het hondenbeleid

In dit hoofdstuk gaan wij na uit welke bronnen mogelijk cijfers met betrekking tot het hondenbeleid afkomstig kunnen zijn.

a. BORG rapportage

Uit de weinige gegevens die wij van de Gemeente hebben, blijkt dat de score op hondenpoep al jaren boven het streefniveau ligt.

FACET/onderdeel	% voldoet aan kwaliteitsambitie					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Schoon	88	89	89	88	89	90
<i>hondenpoep</i>	93	94	94	94	95	94

Ook de resultaten van de aanvullende schouw op hondenpoep zijn stabiel en positief, zodat de aparte monitoring van hondenpoep is gestaakt.

Indien er dan nog steeds klachten komen over hondenpoep zouden wij graag weten hoe dit gemeten wordt en of er op dit moment misschien meer cijfers beschikbaar zijn, die wij nog niet hebben.

Overigens vindt VHG het niet verstandig dat de aparte monitoring van hondenpoep is gestaakt.

b. Cijfers over overlast door loslopende honden

Voor dit onderwerp geldt dat ons geen cijfers bekend zijn. Het soort overlast is eveneens relevant voor de beoordeling. Evenzeer of er verschillen zijn gemeten vóór en na de striktere handhaving van de aanlijnplicht.

c. Bestuurlijke strafbeschikkingen

Wij gaan ervan uit dat er een schat aan informatie is te halen uit deze beschikkingen, zoals: aan wie is de stafbeschikking opgelegd (geslacht, leeftijd), waar, voor welke overtreding en een nadere omschrijving van de overtreding (waaruit af te leiden valt of er sprake was van overlast).

d. Andere bronnen

Mogelijk zijn er gegevens beschikbaar over overlast van hondenpoep en loslopende honden van het Meldpunt Overlast en Zorg en van de Leefbaarheidsmonitor. Bij voorkeur

van vóór de invoering van het hondenbeleid en erna.

e. Stadspanel

De gemeente heeft een enquête over het hondenbeleid afgenomen onder leden van het Stadspanel. De informatie hieruit gebruikt de gemeente als basis voor het beleid. VHG plaatst hier kanttekeningen bij. Een enquête onder het Stadspanel geeft wel informatie, maar omdat het geen aselechte steekproef is, is deze informatie niet representatief voor de Groninger bevolking. Veranderingen geven wel tendensen aan. Daarbij valt op dat de overlast door honden nogal meevalt en vrijwel niet is veranderd tussen 2011 en 2013.

Conclusie:

Uit de cijfers die ons bekend zijn (BORG rapportage) blijkt dat de invoering van het hondenbeleid niet van invloed is geweest op de score op hondenpoep. VHG heeft de gemeente om cijfers uit de punten b t/m d gevraagd, maar daar nog geen reactie op ontvangen. VHG zou het cijfermateriaal alsnog graag ontvangen.

6. Participatie bij vaststelling van het hondenbeleid

Dat hondenbezitters niet betrokken zijn bij de vaststelling van het hondenbeleid, is een belangrijk punt in de klacht van VHG. Hier gaan we nu niet verder op in. Om na te gaan hoe de leden van VHG vinden dat ze betrokken zijn, is in de enquête gevraagd: *“Hoe vindt u dat de gemeente u betrokken heeft bij het tot stand komen van het hondenbeleid?”*. Uit de resultaten blijkt dat 79% van de respondenten vindt dat de gemeente hen slecht betrokken heeft bij het tot stand komen van het hondenbeleid, 1% vindt dat de gemeente hen goed betrokken heeft en 14% vindt: niet goed en niet slecht. Voor de aanwijzing van de losloopgebieden zijn de percentages: 78% (slecht), 2% (goed) en 15% (niet goed en niet slecht).

Citaten:

Over participatie bij vaststelling van het hondenbeleid:

“Bij de totstandkoming van de kern van het beleid (honden vast, poep opruimen), zijn wij als hondenbezitters niet betrokken geweest.”

“Er kwamen gewoon brieven met mededelingen ik heb niet het idee daar ook maar enige zeggenschap in te hebben gehad!”

“De gemeente heeft mij niet betrokken. Ik wist pas van het hondenbeleid toen het als proef ingevoerd werd in mijn wijk via een brochure en brief die ik in de deur kreeg.”

“Hoe kan er nou zo'n beleid zijn als de honden bezitters er echt bij betrokken waren?”

“Het hondenbeleid is er gewoon gekomen en precies zoals de gemeente dat wilde.”

“Voel me totaal niet betrokken bij het tot stand komen van het hondenbeleid, heb niet eens antwoord gehad op mijn brief.”

“Ik ben ingelicht, niet gehoord.”

Over participatie bij de aanwijzing van de losloopgebieden:

“In het allereerste begin konden wij op enkele inloopmarkten met een prikkertje op een plattegrondje onze voorkeuren aangeven. Daarna was en bleef het dus stil. Het beloofde vervolg is nooit gekomen.”

“Mijn suggesties zouden worden meegenomen, maar helaas nooit meer wat van gezien of gehoord.”

“Ik heb erg mijn best gedaan om de gemeente te helpen bij het uitkiezen van geschikte terreinen voor losloopgebieden en goede plaatsen voor prullenbakken. Helaas heb ik de

ervaring dat de gemeente niets met mijn suggesties heeft gedaan. Alle tijd en moeite die ik erin gestoken heb om de gemeente met een goed beleid te helpen is volkomen verspild geweest. Bovendien heb ik de gemeente daarmee een reden gegeven om te zeggen dat ze het beleid in goed overleg met de hondenbezitters hebben ingevoerd."

"Losloopgebieden zijn uitgezocht door mensen die geen weet hebben hoe een gebied in elkaar steekt. Het losloopgebied grenst hier aan een drukke weg er zijn te weinig plaatsen waar de hond los mag."

"Losloopgebied in deze wijk is vastgesteld op een bureau. Zonder kennis van de plaatselijke toestand."

"De gemeente kijkt niet met de ogen van de hondenbezitter. Had nou een groep hondeneigenaren uitgenodigd, die kunnen de gemeente zo vertellen of een stuk hondenlosloopgebied een succes wordt of niet."

"Ze hebben vreemde plekken uitgezocht, die voor zowel de hondenbezitters als niet-hondenbezitters nog meer ergernis oproepen. Als ik betere plekken voordraag wordt hier niet naar geluisterd."

"Ik heb schriftelijk losloop mogelijkheid aangedragen maar er gebeurt niets mee."

"De gemeente heeft gedaan alsof ze mij bij het beleid heeft betrokken, maar vervolgens allerlei vage smoezen bedacht om niets met mijn suggesties te hoeven doen. Het resultaat is hetzelfde als wanneer de gemeente mij niet betrokken had bij het beleid."

"Ik ben er, als jarenlang hondeneigenaar, nooit over gepolst. Totaal geen gevoel voor het dier. Ze mogen van de gemeente loslopen op levensgevaarlijke plaatsen, terwijl ik plaatsen weet aan te wijzen waar geen fiets of auto komt en ook geen wild graast of zich op houdt er zijn gebieden aangewezen pal naast een 60 km weg. Het kan niet anders of dit is bepaald door iemand achter een bureau."

Conclusie

De meeste hondenbezitters (79%) voelen zich niet gehoord bij de vaststelling van het beleid en ook niet bij de aanwijzing van de losloopgebieden (78%). Dat laatste is een opmerkelijke uitkomst. Dat hondenbezitters niet betrokken zijn geweest bij de vaststelling van het beleid wordt ook door de gemeente erkend, maar de gemeente gaat er prat op dat ze hondenbezitters via een uitgebreid participatietraject betrokken heeft bij de aanwijzing van de losloopgebieden. Gezien de vele opmerkingen denken de hondenbezitters hier duidelijk anders over.

7. Aanlijnplicht

In dit hoofdstuk gaat het alleen over de ervaringen van hondenbezitters en hun honden met de aanlijnplicht op zich. De ervaringen met de *handhaving* van de aanlijnplicht worden hier niet besproken. Deze komen aan de orde in hoofdstuk 12 Handhaving.

Uit onze enquête blijkt dat 84 % van de respondenten het verplicht aanlijnen beoordeelt met een cijfer beneden de 6; 45% geeft zelfs het cijfer 1!

De meeste respondenten geven aan dat ze goed begrijpen dat aanlijnen onder bepaalde omstandigheden en voor bepaald soort honden gewenst is en dat ze rekening willen houden met andere mensen, maar ze begrijpen niet waarom ze hun (goed opgevoede) hond ook moeten aanlijnen op plaatsen en onder omstandigheden waar niemand er last van heeft. Respondenten onderkennen dat er honden zijn die niet los kunnen lopen, bv omdat ze niet goed opgevoed zijn. Maar ze vinden het niet redelijk dat voor alle honden dezelfde regels gelden. Mensen merken ook op dat de meeste honden zijn opgevoed om los te kunnen

lopen en dat dit in het verleden nooit tot problemen geleid heeft. Veel mensen wijzen ook op de negatieve gevolgen van aanlijnen voor de baas en voor het welbevinden van de hond.

Citaten:

“Op de openbare wegen, kinderspeelplaatsen ed is het aanlijnen zeker gewenst, maar een ieder die zijn hond goed heeft opgevoed weet voor zichzelf wanneer hij wel of niet los kan lopen.”

“Ik vind het heel raar dat mijn hond aan de lijn moet op plekken waar niemand anders loopt en dus niemand last heeft van de hond, natuurlijk mag hij geen overlast bezorgen, maar nu voel ik mij vaak een crimineel als ik gewoon met de hond wandel.”

“Wij hebben één hond die uitstekend luistert en eentje die minder goed luistert. Die minder goed luistert hebben we aan de riem en die goed luistert moet nu opeens ook aan de riem. Iets wat we nooit deden, al 20 jaar niet.”

“Als een hond gevaarlijk is of niet goed kan luisteren is het belangrijk dat hij aangeliend is, voor de overige honden is het de verantwoordelijkheid van de eigenaar... mits andere mensen er geen last van ondervinden.”

“Ik voed mijn hond op om (grotendeels) ongelijnd door het leven te gaan. Het levert mij plezier en geluk op, want het zorgen voor een huisdier is een van de tien zaken waar mensen gelukkig van worden. Mensen dat geluk ontnemen zou nog wel eens heel andere gevolgen kunnen hebben.”

“Doordat onze hond minder los kan lopen is hij minder sociaal geworden. Hond aan de lijn zorgt voor spanning en agressie.”

“Honden worden vervelend van permanente aanlijning. Ze hebben vaker aanvaringen met soortgenoten, vertonen vaker verkeerde lichaamstaal, geven vaker verkeerde signalen af aan andere honden als ze aangeliend zijn.”

“Alsjeblieft geen aanlijnplicht meer maar alleen bekeuren bij overlast. Of desnoods wel een aanlijnplicht maar een veel soepeler handhaving. Zo was het toch ook altijd?”

Een van de meest droevige uitkomsten van de enquête is dat 87% van de respondenten aangeeft dat door de strikte handhaving van de aanlijnplicht hun plezier in het wandelen met de hond, is afgenomen.

Citaten:

“Toegenomen?!?!?!? wie heeft deze stelling bedacht? Het is volledig afgenomen! ik voel me een crimineel als ik met mijn wel opgevoede hond los wil lopen! 13 jaren hebben we geïnvesteerd in goed gedrag, goed luisteren en nu wordt voor mij bepaald dat ik niets meer mag! “

“Het haalt veel plezier weg van de wandeling, omdat de hond niet zijn eigen gang kan gaan (binnen zekere kaders), tenzij ik steeds wacht tot de hond is uitgesnuffeld. Als de hond kan loslopen, volgt hij mij sowieso en haalt hij mij weer in als hij is uitgesnuffeld. Ook principieel heb ik grote bezwaren, omdat er een puur restrictief beleid wordt gevoerd, gebaseerd op potentiële overlast die een loslopende hond kan geven i.p.v. op werkelijke, reële overlast.”

“Afgenomen! En dat heeft vooral te maken met de angst door een BOA in de kladden te worden gegrepen of door mensen verklikt te worden. Over mijn schouder kijken is tegenwoordig een onderdeel van het wandelen geworden. En dat gaat ten koste van mijn ontspanning en plezier. Ook het feit dat er onder de gewone medeburgers mensen zitten die graag klikken door Meldpunt Overlast te bellen als ze (vanuit hun luie stoel achter het raam) een hond zien loslopen doet dat gevoel van "bespioneerd worden" toenemen. Niet prettig en deze stad onwaardig!”

"Ik voel me constant gespannen omdat ik bang ben dat er een controleur achter me aan komt. De ervaring is dat die vaak heel onplezierig achter je aan lopen, je krijgt dan het gevoel dat er gewacht wordt op een "overtreding". Geeft mij een zeer onvrij gevoel, vreselijk."

"Door dat de hond aan de lijn moet en het gevoel dat je bijna honderd euro bekeuring krijgt als je hond even los loopt, terwijl hij rustig bij je loopt, maakt dat het wandelen met de hond niet meer zo ontspannend is als dat het voorheen was"

"Ik heb een hond niet alleen als hulp maar ook omdat ik wandelen zo leuk vind en dan helemaal met een hond die om je heen rent. Dat kan dus bijna niet meer. Buiten de loslooplekken laat ik haar ook altijd los, maar dan ben ik steeds alert op boa's. Dat wandelt niet prettig."

Verschillende mensen geven aan dat ze vanwege het hondenbeleid overwegen uit de stad Groningen te verhuizen.

"Ik heb mijn hele leven al een hond gehad, maar ik denk er serieus over om te verhuizen naar een plek waar mijn hond los kan lopen."

"Maar we overwegen ook om te verhuizen naar een gemeente waar je je minder een paria voelt als je een hond hebt. "

"Als het hondenbeleid in de gemeente Groningen zo rigide blijft overwegen we te verhuizen naar een hondvriendelijker gemeente of af te zien van een andere hond."

"Maar het is voor ons ook een reden om te gaan kijken naar een huis buiten Groningen waar je hond meer vrijheid heeft."

Van de respondenten geeft 56% aan dat ze vaker (met de auto) naar buiten de stad gaan, om hun hond voldoende beweging te geven, dan voor de invoering van het hondenbeleid. Uit de analyse van de enquête blijkt dat mensen die een auto bezitten (63%) vaker naar buiten de stad gaan dan mensen die niet in bezit zijn van een auto (17%).

Citaten

"In principe neem ik mijn hond elke dag een keer mee naar een plek waar hij echt los kan lopen. Ik voel me soms wel idioot dat ik weer in de auto ga zitten. Ik heb nog nooit zoveel auto gereden als de afgelopen twee jaar."

"Wij verlaten nu de stad om uit te gaan. Kost iedere dag wel benzine, is niet erg milieuvriendelijk, maar dat moet maar."

"Ik heb speciaal een auto gekocht om met de hond naar loslooplekken te kunnen."

"Dat zal leuk zijn voor wie dat kan, nog los van de wens het autogebruik terug te dringen, moet men wel het geld hebben om regelmatig de auto of bus te kunnen nemen."

"Ik zou wel willen maar ik heb geen auto."

"Nee, hij krijgt gewoon niet genoeg beweging."

In de enquête werd ook gevraagd of mensen bij het overlijden van hun hond opnieuw een hond zouden nemen en of het hondenbeleid van invloed was op deze keuze. Ruim de helft van de respondenten (53%) geeft aan dat hun keuze voor een hond negatief beïnvloed wordt door het hondenbeleid; iets minder dan de helft (41%) geeft aan dat het hondenbeleid geen invloed heeft.

Citaten:

"Alhoewel ik me geen leven zonder hond aan mijn zij kan voorstellen, is mij sinds de invoering van het huidige hondenbeleid grotendeels de lust vergaan om met mijn hond

over straat te gaan in de stad Groningen. Zolang ik in Groningen woon, dus geen hond meer voor mij."

"Vanwege het rigide hondenbeleid in de stad Groningen zou ik van een nieuwe hond afzien."

"Ik ervaar weinig tolerantie naar honden, vooral loslopend, in de stad Groningen. Met het strenge hondenbeleid wordt het er niet leuker op een hond te hebben. Je voelt je opgejaagd in eigen stad (klinkt overdreven, maar bijna elke hondenbezitter die ik spreek heeft hetzelfde gevoel).

"Ik twijfel of ik na deze hond nog een hond neem, of de liefde opweegt tegen de maatschappelijke weerstand. Waarbij gezegd dat door dit beleid tegenstellingen ontstaan, groepen zich organiseren, men elkaar de maat neemt. Een gevolg waar ik eigenlijk geen deel aan wil nemen."

"Het lijkt wel of de gemeente een ontmoedigingsbeleid wil voeren, net zoals dat de hondenbelasting voor een tweede hond idioot hoog is."

"Ik neem een hond voor mij zelf. Lap sowieso het beleid aan mijn laars, weet dat dat niet correct is, maar het is ook niet correct om een hond aan dit beleid te onderwerpen, het is een levend dier met behoeften."

"Na meer dan 40 jaar een hond te hebben gehad is het bij het hondenbeleid van de gemeente Groningen naar mijn mening niet mogelijk een hond nog op een normale, hondvriendelijke manier op te voeden en heb ik besloten niet opnieuw een hond in huis te nemen, hoe pijnlijk deze beslissing ook voor mij is."

Uit onze enquête blijkt dat veel hondenbezitters hun hond nu vaker aanlijnen dan voor 1 mei 2011 (67% houdt de hond iets vaker tot veel vaker aan de lijn). Op de vraag waarom mensen hun hond vaker aanlijnen zegt 64% dat ze dat doen omdat ze niet het risico willen lopen een bekeuring te krijgen. Slechts 4% lijnt de hond aan, omdat ze achter dit beleid staan.

Citaten

"Ik probeer me zo min mogelijk van het hondenbeleid aan te trekken, maar ik merk wel dat ik op plekken waar ik boa's verwacht mijn hond iets vaker aan de lijn houd."

"Tijdens de wandeling houd ik altijd mijn omgeving heeeeel goed in de gaten want een bekeuring kan ik mij niet veroorloven, dat is het verschil voor mij."

"Ik houd hem vaker aan de lijn en dat voelt niet goed. Hond kan zijn energie niet kwijt. Als hond aan de lijn zit loopt hij stukken minder ver dan als hond los loopt."

"Mijn hond loopt al negen jaar zonder lijn. Het beestje stopt bij iedere stoep, kijkt zelfs uit en luistert ontzettend goed, dus waarom zou ik haar pesten met een lijn. Ik neem het risico van een boete, maar zoek het niet op."

Conclusie

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat het vele aanlijnen de meeste hondenbezitters en honden bijzonder ongelukkig maakt. Hondenbezitters willen hun hond graag geven wat hij nodig heeft, maar voelen zich daarin zwaar beperkt door de strikte handhaving van de aanlijnplicht. Dat hondenbezitters hun hond nu vaker aanlijnen komt niet voort uit intrinsieke motivatie, maar wordt gestuurd door angst voor de hoge boetes. Veel hondenbezitters gaan dagelijks (met fiets/bus/auto) naar plekken, waar de hond wel los mag lopen. Hondenbezitters, die geen auto hebben en de hondenbezitters die zich de hoge boetes niet kunnen veroorloven, worden extra door de handhaving van de aanlijnplicht getroffen. Veel respondenten ervaren dit aanlijnbeleid (in combinatie met de hoge hondenbelasting) als een manier om het hebben van honden te ontmoedigen.

8. Losloopgebieden

Veel hondenbezitters zijn niet positief over het losloopgebied bij hen in de buurt: 76% van de respondenten vindt dat er te weinig losloopmogelijkheden zijn in de directe omgeving van hun huis; eveneens 76% vindt het losloopgebied in de buurt te klein. Ook vermelden veel respondenten dat het losloopgebied niet veilig is (langs fietspad of drukke weg), dat het losloopgebied slecht onderhouden wordt (niet gemaaid) en dat er andere groengebieden in de buurt zijn, die geschikter zijn als losloopgebied. Respondenten die aan de randen van de stad wonen (vooral Beijum en Lewenborg) zijn meer tevreden over de grootte van de losloopgebieden. Veel respondenten noemen de (te) grote afstand tot het losloopgebied als een bezwaar. Ze vinden dat niet alleen bezwaarlijk voor henzelf (leeftijd, slecht ter been enz), maar ook voor hun oudere/gehandicapte hond.

Citaten:

"De losloopveldjes bij mij in de buurt zijn veel te klein, dus daar maak ik nooit gebruik van. Het dichtstbijzijnde geschikte losloopgebied, is twintig minuten fietsen van mijn huis."

"Een piepklein veldje, van wandeling kan geen sprake zijn en het is ook voor de hond niet voldoende beweging. Een aantal keren op en neer te lopen: pure frustratie!"

"Niet echt een goed onderhouden plek, het gras staat er VEEL te hoog terwijl het er toen het geen losloopgebied was altijd keurig bij lag."

"Het gras is zo hoog dat mijn hond daar niet door heen kan lopen. Hij is niet zo groot en het gebied wordt niet gemaaid."

"Het dichtstbijzijnde losloopgebied is een veldje tussen 2 scholen, een drukke weg en een druk fietspad...daar kán ik mijn hond dus niet loslaten!"

"Losloopgebied langs een drukke weg, dus daar laten we hem nooit los spelen"

"Graag zou ik een paar grotere losloopgebieden in Groningen hebben die omheind zijn."

"Zeer onlogische keuze van uitlooplekken, die het laatste jaar ook niet eens gemaaid worden, gras en onkruid kniehoog. Dus niet meer mogelijk om met een bal te gooien, laat staan opruimen van poep."

"Ja, dank zij de losloopgebieden in Kardingse van Natuurmonumenten. Van de gemeente hebben mijn honden en ik een route langs een druk fietspad toegewezen gekregen."

"Ik woon vlakbij het Stadspark. Ik zie niet in waarom het bezwaarlijk is om het hele park tot losloopgebied te benoemen. Het stadspark wordt nu mn gebruikt door wandelaars met of zonder hond, hardlopers, fietsers (op verharde paden/wegen) en af en toe een auto. Daarnaast voor evenementen. Ik ben van mening dat de eerst genoemden prima naast elkaar van het park gebruik kunnen maken en honden daarbij (mits goed onder appèl) los kunnen lopen. In geval van evenementen, op die locaties, de hond aan de lijn. Maar dat doe je toch al."

"Ik woon erg gunstig aan de rand van Lewenborg....."

"Hoornse dijk is een fijn losloopgebied, alleen heb je een auto nodig om er te komen"

"Het is zo jammer dat de verschillende losloopgebieden geen verbinding met elkaar hebben, zodat je een route met de hond kan lopen. Bij elke hoek moet je weer aanlijnen of ontlijnen."

"Ook worden de meeste losloopgebieden bij mooi weer 'bezet' door mensen die gaan picknicken of bbq-en, waardoor je erg moet opletten of je hond niet iets van de grond opeet."

"Ik moet eerst 20 minuten lopen. En dat is eigenlijk te ver voor mij, omdat ik slecht ter been ben."

"Voor de oudere honden is het praktisch onmogelijk om lopend naar een plek te gaan waar het "mag"."

Veel respondenten (67%) constateren dat er op de losloopgebieden veel meer honden bij elkaar zijn dan vóór de strikte handhaving van de aanlijnplicht. Dit heeft invloed op de onderlinge sfeer tussen de honden. Een aanzienlijk deel van de respondenten (47%) merkt op dat hun hond door de toegenomen concentratie honden minder prettig met andere honden kan spelen (25% vindt dat hun honden juist prettiger kunnen spelen. Ook een aanzienlijk aantal (51%) constateert dat het minder prettig spelen is met de eigen hond op de losloopvelden (22% vindt het prettiger spelen). Hierdoor mijden verschillende hondenbezitters de losloopgebieden. Ook wordt opgemerkt dat sommige honden nu vaker ziek zijn, dat de natuur op de losloopgebieden overbelast wordt en dat een overbevolkt losloopgebied overlast veroorzaakt voor voorbijgangers en omwonenden.

Citaten:

"We worden op elkaar gepakt, iedereen loopt op dezelfde plaats, niet leuk."

"Omdat er zo weinig plaatsen zijn waar de hond los mag, gaan alle honden uit de ganse omgeving naar dezelfde plek. Met als gevolg dat er veel, soms gewoon te veel, honden loslopen op een te klein gebied. Wat er niet alleen voor zorgt dat sommige honden niet meer los kunnen (omdat ze niet naar een rustige plek kunnen), maar er ook voor zorgt dat de natuur op die plekken compleet overbelast wordt en nauwelijks teruggroeit. Ook veroorzaakt het overlast voor passanten en omwonenden."

"Soms vermijd ik de loslooplekken, omdat het er erg druk is."

"Het probleem van de losloopgebieden is dat er ook honden worden losgelaten die niet los kunnen, bijvoorbeeld omdat ze erg agressief zijn."

"Door de vele honden op 1 plek komen er dus ook honden die niet goed onder appel staan, daarbij denk ik vooral aan het Noorderplantsoen. Dit zorgt voor stress bij de honden, vechtpartijen en zelfs al een dode hond als gevolg van overcrowding op 1 plek."

"Als de honden op meer plekken speelruimte of losloopruimte hadden bleef het park er veel beter uitzien."

"Als het een goede sfeer is met goede bazen is een speelveld een geweldig goede plek om de hond te laten socialiseren. Honden leren veel van elkaar. Het prettig kunnen spelen hangt dus af van welke honden er zijn"

"Soms zijn er zoveel honden, en honden die zich willen laten gelden, dat de sfeer grimmig wordt. Dan is het onmogelijk "prettig te spelen"."

"Er zijn te veel honden in het losloopgebied aanwezig, zodat spelen met de hond of oefenen voor de hondencursus daar niet mogelijk meer is."

"We kunnen nooit met de bal spelen want alle honden pakken de ballen van elkaar af"

"Op het grasveld zijn altijd veel honden. Eén op één spelen en opvoeden van mijn hond kan daar daardoor niet"

"Ik kan prettiger met mijn hond spelen op veldjes waar geen andere honden zijn. Dat doe ik dan ook."

"Omdat de uitrenggebieden in het Plantsoen zo druk bezocht worden, door honden en als het mooi weer is ook door picknickers en voetballers op de hondenvelden, is het onmogelijk met je hond één op één te spelen of gedrag te oefenen."

Conclusie

Bij het huidige beleid zijn losloopgebieden onontbeerlijk. Maar om aan de behoefte van hond en baas te voldoen, moeten er meer komen, moeten ze vooral groter en (verkeers)veiliger zijn en moeten ze beter onderhouden worden.

In dit kader is VHG benieuwd te vernemen hoe het staat met de ontwikkeling van het hondenpark.

VHG is van mening dat bij het huidige hondenbeleid de aanwijzing van de losloopgebieden heroverwogen moeten worden, nu in goed overleg met hondenbezitters en niet-hondenbezitters, per wijk.

9. Loslooproutes

a. Loslooproutes algemeen

Uit de enquête blijkt dat veel van de respondenten grote behoefte hebben om een flink stuk met hun hond te wandelen. Het staan bij losloopvelden vinden veel hondenbezitters om allerlei redenen voor hun hond en voor zichzelf niet prettig en niet zinvol. Vanwege de eentonigheid voor zowel baas als hond vinden veel hondenbezitters een loslooproute echter niet de oplossing. Ze hebben liever grotere gebieden waar ze met hun hond los kunnen wandelen. Maar een loslooproute vindt 81% van de respondenten desalniettemin beter dan niets.

Citaten:

“Een loslooproute is niet de oplossing. Maar een loslooproute is wel beter dan niks.”

“Met een redelijke loslooproute in de buurt hoef ik niet iedere dag met de auto.”

“GRAAG Wij hebben geen honden die meteen gaan rennen en hun energie kwijt zijn. Zoals de naam “uitreng gebied” het doet voorkomen. Onze honden moeten langere tijd los kunnen lopen en dan stukjes kunnen rennen of heen en weer lopen en op deze manier hun energie kwijt raken.”

“Ik heb verreweg meer behoefte aan loslooproutes dan aan kleine veldjes. De veldjes zijn leuk voor het spelen, balgooien en het sociale contact met de baasjes, maar het vervult nauwelijks de echte behoeften van mijn hond.”

“Mijn hond wil met mij op pad, wandelen, zwemmen, rennen, rondrentelen, aan veel nieuwe dingen snuffelen en samen dingen ontdekken terwijl we onderweg zijn, en daarvoor heb je loslooproutes nodig waarbij je je route veel kunt variëren.”

“Tot vervelens toe hetzelfde rondje, mijn hond kent het nu wel en zwerft de hele tijd rond. Als ik ergens anders wil “loslopen”, moet ik met de auto.”

“De Praedinius/Ubbo Emmius en Heresingel zijn een prachtige brede verkeersarme groenstrook, zeer geschikt als loslooproute in de binnenstad.”

Conclusie:

VHG ziet graag een uitbreiding van het aantal (proeven met) loslooproutes.

b. Proef loslooproute Noorderplantsoen

De proef met de loslooproute in het Noorderplantsoen is nog steeds niet begonnen. De vertegenwoordigers van de wijkorganisaties hebben de proef lang tegen weten te houden, omdat ze op het standpunt stonden dat de proef op grote bezwaren bij hun achterban zou stuiten. Als gevolg hiervan is de route ingekort en is er op verzoek van de wijkorganisaties een onderzoek gedaan of er onder de gebruikers van het Noorderplantsoen draagvlak was om een proef te doen. Hieruit bleek dat slechts 21% de proef of de route geen goed idee

vond, 51% vond het een goed idee en de overige 28% stond neutraal tegenover de proef. Met andere woorden: 79% had geen bezwaar tegen een proef met een loslooproute. Eind september 2013 is het twee jaar (!) geleden dat VHG het uitgewerkte voorstel voor deze loslooproute aan de gemeente heeft overhandigd. Al die tijd zijn hondenbezitters, die zijn aangewezen op het Noorderplantsoen, verstockt geweest van de mogelijkheid een stukje niet aangelijnd met hun hond te wandelen.

Citaten:

"Laten ze eens opschieten met die route in het Noorderplantsoen."

"Er moet echt in het Noorderplantsoen een loslooproute komen."

Conclusie

VHG gaat er vanuit dat de proef met de loslooproute er per 1 oktober 2013 nu werkelijk komt.

C. Proef loslooproute Gravenburg

Onze leden uit Gravenburg zijn in het algemeen heel tevreden met hun loslooproute, hoewel sommige mensen aangeven dat een paar keer per dag hetzelfde rondje op den duur weinig uitdaging meer biedt voor hond en baas.

Citaten:

"Hoera voor de loslooproute in Gravenburg, ik wens dat iedereen in Groningen toe!"

"We hebben in Gravenburg geen losloopgebied, maar een hele route en daar is alle ruimte om ballen te gooien, gehoorzaamheid te oefenen, etc."

"Wij hebben weinig last van de aanlijnplicht door de loslooproute in Gravenburg."

"Mijn vaste route is nu een loslooproute en veel meer mogelijkheden zijn er in Gravenburg niet. Het wordt steeds saaier, zowel voor mij als hond. Neem maar af en toe de auto om ook maar eens bij een ander losloopveld te kunnen wandelen."

Conclusie

VHG gaat er vanuit dat de loslooproute in Gravenburg per 1 oktober 2013 definitief wordt.

d. Problemen met losloopgebieden/loslooproutes

Verschillende losloopgebieden/loslooproutes worden in de zomer gedurende langere tijd onbruikbaar voor honden, doordat er festiviteiten georganiseerd worden of doordat er dagen achtereen gepicknickt wordt. Wanneer hondenbezitters daardoor moeten uitwijken naar andere stukken van het park of plantsoen, riskeren zij een boete van €97,=

Conclusie

VHG zou graag zien dat een oplossing gevonden wordt voor het langdurig onbruikbaar zijn van losloopgebieden/routes, bijvoorbeeld door in die periodes andere delen van het park vrij te geven voor honden.

10. Opruimplicht

Uit de enquête blijkt dat slechts 14% van de respondenten het niet eens is met de opruimplicht; 67% ruimt de poep op, op plekken waar mensen er last van kunnen hebben en 18% ruimt in principe overal op.

De voornaamste bezwaren die mensen met betrekking tot de opruimplicht aangeven zijn:

- te weinig mogelijkheden om de poep weg te gooien (als er meer afvalbakken komen, zijn mensen eerder bereid poep op te ruimen)
- veel losloopgebieden worden slecht onderhouden (niet gemaaid) waardoor opruimen moeilijk/onmogelijk wordt
- de aanlijnplicht werkt in het geval van hondenpoep contraproductief; honden doen in het algemeen hun behoefte in afzondering (bosjes, struiken, hoog gras; honden die dat niet doen kunnen dat leren); aangelijnde honden kunnen de afzondering niet opzoeken en poepen dus langs het wandel- of fietspad.
- het beleid ten aanzien van loslopen maakt veel hondenbezitters zo boos en verdrietig dat ze uit protest de hondenpoep niet (meer) opruimen;
- respondenten vinden dat de gemeente de hondenbelasting moet afschaffen en/of moet gebruiken om afvalbakken te plaatsen en/of de hondenpoep op te ruimen (dat doet de gemeente ook bij ander afval).

Citaten:

“Waar anderen er last van hebben, zeker wel, maar in bosjes of andere onbereikbare plaatsen is het echt onzin, daar ruimen de vogels het wel op”.

“Ik vind het onzin dat hij niet in de bosjes mag poepen, verder vind ik het wel een goede zaak (zou ook moeten gelden voor alle andere rotzooi die mensen achterlaten.)”

“Dit geldt natuurlijk voor alle 'rommel' die wordt achtergelaten. Moet echter de eerste student nog tegen komen die een boete heeft gekregen voor het achterlaten van etensresten na een buiten bbq.”

“Poep niet opruimen op het trottoir zou héél hoog bekeurd moeten worden.”

“Heb mijn hond geleerd in de goot te poepen omdat dit voorheen wel mocht. Doet ze keurig maar nu kan ik een boete verwachten...”

“Ik vind het volkomen normaal om de poep van je hond op te ruimen, maar sinds de invoering van de strikte aanlijnplicht en de veel te kleine losloopveldjes, doe ik het niet meer. Uit protest.”

“De negatieve middelen en negatieve houding die de gemeente jegens de hondenbezitters inbrengt, het strikte optreden van de stadstoezicht en de hondenbelasting ondermijnen mijn bereidheid om hondenpoep op te ruimen.”

“Mijn daad van verzet: ik ruim alleen op als er iemand kijkt en anders laat ik het liggen, ik ga niet een lange wandeling maken met een halve kilo hondenpoep op zak, dank je feestelijk gemeente Groningen.”

“Er is opruimdiscriminatie bij deze gemeente. Elke morgen om 5.30 na een warme dag wordt de troep die wederrechtelijk is achtergelaten door de bezoekers van het Noorderplantsoen door de milieudienst opgeruimd. Dezelfde Dienst die ons bekeurt.”

“Ik doe het sowieso wel, maar het zou fijn zijn als de gemeente meer zou luisteren naar hondenbezitters en de hond op meer plaatsen los mag lopen. Dat zou getuigen van wederzijds respect.”

“Nederland zou een voorbeeld kunnen nemen aan het schone Denemarken: overal afvalbakken en zakjes erbij. Maar daar ruimen de mensen het ook meestal netjes op! Communiceert de overheid daar misschien beter met de burgers?

“Zie gemeente Ten Boer: beloningsmaatregel. Minder hondenpoep op straat= minder belasting betalen.”

Van de mensen die poep opruimen vindt 69% dat er op de meeste plekken *onvoldoende afvalbakken* staan, slechts een zeer klein deel (5%) vindt dat er op de meeste plekken voldoende afvalbakken staan.

Over afvalbakken merken respondenten oa op:

- ook bij losloopgebieden staan vaak geen afvalbakken
- het verplaatsen van afvalbakken is geen oplossing; mensen missen de afvalbakken die op bepaalde plaatsen zijn weggehaald
- de afvalbakken zijn open, waardoor vogels de zakjes met poep eruit halen en het plastic overal terecht komt; veel mensen vragen om gesloten afvalbakken
- wanneer er geen afvalbak in de buurt is, gooien mensen de poep (in plastic zakjes!) in de struiken, achter bomen of in het riool; bovendien halen vogels de poep in plastic zakjes uit de afvalbakken, waardoor er nu op veel plaatsen plastic ligt (7% van de respondenten doet dat)
- de gemeente reageert niet op verzoeken om afvalbakken of zegt plaatsing van een afvalbak toe, maar komt deze toezegging niet na

"Kijk eens naar Leeuwarden zou ik zeggen, daar hebben ze het keurig voor elkaar dus waarom hier niet?"

"Er zijn er zeker te weinig en de laatste tijd zijn er zelfs afvalbakken weggehaald!!"

"In mijn hele buurt weet ik er maar 1 te vinden terwijl dat er vorig jaar nog 3 waren"

"Ik vind het normaal om poep op te ruimen, maar moet dan erg ver lopen voor ik bij een prullenbak ben en ik ben vaak slecht ter been."

"Ik loop vaak een route van een uur waarin ik geen enkele prullenbak tegenkom. Ik ga natuurlijk niet uren met zakken stinkende hondenpoep lopen"

"In het losloopgebied staat geen enkele afvalbak."

"Er staan geen openbare afvalbakken. Ook niet bij het losloopgebied."

"Ik vind dat er een regel moet komen dat er op elk losloopgebied om een nader te bepalen afstand afvalbakken moeten staan, bijvoorbeeld op elke km 2 bakken."

"Wij betalen voor onze 3 honden enorm veel belasting maar een openbare prullenbak kan er niet van af: bespottelijk."

"Ik gooi het ook wel in het riool. Geen idee of dit verantwoord is maar de hele weg met een zakje lopen werkt ook niet."

"De opruimplicht geeft hier een enorme plastic troep. Daar waar de vogels het eerst makkelijk op konden eten zitten ze nu met plastic. Geen grap. Graag vuilnisbakken met een deksel dus."

"Overigens zie ik geregeld plastic zakjes met poep in de struiken. Dan schiet het beleid toch zijn doel voorbij niet waar..."

"Er moeten meer afgesloten bakken komen vind ik. De vogels pikken de zakjes met poep uit de bakken."

"In losloop gebieden wordt het gras niet of minder vaak gemaaid. Poep opruimen uit langs gras is heel lastig en erg vies, dit doe ik niet."

"Meer bakken, een luisterende gemeente en een goed hondenbeleid zou helpen om het gemotiveerder te doen."

Conclusie:

De meeste hondenbezitters ruimen de hondenpoep op, maar alleen op plekken waar mensen er last van kunnen hebben. Overal poep opruimen vinden de meeste hondenbezitters (67%) onnodig en onmogelijk. Hondenpoep wordt wèl opgeruimd op: verharding, speelvelden, grasvelden (tenminste wanneer ze gemaaid worden). Hondenpoep in bosjes, struiken, hoog gras, slootkanten, ruimen de meeste hondenbezitters niet op

(andere mensen hebben er geen last van, het is niet mogelijk het op te ruimen, het verteert heel snel).

Ondervraagden zijn zeer slecht te spreken over het gebrek aan afvalbakken. Niemand vindt het prettig langere tijd met één of meer zakjes hondenpoep en één of meer aangeliijnde honden te moeten lopen.

VHG is van mening dat er, in overleg met de hondenbezitters, meer (bij voorkeur afgesloten) afvalbakken geplaatst moeten worden.

11. Handhaving van het hondenbeleid

In dit hoofdstuk beschrijven we vooral de ervaringen van de hondenbezitters met de handhaving. Onze kritiek op de legitimiteit van de handhaving komt in ons commentaar op het eindrapport van de ombudsman aan de orde.

Zoals eerder vermeld houdt 64% van de hondenbezitters de hond nu (vaker) aan de lijn uit angst voor een boete. De belangrijkste reden die mensen hiervoor aangeven is dat ze zich een boete financieel niet kunnen veroorloven. 36% geeft aan bang of heel bang te zijn voor een bekeuring. Veel hondenbezitters raken in een spagaat: ze willen hun hond graag laten loslopen, maar ze durven het niet vanwege de hoge boete. En als ze hun hond dan toch een keer laten loslopen, voelen ze zich gestrest doordat ze steeds op hun hoede moeten zijn voor boa's.

Dit heeft grote consequenties voor het plezier dat hondenbezitters beleven aan het wandelen met hun hond.

Citaten:

"Ik raak gestrest, doordat je nogal op je hoede moet zijn om geen Boa tegen te komen wanneer je je hond gunt om ook even vrij te mogen snuffelen onder de struikjes."

"Ik merk dat ik hier bijna dagelijks mee bezig ben. Ik wil mijn hond zo graag lekker even loslaten tijdens de dagelijkse rondjes en als ik in een dappere bui ben, doe ik dat ook op rustige tijdstippen (waarbij ik heus altijd eerst na ga of dat wel verantwoord is en of anderen daar geen last van zullen hebben), maar dan ben ik schichtig en kijk ik goed rond of er geen Boa in de buurt is. Het is eigenlijk te gek voor woorden, maar zo is het echt..."

"Een bekeuring kan me financieel in de problemen brengen. En dan loop je voortdurend met angst."

"Heb een bekeuring gehad, voor a o w er is het een hoog bedrag, en dan een goed luisterende hond aan de voet lopend bij de vijver, denk eens na als Boa."

"Ik voel mij als een paria in mijn eigen woongebied gestrest, je bent op je hoede en dat is niet de bedoeling van een wandeling."

"Vooral bang vanwege de aantekening op mijn strafblad. Ik ben geen crimineel."

"Ik voel me een crimineel die in de gaten gehouden wordt als ik met mijn hondje uit ga, word er ziek van."

"De boetes zijn belachelijk hoog, maar mijn liefde voor een gelukkige hond wint het van het bang te zijn voor een bekeuring te krijgen."

"Ik heb geen geld om een eventuele boete te betalen. Maar mijn hond is mijn hulphond en heeft loslopen echt nodig, dus maak ik elke dag maar weer de gok. Dit zorgt voor spanning."

"Ik voel me echt crimineel als ik de poep eens laat liggen (omdat mijn hond bijv keurig ergens onder de bosjes heeft gepoept), maar kijk 3x over mijn schouder voor ik doorloop."

"Mijn indruk is dat boa's te weinig de wijken ingaan en alleen maar even makkelijk gaan scoren in het plantsoen."

"Mensen die een bekeuring kunnen betalen zie ik nog steeds hun hond onaangelijnd uitlaten. Zij lopen makkelijker het risico op een bekeuring. Het treft hen minder dan mensen die minder geld hebben te besteden."

Van de respondenten geeft 36% aan wel eens staande gehouden te zijn door een Boa, de meeste mensen 1x of 2x, maar sommige meerdere keren (tot 10x).

De aanleiding hiervoor was in bijna alle gevallen het niet aangelijnd hebben van de hond; slechts enkele respondenten melden een waarschuwing (5x) of een strafbeschikking (6x) voor het niet opruimen van poep.

Van de mensen die een strafbeschikking kregen geeft 30% aan ter plekke géén uitdraai ontvangen te hebben.

Citaten:

"Krijg je waarschuwingen dan? Ik moest direct betalen bekeuring los lopende hond waar geen mensen waren, alleen een boa in de struiken."

"Ik ben nooit gewaarschuwd, het was direct kassa."

"Ook als je laat zien dat je hondje perfect onder appèl is laten ze je niet onbekeurd."

"Die bekeuring heeft in zoverre geholpen dat ik nu beter om me heen kijk."

"Hij was incognito en heeft zich ook verder niet voorgesteld."

"Z'n handheld/palmtop was defect oid."

Bijna alle boetes zijn uitgedeeld voor niet aanlijnen (103 respondenten). Slechts 6 respondenten melden dat ze een bekeuring hebben gekregen voor het niet opruimen van poep. Alle respondenten, die bekeurd zijn voor het niet aanlijnen van hun hond, ervaren de boete als heel onterecht. Ze wandelden met een goed luisterende hond, vaak op plaatsen waar geen andere mensen zijn. Ze zijn van mening dat hun hond geen overlast veroorzaakte.

Uit deze cijfers blijkt ook dat in de praktijk het oorspronkelijke doel van het hondenbeleid (het terugdringen van overlast door hondenuitwerping) naar de achtergrond is verdwenen. De focus is vrijwel volledig verschoven naar de aanlijnplicht voor honden.

Citaten:

"Mijn hond had niet eens gepoept maar geplast."

"Het meest stuitende is inderdaad dat mijn hond geen van de keren overlast veroorzaakte. Ze zal NOOIT zonder mijn commando van een stoep aflopen, en liep elke keer dat ik een boete kreeg dan ook netjes bij me in de buurt. Dit in tegenstelling tot sommige honden aan een lijn van vijf meter, die zo de weg op zwalken en een soort scheerlijn over het fietspad trekken."

"Bij beide bekeuringen was het overduidelijk dat mijn hond a) geen overlast veroorzaakte en b) goed onder appèl stond. In beide gevallen was er in de wijde omgeving ook niemand anders aanwezig."

"Veroorzaakte geen overlast, want ik kreeg zelfs een compliment over hoe netjes hij naast mij liep."

"Op een warme dag mijn hond, aangelijnd laten drinken op een plek waar het eigenlijk niet mocht. Het was vroeg en er was niemand."

Over de wijze waarop de respondenten door de boa's werden aangesproken is 66% van de respondenten negatief (ze vonden de wijze waarop ze aangesproken werden: "bot, autoritair, niet correct), terwijl slechts 11% positief is: de wijze waarop de boa's hun

aanspraken werd gezien als "vriendelijk, behulpzaam, correct". Verschillende mensen beschrijven dat boa's zich verdekt opstellen om mensen te kunnen betrappen.

Citaten:

"Arrogant. Hij stond verstopt achter een bosje en kwam eruit stappen toen we aankwamen lopen. Erg kinderachtig."

"Omdat ik per ongeluk mijn id-bewijs ook nog niet op zak had werd er gedreigd de politie te bellen. En de Boa verdacht mij ook gelijk van opgeven van valse informatie."

"Het begon met "Zo, mevrouwtje...."

"Hij was zeer triomfantelijk dat hij mij betrap had."

"Erg neerbuigend en duidelijk uit op het schrijven van een bon."

"Niet echt aardig. Net of het een misdaad is dat je een hond hebt."

"Tegen ons neutraal, tegen onze dochter, toen 17, autoritair."

"Ik kende de man en hij was heel vriendelijk."

"Het waren twee vrouwen waarvan er een aardig was, en ik voelde dat zij het er ook niet mee eens was dat ik werd bekeurd."

"Zeer agressief, zonder enige noodzaak!!"

"Op één uitzondering na zeer onbeschoft en onvriendelijk. Zo ga je niet met mensen om."

"Ben gevraagd door boa om namen van mensen door te geven die de hond los laten lopen. Niet op gereageerd uiteraard."

Tenslotte werd een lastige vraag gesteld, nl of de respondenten de indruk hadden dat boa's bij het geven van een bekeuring alle soorten honden en soorten hondenbezitters gelijk behandelden of dat ze minder vaak bekeuringen gaven aan mensen met gevaarlijk uitzierende honden en juist vaker aan vriendelijk uitzierende bazen. Het merendeel van de respondenten (ongeveer 70%) geeft aan hier niets over te kunnen zeggen. Van de respondenten die er wel wat over kunnen zeggen, zegt ca 30% dat er geen verschil is, maar 61% zegt dat boa's minder vaak bekeuringen geven aan de bazen van gevaarlijk uitzierende honden en 66% zegt dat boa's vaker een bekeuring geven aan vriendelijk uitzierende bazen. De respondenten die deze mening zijn toegedaan onderbouwen dit vaak met eigen ervaringen.

Citaten:

"Dat heb ik verschillende keren gezien. In het Noorderplantsoen zit bij de vijver vaak een groepje mannen met een soort pitbullachtige honden, die los lopen. De Boa's rijden er gewoon langs en doen niets."

"Onze hond is kruising Amstaff / Cane Corso. Ziet er gevaarlijk uit, maar is ontzettend lief. Ik ben nog nooit aangehouden, zelf meegemaakt."

"Vlak bij mijn huis loopt altijd een vent met een loslopende soort huppeldepup stafford etc. en die heeft nog nooit een bekeuring gehad, gaat ie prat op. Ik als 60 jarige vrouw met half doof/blind klein hondje wel."

"Ik heb 2 bulterriërs en heb meegemaakt dat de boa's mij lieten lopen maar dat ze een ouder echtpaar met hun loslopende teckel wel een bekeuring aansmeerde, dit terwijl mijn honden ook los liepen."

"Ik heb het gezien dat een vent met gespierde armen en een pitbull waar je u tegen zegt, op de stoep poepte en de heren Boa's aan de overkant van de straat toekeken. Ze zeiden tegen de baas 'wat denkt u daar aan te doen?' waarop de baas zei 'niets natuurlijk' en daar lieten de Boa's het bij een even later werd een oud vrouwtje op de bon geslingerd omdat haar teefje een plas deed en de heren van mening waren dat het een grote boodschap was."

“Een man met piercing en/of tatoeages kan met zijn pitbull er zeker van zijn dat hij nooit aangehouden zal worden, zelfs niet als er meldingen worden gedaan van overlast of agressief gedrag.”

“Ze geven de gevaarlijk uitziende bazen al helemaal geen bekeuring, zelfs geen aandacht. Ik kan mijn antwoord uit persoonlijke ervaring bevestigen.”

“Zeker als je een grote ruig uitziend skinhead, bent, of die indruk geeft, je wordt volkomen met rust gelaten. Bewijs gezien, meerdere keren.”

In de enquête werd ook gevraagd op welke plaats mensen zijn bekeurd. 157 respondenten hebben deze vraag beantwoord. Uit dit overzicht blijkt dat 30 % van de bekeuringen (47x) zijn gegeven in het Noorderplantsoen of directe omgeving. Als tweede en derde volgen: Oosterpark (17x; vooral Gorechtkafe) en Schildersbuurt (16x). Opvallend is dat er verschillende wijken zijn waar geen enkele bekeuring is uitgedeeld.

Conclusie

In totaal heeft 36% van de respondenten daadwerkelijk ervaring met de handhaving, òf omdat ze gewaarschuwd zijn òf omdat ze een bsb gekregen hebben. De ervaring van deze respondenten met de handhavende personen is wisselend; een te groot deel (66%) heeft echter een negatieve ervaring, zij voelen zich niet correct behandeld. Ook maken veel respondenten melding van boa's die zich verdekt opstellen om mensen te betrappen op een overtreding.

Het feit dat hondenbezitters in overtreding zijn als ze hun hond buiten het losloopgebied laten loslopen, veroorzaakt veel stress bij hondenbezitters. Vooral de hondenbezitters die niet de financiële middelen hebben om een boete te betalen, lijden hieronder.

Slechts 5% van de boetes wordt uitgedeeld voor overtreding van de opruimplicht. Daarmee lijkt het oorspronkelijke doel van het hondenbeleid (het terugdringen van overlast door hondenpoep) naar de achtergrond verdwenen. De focus is vrijwel volledig verschoven naar de aanlijnplicht voor honden.

Een punt dat VHG met de nodige schroom onder de aandacht brengt betreft de indruk van een aantal respondenten dat boa's bazen met gevaarlijk uitziende honden, die in overtreding zijn, minder vaak bekeuren, terwijl vriendelijk uitziende bazen eerder bekeurd worden dan minder vriendelijk uitziende bazen (de antwoorden zijn vaak gebaseerd op waarneming en eigen ervaring van respondenten).

VHG is van mening dat nader onderzoek naar gedaan moet worden, zowel naar de bejegening door boa's als naar de (mogelijk) selectieve wijze van bekeuren. Mochten de aanwijzingen over de selectieve wijze van bekeuren inderdaad op waarheid berusten, dan is dit een ernstige zaak, die de handhaving van het hondenbeleid ongeloofwaardig maakt.

12. Contact met de gemeente: vragen en klachten

a. Contact naar aanleiding van vragen, opmerkingen en suggesties

45% van de respondenten geeft aan één of meerdere malen (tot 10x aan toe), een brief of mail naar de gemeente te hebben gestuurd met vragen, opmerkingen of suggesties over het hondenbeleid.

Slechts 45% van de respondenten die een brief gestuurd heeft, geeft aan dat ze een reactie van de gemeente hebben ontvangen (waarbij in de toelichting door verschillende mensen opgemerkt wordt dat het alleen om een ontvangstbevestiging ging). Slechts 7% van de respondenten is tevreden met het antwoord dat ze ontvangen hebben, 80% is niet tevreden.

Citaten:

"Ik heb mijn situatie een keer kenbaar gemaakt aan mevrouw Jannie Visscher maar daar heb ik nooit iets van vernomen."

"Ik heb 1keer gemaild met een vraag over het hondenbeleid. Ik kreeg het volgende antwoord: Bedankt voor uw suggestie. De vraag was dus helemaal niet gelezen."

"Voor het instellen van het beleid ben ik op de uitnodiging in gegaan om suggesties ed. aan te dragen. Er is door een voorlichtster vriendelijk naar geluisterd. Helemaal niets mee gedaan."

"Ik heb alleen een keer een standaard antwoord gekregen."

"Ik heb nooit antwoord gehad op de vragen die ik stelde en de suggesties die ik deed voor een beter hondenbeleid."

"De enige reactie was dat ze het hadden ontvangen...maar dat is geen antwoord."

"Het was fijn dat ik antwoord kreeg, maar ik had het gevoel dat er totaal niet naar me geluisterd was en dat ze mijn brief zelfs niet eens gelezen hadden. Ging over afvalbakken in mijn wijk (géén)!"

"Slechts standaardantwoorden dat zorgvuldig is gekeken naar de belangen van iedereen en dat het nu eenmaal zo is besloten."

"Naar hoorzitting geweest, oeverloos gepraat en niks opgeschoten. Bezwaarschrift bleek deels overbodig omdat je geen bezwaar bleek te mogen maken tegen het beleid, maar alleen tegen de gebieden die waren aangewezen."

"Op de brieven/mails over losloopgebieden heb ik nooit antwoord gehad, niet op klachten en ook niet op tips."

b. Contact naar aanleiding van klachten

130 respondenten (27%) geven aan weleens een klacht ingediend te hebben in verband met het hondenbeleid.

Van de 130 respondenten die een klacht hebben ingediend, vindt slechts 6% dat de klacht naar tevredenheid is afgehandeld, 76% vindt dat de klacht niet naar tevredenheid is afgehandeld.

Citaten:

"Heb het idee dat klagen bij de gemeente totaal geen zin heeft, en hoop nu door deze enquête de gemeente wakker te schudden."

"Klacht destijds ingediend over een agressieve loslopende hond die 2x zonder reden mijn hond aanviel. Ik heb deze hond met geweld moeten verwijderen. En de eigenaar 2x gewaarschuwd om zijn hond onder controle te houden. Bij de politie een klacht ingediend. Pas reactie na ong. 6 weken. Waarschijnlijk heeft de politie de man een waarschuwing gegeven?"

"Heeft natuurlijk geen nut. Als ze al niet luisteren naar suggesties of redeneringen waarom iets wel of niet verstandig is, gaan ze natuurlijk niet ineens heel bedachtzaam reageren op klachten."

"De reactie was laat en teleurstellend: geen geld voor meer prullenbakken."

"Klagen heeft geen nut in deze gemeente, men doet toch wat men wilt.. Des te meer redenen om te verhuizen."

"Een keurig antwoord in de trant van "Er is aandacht voor Uw problematiek en er wordt aan gewerkt" helpt niet."

"Ik voel me vertegenwoordigd door Hondvriendelijk Groningen en ga daarom niet persoonlijk aan de bel trekken."

Conclusie

Uit bovenstaande cijfers en opmerkingen blijkt dat het overgrote deel van de hondenbezitters zich niet door de gemeente gehoord voelt. Zij hebben veel en vaak uitgebreide brieven geschreven met suggesties en tips voor een beter hondenbeleid. Als de gemeente daar dan niet of slechts met standaard antwoorden op reageert geven veel mensen de moed op. Een aantal van 80% respectievelijk 76% dat zegt niet tevreden te zijn met de afhandeling van de brief / klacht, zou een alarmsignaal voor de gemeente moeten zijn.

Hoewel VHG de indruk heeft dat met verandering van de persoon van de coördinator hondenbeleid hier verandering ten goede in is gekomen, is VHG van mening dat dit een punt is waar de gemeente extra aandacht aan moet besteden.

13. Invloed van het hondenbeleid op het gedrag en het welbevinden van honden en bazen

Sinds de invoering van de strikte handhaving van de aanlijnplicht constateren veel hondenbezitters gedragsveranderingen bij hun hond. Zo valt 28% van de honden vaker uit naar andere honden (met uitvallen wordt bedoeld "snauwen" of blaffen bij het passeren van een andere hond) en maken sommige honden (25%) minder goed contact met andere honden, wanneer de honden aan de lijn lopen. Maar ook wanneer de honden loslopen, constateren hondenbazen negatieve gedragsveranderingen (7% valt vaker uit en 14% maakt minder goed contact). Respondenten merken ook op dat het opvoeden en socialiseren van jonge honden door de aanlijnplicht minder goed mogelijk is.

Citaten:

"Mijn hond valt vaker uit naar andere honden als hij vast zit. Als hij los loopt kijkt hij niet naar andere honden, dan is hij bezig met andere dingen. snuffelen enzo

"Aangelijnd zijn geeft de hond het gevoel in het nauw gedreven te zijn. Als hij losloopt is er niks aan de hand. Niet met andere honden, niet met mensen (het feller reageren is overigens alleen naar honden het geval. Niet naar mensen!)

"Toen mijn hond nog los kom lopen, viel hij nauwelijks uit naar andere honden. Nu komt dat heel vaak voor, ook als hij losloopt, maar wel minder."

"Mijn hond is geremd in zijn bewegingsvrijheid en dit is voor honden zeer belangrijk om contact te maken met andere honden. Door deze beperking gedraagt hij zich vaak preventief dominanter, niet door bijten o.i.d. maar door lichaamstaal "staart hoog dragen, staren en met stijve poten lopen" in de hoop dat de andere hond hem dan met rust laat."

"Mijn hond is banger aan de lijn omdat ze dan niet met een grote boog om een andere hond heen kan lopen als ze dat wil. Hond aan de lijn gedraagt zich altijd anders als wanneer ze los zijn. Andere honden vallen vaker uit naar mijn hond."

"De lichaamstaal van aangelijnde honden is heel anders dan bij loslopende honden. Daarom valt ie als hij is aangelijnd is, veel sneller en feller uit. Als hij losloopt valt hij nooit uit, dan loopt hij gewoon een ander kant op als hij bang is."

"Het is ook tegennatuurlijk wanneer honden ongeacht leeftijd of "rang" elkaar zo naast de baas rechtstreeks naderen. Loslopende honden wisselen al ruim van te voren allerlei informatie uit over of ze vinden dat ze elkaar mogen benaderen. Nu gedragen ze zich aan de lijn niet altijd "zoals het hoort" in de hondentaal, en daarop kan een hond boos reageren."

"Het is veel moeilijker geworden om een hond te trainen in belangrijke buitenshuiselijke vaardigheden. Veel vaardigheden kunnen alleen geoefend worden met een niet aangelijnde hond: op commando volgen, komen, op afstand gaan zitten/liggen, oefeningen doen

waarbij de normale "buitendingen" voor afleiding moeten zorgen, etc. Juist bij het onder appel brengen van een hond moet de hond niet aangeliend zijn, kunnen ontsnappen. Dat hoort bij het leerproces. Als je dat alleen kan oefenen op een route of in een gebied waar je normaal gesproken de hond uitlaat, dan werkt dat dus niet. Daar is geen verkeer, zijn geen (gillende) spelende of fietsende kinderen, geen poezen."

"Ik heb de afgelopen twee jaar een pup opgevoed: Die kan je niet socialiseren zonder hem los te laten. Dat heeft me één bekeuring opgeleverd, maar dat heb ik er wel voor over om een sociale hond te krijgen."

Door de grotere concentratie honden op de losloopvelden (67% merkt dat op) constateert 23% van de respondenten dat hun hond hier vaker een conflict heeft met andere honden dan buiten de losloopvelden. Ongeveer 15% van de respondenten merkt op dat hun hond angstiger gedrag vertoont op de losloopvelden dan er buiten.

Citaten:

"Er komen meer honden op dezelfde plek door de restricties van de gemeente, dus ook meer honden die niet goed onder appel staan. Hierdoor zijn conflicten tussen honden onderling bijna niet te vermijden."

"Als ik in een ander gebied loop waar ik mijn honden los heb (waar ze eigenlijk niet los mogen) zijn er zelden problemen, omdat daar veel meer ruimte is en de honden indien ze dat willen elkaar kunnen vermijden."

"De honden kunnen geen kant uit als er onenigheid is tussen een aantal honden."

"De honden staan te dicht op elkaar en te weinig ruimte om te rennen. Ze worden dan door de bazen teruggeroepen omdat ze zich buiten het losloopgebied bevinden. Geeft veel onrust en stress bij bazen en hond."

"Mensen met een dominante hond die graag los wil, gaan ook naar een losloopgebied i.p.v. andere rustige plekken."

"Hij verveelt zich vooral omdat ze niet echt kunnen wandelen of spelen, gaat blaffen of snauwen, ik moet dat corrigeren waardoor hij zich onzekerder/angstiger op stelt."

"Te veel honden bij elkaar maken mijn hond angstig."

"Vooral is het soms eng als er vervaarlijke honden bij komen. Er is al eens een oudere hond zomaar onverwachts vreselijk toegetakeld door een pitbull."

63% van de respondenten geeft aan dat ze door de aanlijnplicht vaker dezelfde route lopen dan voorheen. Dit is niet alleen eentonig voor zowel hond als baas, maar het heeft ook negatieve gevolgen voor de baas-hond relatie: 38% van de respondenten merkt op dat hun hond beter oplet wanneer ze een onbekende route lopen en 29% van de respondenten vindt dat hun hond beter luistert langs een onbekende route.

Citaten:

"Tot vervelens toe hetzelfde rondje, mijn hond kent het nu wel en zwerft de hele tijd rond. Als ik ergens anders wil "loslopen", moet ik met de auto."

"Met name een route met veel overzicht, ter voorkomen van bekeuringen. Probeer de kans op boetes zo klein mogelijk te houden. Voor een hond is het vervelend om steeds hetzelfde rondje te moeten lopen. Veel te weinig uitdaging voor honden."

"Ik ontwijk routes waar ik BOA's verwacht. Weinig keuze als je geen boetes wilt. En die route is zeer kort en klein."

"Als mijn hond altijd dezelfde route loopt, is ie veel minder gefocust op mij. Hij kent de weg dan wel, dus hoeft ie minder alert te zijn. Verandering van route is dus goed om hem te (blijven) leren om op mij te letten en dus zeer nuttig!"

"Het bieden van variatie in de uitlaatrouten zorgt voor meer geestelijke ontspanning en is beter voor de band tussen hond en baas."

Tenslotte constateren sommige hondenbezitters lichamelijke en psychische veranderingen bij hun hond: zo zijn sommige honden dikker geworden (17%), sommige zijn prikkelbaarder geworden (15%) en sommige juist slomer en rustiger (9%) geworden. 61% constateert geen lichamelijke veranderingen en 51% constateert geen psychische veranderingen. Respondenten merken op dat ze veel meer moeite moeten doen om hun hond niet te kort te laten komen.

Citaten:

"Vóór de aanlijnplicht liep hij los en kon overal rennen. Nu moet hij aan de lijn en je ziet dat hij minder vrolijk is."

"Sinds ik in Groningen woon maak ik kortere wandelingen, dus ja mijn hond is dikker geworden. Maar dat is wel mijn eigen verantwoording."

"Ik heb de mogelijkheid om op dit moment met grote regelmaat de stad te ontvluchten, als ik dat niet zou hebben tja dan zou mijn hond klachten hebben."

"Meer moeite moet ik doen voor dezelfde gezondheid en welzijn van mijn hond."

"Geen veranderingen door illegaal los lopen."

"Ik zorg sowieso goed voor mijn hond, hoe dan ook. Ik laat haar meestal los lopen met risico van boete."

"Als ik me aan de aanlijnplicht zou houden, zou ik een hond hebben gehad die zich prikkelbaarder opstelt in het contact met andere honden. Om gedragsproblemen te voorkomen laat ik hem zoveel mogelijk loslopen."

"Als ik niet mijn eigen maatregelen zou nemen dan zouden mijn honden nu te weinig beweging krijgen en dus dikker worden. En ook meer gedrag stoornissen vertonen dan nu het geval is. Daarom zoek ik ook naburige buitengebieden op wat voor mij meer tijd kost om hier te komen. Ik zorg dat mijn hond niet de dupe wordt!!"

"Op het uitlaatsveld sjokt ze maar een beetje ook als ze losloopt, maar ga ik met haar naar het bos, kan ze opeens nog hollen tot mijn verbazing."

"Er is geen verandering opgetreden, omdat ik zelf veel meer tijd, moeite en energie (en brandstof, dus geld) in het uitlaten steek. Dat betekent ook dat ik er niet meer vanzelfsprekend vanuit ga dat ik op oudere leeftijd ook nog een hond zal hebben. Ook al weet ik dat dat gezonder zou zijn. Maar ik weet niet of ik dan nog wel de energie en het geld heb om mijn hond genoeg beweging te geven"

Conclusie

Uit bovenstaande cijfers en citaten blijkt dat de strikte handhaving van de aanlijnplicht ook consequenties heeft voor het welbevinden van hond (en baas). Vooral het aangeliend zijn, maar ook de grotere concentratie honden op de losloopvelden, verhinderen dat honden hun natuurlijke gedrag kunnen vertonen. Hierdoor kunnen lichte tot zeer ernstige problemen tussen honden ontstaan (tot het doodbijten van een hond). VHG is van mening dat de invloed van het aanlijnen op het welbevinden van honden en bazen een onderschat negatief gevolg van het hondenbeleid is.

VHG is met name bezorgd dat het niet goed kunnen opvoeden van jonge honden verstrekkende gevolgen kan hebben voor het gedrag van de komende generatie honden.

VHG is van mening dat hier nader onderzoek naar gedaan moet worden.

14. Negatieve neveneffecten van het hondenbeleid

Een onbedoeld negatief effect van het hondenbeleid is dat veel hondenbezitters zich gestigmatiseerd voelen. Zij krijgen negatieve reacties te verduren van niet-hondenbezitters, terwijl dat voorheen niet het geval was. Veel hondenbezitters ervaren een verminderde tolerantie van niet-hondenbezitters ten aanzien van hun honden en van henzelf. Zij zijn van mening dat dit hondenbeleid bijdraagt aan de polarisering tussen hondenbezitters en niet-hondenbezitters.

Ook de houding van de handhavers, de hoogte van de boetes en het feit een strafblad te kunnen krijgen draagt bij aan het gevoel in een hoek gedrukt te worden. Veel hondenbezitters voelen zich gediscrimineerd en als crimineel bestempeld.

Citaten:

“Als hondenbezitter word je in de stad Groningen als verdacht individu gezien en dat is iets zeer negatiefs en werkt demotiverend bij een eventuele keuze voor een nieuwe hond.”

“Overal regeltjes, mensen die nu van mening zijn je overal over te moeten aanspreken (ook al hebben ze het bij het verkeerde eind)”

“Hondloze bewoners zijn feller geworden op loslopende honden, zelfs daar waar het mag; het is alsof dit beleid legitimeert dat je asociaal en een vervuiler bent als je twee (grote) honden hebt.

“Ik krijg meer dan voorheen commentaar naar me toe geslingerd.”

“Het hebben van een hond lijkt nu door dit beleid erger dan dealen in de wijk waar ik woon. Er word hier volop gedeald en daar doen ze niets tegen en mijn hond is 3 meter los van het losloopgebied en ik krijg een boete.”

“Voel me tegenwoordig een crimineel aangezien ik een hond heb.”

“Ook is de reactie van veel mensen op mijn hond negatief veranderd.”

“Het vervelende is dat de mens zonder hond zich nu ook als boa gaat gedragen.”

“Daarnaast zou de gemeente eens moeten nadenken over het polariserende effect dat het strenge hondenbeleid heeft. De leefbaarheid in de stad is er met dit beleid allesbehalve beter op geworden.”

Conclusie:

VHG is van mening dat deze onbedoelde effecten zoveel en zo snel mogelijk tegengegaan moeten worden. De gemeente kan hier een rol in spelen door niet eenzijdig de nadruk te leggen op de overlast die honden kunnen veroorzaken, maar ook aandacht te besteden aan de positieve kanten van hondenbezit en het welbevinden van de hond. Het door VHG geïntroduceerde concept van Shared Space kan hier een bijdrage aan leveren.

15. Hondenbezitters en honden met fysieke problemen

Hondenbezitters met fysieke problemen en ouderen worden door dit beleid extra voor problemen gesteld. De afstand tot de losloopgebieden is voor hen vaak te groot. Poep opruimen is ook niet in alle gevallen mogelijk. Deze mensen zullen door hun situatie dus vaker in overtreding zijn. Maar een minstens zo ernstig gevolg is dat ouderen en mensen met fysieke problemen hun sociale contacten kwijt raken. Bovendien vragen veel mensen zich af of ze hun hond überhaupt nog wel kunnen houden.

Citaten:

“Mijn hond is mijn hulphond. Ze is niet officieel, maar ik heb haar wel nodig en kan niet zonder haar. Omdat ze niet officieel is valt ze onder de regels van 'normale' honden en

mag ze dus niet los."

"Ben nu 65 en de hondjes zijn 3 en 5 jaar. Hangt er van af of het voor mij nog mogelijk is of ik haar kan uitlaten. Dat is deels afhankelijk van of ik de uitlaatplaatsen en losloopgebieden kan bereiken met mijn handicap. "

"Ik heb als hartpatiënt een hond, zodat ik meer beweeg, maar dit wordt nu ernstig verstoord door hondenbeleid."

"Ik ben gehandicapt en het word me te moeilijk om alles op te ruimen. Tot nu toe ruimde ik de poep op als het op een plek lag waar mensen er last van konden hebben zoals op een stoep. In het gras en bloemperken liet ik het liggen. Zoals het hondenbeleid nu is weet ik niet of het mogelijk is om mijn honden te houden en is het misschien mogelijk dat ik ze naar een asiel moet doen. Dit alles veroorzaakt door de nieuwe hondenbeleid. Bedankt heren die dit hondenbeleid hebben bedacht, Ik vereenzaam en mijn honden gedwongen in het asiel."

"Tot de zeer kwalijke gevolgen van de strikte handhaving van de aanlijnplicht behoort dat diverse oudere mensen die met hun (kleine) hondjes door de wijk liepen en hun hondjes lieten spelen op de veldjes terwijl ze een praatje maakten met andere hondenbezitters, die sociale ontmoetingen nu moeten missen! Veel jongere mensen met honden gaan nu altijd naar de loslooplekken of naar plekken buiten de stad, zodat ze die niet meer ontmoeten. Zelf kunnen ze niet meer naar die loslooplekken en zijn ze gedwongen met de hond aan de lijn te lopen door de buurt (of angstig rond te lopen als de hond los is), terwijl ze vroeger gezellig onbekommerd rond kuierden of stonden te kletsen terwijl hun hondjes lekker rondsnuffelden. Dat oudere mensen dit plezier met hun hondje nu is ontnomen, vind ik nog wel het meest schrijnende gevolg van dit beleid!!!"

"Daar ik zelf momenteel niet gezond ben kan ik dat eind (naar het losloopgebied) met de hond niet lopen. Daar wordt totaal geen rekening mee gehouden. Mensen die slecht ter been zijn of in een rolstoel zitten worden ook niet gehoord door deze gemeente."

"Een hond is heel belangrijk voor m'n sociale contacten, zonder zou ik erg eenzaam zijn. "Hond aan de lijn, terwijl ik dat lichamelijk vaak niet aan kan, of continu op mijn hoede moeten zijn voor de boas. "

"De leefbaarheid in de stad zou moeten verbeteren door hondenbeleid, helaas gaat dit ten koste van mensen met beperkingen, (reuma, hernia, hart en vaatziekten en nog veel meer) jammer dat deze mensen hierdoor extra belast worden. Ik vraag mij dan af hoe zit het met onze leefbaarheid?"

"Denk ook aan de mensen die door hun gezondheid niet kunnen voldoen aan het beleid. Bv smetvrees, blindheid, rolstoelgangsters enz. Heb nog nooit uitslag gekregen of ik wel of niet een vrijstelling krijg. Dat geeft spanning."

Conclusie

De consequenties die het hondenbeleid heeft voor honden en hondenbezitters met fysieke problemen (vaak oudere honden en hondenbezitters) behoren ook tot de onderschatte negatieve effecten van het hondenbeleid. Bij de invoering van het beleid hebben wij gepleit voor de mogelijkheid van een ontheffing. Hier is niet aan tegemoet gekomen. Wel is geregeld dat boa's de discretionaire bevoegdheid hebben om af te zien van het opleggen van een strafbeschikking.

VHG zou graag cijfers zien of en zo ja, in welke mate en in welke gevallen, gebruik gemaakt wordt van de discretionaire bevoegdheid.

Wanneer die cijfers er niet zijn, dan zou VHG graag zien dat ze van nu af aan verzameld worden.

Naar de mening van VHG is het in de eerste plaats van groot belang dat de discretionaire bevoegdheid in deze gevallen goed en ruimhartig wordt toegepast. Maar minstens zo belangrijk vindt VHG het de gemeente breed bekendheid geeft aan het feit dat hondenbezitters met fysieke problemen een beroep kunnen doen op de discretionaire bevoegdheid. Zonder dat zullen, met name ouderen, onnodig angstig zijn wanneer ze hun hond niet kunnen aanlijnen of ergens de poep niet kunnen opruimen.

16. Hondenbelasting

Hoewel er in de enquête niet naar is gevraagd stellen veel respondenten het onderwerp hondenbelasting aan de orde.

Citaten:

“Veel beperkingen, en veel hondenbelasting betalen vind ik niet redelijk.”

“De hondenbelasting wordt almaar hoger, terwijl het geld niet ten goede komt aan hondenbezitters (steeds minder uitloopmogelijkheden, absurd streng handhavingsbeleid).”

“Neem een voorbeeld aan de gemeente Assen !! Geen hondenbelasting, veel ruimte om je hond vrij uit te laten en geen opruimplicht. Waar wel opruimplicht is staan netjes containers !! In Groningen heerst een anti hond beleid.”

“De hondenbelasting wordt elke keer duurder, de vrijheid van de hond alsmaar minder.”

“Ik vind (zeker omdat we hondenbelasting betalen) dat er veel meer en veel grotere losloopgebieden zouden moeten zijn. Ook zouden deze losloopgebieden beter onderhouden moeten worden.”

“Het hondenbeleid in de gemeente Groningen is in mijn ogen zeer asociaal, zeker gezien de hoogte van de hondenbelasting Voor het geld van de hondenbelasting kan er met gemak af en toe een karretje rondrijden van gemeente reiniging.”

“Als je de hondenbelasting niet zo idioot hoog maakt, zouden hondenbezitters zich misschien minder melkkoe voelen. Dat zou de bereidheid om mee te werken groter maken.”

“De gemeente geadviseerd opruimen van hondenpoep te verplichten en zwaar te beboeten, maar dan ook de hondenbelasting af te schaffen. Overal waar hondenpoep moet worden opgeruimd en de boetes hoog zijn en de hondenbelasting is afgeschaft werkt het. Maar met dit dubbele beleid blijven mensen zeggen ik betaal er toch voor en voelen ze zich genomen.”

“Ik vind het heel zuur dat de hondenbelasting die we met z'n allen betalen voornamelijk lijkt te zijn gaan zitten in massa's dure houten paaltjes en doorgeslagen handhaving. Had in plaats van al die materiaalkosten (paaltjes met plaatjes, eindeloze post met kleurenfolders), manuren (opstellen van nieuwe regelgeving, communiceren en aanpassen van beleid, handhaving, plaatsen van paaltjes en onderhoud ervan), wagenpark (talloze rode autootjes), etc., niet voor een positievere benadering gekozen kunnen worden? Laat één man met een poepstofzuiger (sommige steden hebben ze) rondlopen in de stad en papieren of bio-afbrekbare zakjes uitdelen. Laat daarnaast de gewone stadswacht extra controleren op OVERLAST van honden. Een poepende hond op een stomme plek kan toch de zelfde boete krijgen als voor het op straat gooien van je Happy-meal-verpakking? En een hond die zomaar oversteekt kan vast een boete krijgen voor het in gevaar brengen van de verkeersveiligheid.”

"De hondenbelasting die de gemeente nu int gebruiken om iedere hondeneigenaar in het jaar na aanschaf verplichten een cursus te volgen. De hond krijgt hiermee een goede socialisatie en de baas leert hiermee veel over zijn/haar hond en het gedrag van honden." "Nogmaals we betalen hondenbelasting en daar wil ik ook wel wat voor terug voor mijn hond."

Standpunt VHG:

VHG is van mening dat de hondenbelasting zo snel mogelijk afgeschaft moet worden (eventueel gefaseerd). Een (tamelijk hoge) belasting (€111 voor één hond en €276 voor twee honden), die alleen van hondenbezitters geheven wordt, en waarvan de opbrengst aan de algemene middelen ten goede komt, is niet meer van deze tijd en is in strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Dat honden kosten met zich meebrengen voor de gemeente, vindt VHG geen argument voor het heffen van belasting. Er zijn veel diersoorten (vooral katten, maar ook duiven en paarden), die de openbare ruimte vervuilen en dus kosten met zich mee brengen. Bovendien wordt de hondenpoep in principe door de eigenaren opgeruimd, terwijl dat niet gezegd kan worden van andere genoemde dieren. Verder zijn er veel maatschappelijke activiteiten (bv grote manifestaties als Noorderzon, de zomerse picknicks in de plantsoenen etc) die de openbare ruimte vervuilen, maar waarvan de rommel door de gemeente wordt opgeruimd, zonder dat iemand daar specifiek belasting voor betaalt.

Wanneer de gemeente van de hondenbezitter vraagt zelf de poep op te ruimen, maar niet zorgt voor het plaatsen van voldoende afvalbakken (omdat daar geen geld voor zou zijn), dan schiet dat veel hondenbezitters in het verkeerde keelgat, waardoor ze minder geneigd zijn de poep van hun hond op te ruimen. Het afschaffen van de hondenbelasting zou veel hondenbezitters stimuleren om de poep op te ruimen, zeker als er extra afvalbakken geplaatst worden.

Het heffen van een belasting van alleen hondenbezitters, zonder dat daar aantoonbaar iets mee gedaan wordt voor honden en hondenbezitters, vindt VHG uitermate onverstandig. Ze heeft haar leden geadviseerd bezwaar te maken tegen de hondenbelasting.

Groningen zou een voorbeeld moeten nemen aan de 123 (van 408) gemeentes die de hondenbelasting al hebben afgeschaft. Het bedrag dat in Groningen geheven wordt behoort bovendien tot de hoogste in Nederland. In andere gemeentes variëren de tarieven van €19 tot €120 voor de eerste hond.

17. Positieve effecten van honden

Hoewel het geen onderwerp was van de enquête willen we hier kort toch iets zeggen over de positieve effecten van honden. Hiermee wil VHG tegenwicht bieden aan de beperkte opvatting van honden als overlastveroorzakers.

Met ca. 10.000 honden in de Stad zijn tenminste 25.000 Stadjsers dagelijks betrokken bij het houden van honden in gezinsverband.

Dat het hebben van een hond voor beweging zorgt is het eerste waar mensen zonder hond aan denken. De dagelijkse wandelingen dragen bij aan fysiek en psychisch welbevinden,

met name voor ouderen is dit van groot belang. Maar er zitten veel meer positieve kanten aan het hebben van een hond.

Een hond in een gezin bevordert de onderlinge communicatie. Kinderen leren door hun relatie met de hond verantwoordelijkheid te nemen en zorgvuldig om te gaan met dieren. Bovendien hebben ze er troost aan in emotioneel moeilijke tijden.

Voor (alleenstaande) ouderen is de hond een kameraad. De zorgplicht geeft structuur aan het bestaan en door met de hond naar buiten te gaan hebben veel ouderen sociale contacten die ze anders niet zouden hebben. Ouderen met een huisdier hebben een betere fysieke conditie en dat niet alleen maar omdat ze meer beweging krijgen, de zorg voor het dier geeft zin aan het leven.

Het hebben van honden is niet alleen positief voor de baas en het gezin waar de hond in leeft, maar kan ook positief zijn voor de omgeving.

Zo kunnen kinderen, die thuis geen hond hebben, leren omgaan met honden, als zij buiten in contact komen met honden. Aanwezigheid van hondenbezitters en hun honden zorgt voor sociale veiligheid in de wijken en in de parken.

Citaten:

“Lijkt alsof alleen is uitgegaan van de tegenstanders en dan met name vanwege de hondenpoep en de incidenten met agressieve honden. Nooit gekeken naar de voordelen van honden op mensen en de stad. De gemeente lijkt alleen rekening te houden met niet-hondenbezitters.”

“Erken en waardeer de positieve bijdrage die honden leveren voor hun baas maar ook voor anderen.”

18. Slecht opgevoede / gevaarlijke honden en bazen

Dit punt is in de enquête niet expliciet aan de orde gesteld. Toch sijpelen opmerkingen over dit onderwerp door veel antwoorden heen. Hoewel wij het een lastig onderwerp vinden om te bespreken, doen wij toch een poging.

Onze stelling is dat de overlast die de samenleving van honden ervaart, voor het grootste deel veroorzaakt wordt door een klein deel van de honden en hondenbezitters.

Een beleid dat er op gericht is *alle* honden en hondenbezitters in hun vrijheid te beperken om overlast door een relatief klein aantal honden en hondenbezitters te voorkomen, kan nooit tot het gewenste resultaat leiden. Want:

- 1) de honden en hondenbezitters waar het om gaat, zullen zich weinig gelegen laten liggen aan het beleid, zij zullen doorgaan met overlast veroorzaken
- 2) de handhaving loopt, begrijpelijk, veelal met een boeg om deze overlastveroorzakende honden en hondenbezitters heen
- 3) hondenbezitters die hun honden wèl goed opgevoed hebben en dus nauwelijks overlast veroorzaken, voelen zich, met name door de strenge handhaving van de aansluitplicht, zo ernstig tekort gedaan en zo beperkt in het goed kunnen zorgen voor hun hond, dat ze òf het beleid aan hun laars lappen en tegen het beleid in verzet gaan (bv poep niet opruimen) òf uit angst voor de hoge boetes het beleid uitvoeren, maar daarbij steeds spanning ervaren dat ze hun hond niet kunnen geven wat hij nodig heeft

Over dit punt is nog wel veel meer te zeggen, maar dat gaat in het kader van deze evaluatie te ver.

Eén van de punten waar we nog aandacht voor willen vragen zijn de problemen die, met name op de losloopegebieden, maar ook elders, ontstaan doordat slecht opgevoede (en daardoor soms gevaarlijke) honden loslopen en daarbij andere honden aanvallen en ernstig verwonden met, in sommige gevallen, de dood van de aangevallen hond tot gevolg. VHG is van mening dat er oplossingen voor dit probleem gezocht dienen te worden. VHG is vanzelfsprekend bereid daarover mee te denken.

Citaten:

"Naast wat ik al gezegd heb, vind ik het belangrijk te noemen dat ik me vaak stoer aan hoe sommige hondenbezitters NIET goed met de regels omgaan: poep op de stoep laten liggen, enge honden niet aanlijnen. Dat mag ook benadrukt worden ! Zij verstieren het voor de rest, want daardoor worden regels alleen maar strakker, waar ik dan weer last van krijg."

"De aso's die met hun vechthonden de macho uithangen terwijl ze totaal geen benul hebben van opvoeding van deze honden, zorgen er nu juist voor dat mensen zich gaan storen aan de hondenbezitter. Maar helaas, net als de hooligans bij het voetbal, het is een kleine groep die het voor de rest heeft verziekt."

"Honden die meermalen overlast geven in de buurt zouden moeten worden ingenomen en getest op gedrag. Als ze gevaarlijk blijken te zijn moeten ze inslapen en de eigenaar betaalt de kosten van de test, ontvangt een boete alsmede een eigenaarschap verbod. Dat is naar, maar mensen moeten zich veilig voelen bij de honden in hun omgeving. Als blijkt dat ze zich terecht zorgen maken, moet daar iets mee worden gedaan. Als blijkt dat de hond veilig is, is dat duidelijk voor alle medebewoners en de gemeente betaalt de test bijv. uit de hondenbelasting terug aan de eigenaar."

"Doe wat aan honden en hun bazen (!) die overlast veroorzaken."

"Daarnaast bederven sommige hondenbezitters het voor de eigenaars met goed opgevoede honden."

"Mensen waarvan de honden echte overlast geven (alleen op straat lopen en vals zijn/bedreigend) hierop aanspreken. Na een waarschuwing bv verplicht op cursus en/of aanlijn plicht en desnoods hond bij baas weghalen in ergste geval."

19 Suggesties voor een beter hondenbeleid

In de enquête wordt een overweldigende hoeveelheid suggesties aangedragen om het hondenbeleid te verbeteren. Hondenbezitters laten daarbij zien dat ze niet alleen hun eigen belangen najagen, maar ook oog hebben voor die van niet-hondenbezitters. Bovendien geven verschillende mensen aan dat ze actief mee willen werken (met het ontwerpen van cursussen en het maken van voorlichtingsmateriaal).

Hieronder geven we een selectie uit de ideeën die respondenten naar voren brengen. We merken hierbij uitdrukkelijk op dat dit ideeën van individuele hondenbezitters zijn, maar het toont wel aan dat hondenbezitters genuanceerd mee willen denken (en werken) over de inhoud van een beter hondenbeleid.

Algemeen

"Geef mensen weer hun eigen verantwoordelijkheid bij het wel of niet loslaten van hun hond (en beloon ze op die manier voor het opruimen van de poep, wat nu al behoorlijk goed gebeurt)."

*“Geef aan waar de hond in de regel echt vast moet (bijvoorbeeld op speelplekken, in de winkelstraten en op trottoirs langs doorgaande wegen etc.) en stel enkele gemarkeerde aanlijngebieden in, waar dat echt nodig is. **Maak Groningen alsjeblieft weer een hondvriendelijke stad!**”*

“Aanlijnplicht afschaffen en hondenbezitters bekeuren van wie de honden daadwerkelijk overlast veroorzaken.”

“Goed gedrag zo nu en dan belonen. Werkt bij honden, kinderen en grote mensen. Straffen werkt gewoon niet. Weet men al jaren maar het geeft blijkbaar voldoening.

“Veel hondenbezitters moeten meer begrip krijgen voor het feit dat niet iedereen een hondenliefhebber is en daarop anticiperen. Voor alles geldt echter dat de gemeente de hondenbezitters serieus moet nemen, we zijn geen kleine kinderen die niet zelf kunnen nadenken. Het is erg vervelend om het gevoel te krijgen dat je ongewenst bent en dat lijken hondenbezitters nu te zijn in veel delen van Groningen.”

Ideeën opdoen en informatie verzamelen

“Ik weet niet of de gemeente dit al doet, maar ik zou het goed vinden om ook mensen die geen hond hebben hun mening te vragen over het hondenbeleid. Er zou gevraagd kunnen worden wanneer ze overlast ervaren van honden, en of dit na de invoering van het hondenbeleid is toe- of afgenomen.”

“Buurtgenoten die last hebben van overlast van honden (poep, agressie) zouden meer aan het woord moeten komen.”

“Wellicht meer vragen naar ervaringen in andere gemeenten. Zodat Groningen er wellicht wat van kan leren.”

“Goed registratiesysteem van incidenten met honden en eigenaren.”

Losloopgebieden: meer, prettiger en veiliger

“Het zou fijn zijn als de gemeente meer positieve aandacht geeft aan honden(bezitters), bijvoorbeeld in de vorm van voorzieningen voor hond en baas (speeltoestellen, afgebakende speelweides met hek eromheen, enz.).”

“Losloopterreinen veiliger maken en niet samen laten vallen met fietspaden en fietsers uit wandelgebieden weren ook als dit geen losloop gebieden zijn. Losloopgebieden niet eenzijdig van een wandelpad aanwijzen maar aan beide kanten.”

“Een omheind losloopgebied is een grote wens van mij.”

“Omheining van kinderspeelplaatsen (opdat meer parken als losloopgebied geschikt zijn).”

“In gebieden met veel verschillende gebruikers zou aangegeven kunnen worden dat dezen allemaal evenveel recht op dit park/veld/plein hebben.”

“Een hond die agressief tegen andere honden is mag ook op losloopgebieden niet vrij volgens mij. En het moet duidelijker zijn dat de eigenaar hiervoor de verantwoordelijkheid heeft en de grenzen voor zijn hond aangeeft.”

“Een mooi initiatief is de gele hond (<http://gelehond.nl/>) waarbij honden die graag met rust gelaten willen worden een geel bandje aan de riem hebben.”

“Er zijn alleen al in mijn wijk enkele braakliggende veldjes die in aanmerking zouden kunnen komen als losloopgebied. Misschien kunnen we dat eens inventariseren?”

Rekening houden met de tijd van het jaar en/of de tijd van de dag

“Mogelijkheid loslopen toestaan buiten het hoogseizoen (van oktober t/m maart).”

“Ik zou me kunnen voorstellen dat de aanlijnplicht in de ochtend of laat op de avond niet overal nodig was. Soms kom je in de winter of bij regen geen mens of geen hond tegen maar de eigen hond moet wel steeds aan de lijn.”

"Verruiming losloopgebieden bijvoorbeeld in de wintermaanden of bepaalde uren van de dag dat het minder druk is op een locatie."

"Tijden instellen waarin vrij met de hond in het park kan worden, zoals b.v. voor 10 uur 's morgens en na 6/7 uur 's avonds, ook in verband met zomer en wintertijden, in de winter zou je door het hele park moeten kunnen lopen met de hond."

"Meer loslooproutes als verbinding tussen de losloopgebieden."

Hondenpoep opruimen

"Gratis ophaalpunten voor milieuvriendelijke poepzakjes zou goed zijn."

"Meer afvalbakken, gratis biologisch afbreekbare poepzakjes (voor gebieden waar geen afvalbakken zijn)."

"Deel niet van die belachelijk boetes uit maar stimuleer het opruimgedrag door publieke prullenbakken met voorziening van zakjes op de straten te zetten."

"Ook zouden er in veelgebruikte uitlaatgebieden opruimmiddelen verstrekt kunnen worden."

Honden en bazen op cursus

"Ik zou de gemeente willen adviseren om veel meer promotie te maken voor het trainen van je hond. Hoe goed en leuk en verstandig het is om je hond goed onder appél te hebben."

"Beloon mensen die hun hond op cursus doen en onder appel hebben."

"Zou er niet een verschil tussen de honden kunnen worden gemaakt? Bijvoorbeeld door een verplichte hondenvoerbewijs, omdat vaak de eigenaren de schuld aan conflicten tussen de honden hebben of hun honden tegen andere honden zijn. En je ziet vaak ook dat eigenaren niet adequaat reageren als er iets gebeurt."

"Een cursus oid dat honden een penning kunnen halen dat ze los mogen. Ik wil daar heel graag voor betalen."

"Iedereen verplicht op hondencursus, een honden rijbewijs!"

"Ja, eigenaren verplichten om met succes een gedragscursus te volgen, gericht op maatschappelijk aanvaardbaar gedrag van baas en hond. Het zijn helaas vaak hondeneigenaren zelf die alles voor iedereen verpesten door hun hond niet op te voeden of hem overal zijn behoefte te laten doen."

"Mensen die overlast veroorzaken met hun hond, een verplichte cursus laten volgen. en dan een waar ze inzicht in hun hond en het gedrag van honden krijgen."

"De Gemeente zou het volgen van de basisgehoorzaamheids cursussen bij de hondenscholen kunnen stimuleren."

"Ja, het stimuleren van het volgen van een goede basiscursus gehoorzaamheid voor alle baasjes met hun honden. In Amerika is er bijvoorbeeld een "Canine Good Citizen"-certificaat. Als een hond dit certificaat behaalt, dan kan hij zich goed gedragen in huis, en in openbare ruimten. Ik denk dat het goed zou zijn als er ook een vergelijkbaar programma in Nederland zou komen. (Een aantal andere Europese landen hebben ook al een vergelijkbaar programma.) In zo'n training wordt ook aandacht besteed aan goed gedrag van het baasje (zo wordt bijvoorbeeld uitgelegd waarom het zo erg belangrijk is dat iedereen de poep van zijn eigen hond netjes opruimt, en dat het niet netjes is om je hond tegen andere wandelaars te laten opspringen), waardoor het voor iedereen prettiger wordt, en er mogelijk ook minder hondenbeten zullen zijn. Meer info over dit Amerikaanse programma: <http://www.akc.org/events/cgc/program.cfm>"

Taak van de Boa's veranderen

"Er moeten deskundige inspecteurs komen die de bazen beboeten die hun hond aantoonbaar (criteria) niet goed hebben opgevoed."

"De taak van de boa's veranderen. Dienstverlenend maken, met een eerste hulp opleiding."

"Boa's moeten kijken naar de situatie en de hond i.p.v. rigide naar de regels. Gaat het mis of ontstaat er een gevaarlijke situatie? Grijp dan op dat moment in en bekeur de eigenaar."

"Als boa's meer met motivatie / gedrag / onderbouwing / argumentatie werken krijg je meer draagvlak."

"Boa's beter instrueren en hen een deel van een opvoedingstaak meegeven."

"Betere communicatieve vaardigheden van de boa's en meer verstand van honden."

Educatie van hondenbezitters en niet-hondenbezitters

"Beleid meer richten op opvoeden/ bijbrengen hondenkennis, dat voorkomt dat er nog meer regels ingevoerd moeten worden. De sociale kant van het hebben van een hond. Hoe belangrijk het is voor de gezondheid van mensen om hun hond met plezier uit te laten."

"Hondenbezitters moeten sowieso geïnformeerd worden wat verantwoord hondenbezit inhoudt, oa ook rekening houden met mensen die angstig zijn voor honden, rekening houden met kleine kinderen. Als hondenbezitters dat doen zouden de honden op veel meer plaatsen veilig kunnen loslopen."

"Nadruk op voorlichting en bewustwording zodat de motivatie uit de hondeneigenaar zelf komt. Daardoor veel beter effect denk ik."

"Het gevoel van overlast ontstaat ook doordat ouders bang zijn voor reacties van honden naar hun kinderen toe. Het is helemaal niet zo moeilijk om kinderen iets te leren mbt het gedrag van oa honden waardoor ze beter met (dieren in het algemeen) leren omgaan. Hoort dat niet bij kennis der natuur?"

"Op basisscholen kinderen lessen aanbieden over het sociale gedrag van een hond. En wat ze het beste kunnen doen als ze bang zijn. Een informatiefolder laten drukken en die huis aan huis verspreiden met informatie over honden en hun gedrag om ook de volwassenen met angst meer kennis over deze dieren te geven."

"Inburgeringplicht voor honden(bezitters). Hoe meer mensen hun hond kunnen "lezen" hoe minder ongemakken."

"Door mensen meer bewust te maken van hondentaal, gedrag en de behoeftes van een hond kan je veel overlast (indirect/direct) voorkomen."

"Voorlichting aan hondenbezitters geven over hoe andere honden op straat te passeren, voorkomen van ongewenst (agressief) gedrag, niet opspringen naar voorbijgangers etc. Ik wil daar graag over meedenken en ook uitvoeren. Ben instructeur op een hondenschool. Ik loop al een hele tijd met een idee. Is het niet mogelijk om mensen die hun hond(en) los willen laten lopen, een soort examen te laten doen waarin ze kunnen laten zien dat ze hun hond ook daadwerkelijk onder commando hebben."

"Voorlichting geven vanuit de gemeente over honden en gedrag. Ook aan mensen die geen hond hebben en aan de speciale groep: kinderen. Dit lijkt me nuttiger om vervelende (bijt)incidenten te voorkomen dan het huidige beleid. En een stuk hondvriendelijker bovendien!"

"Leer mensen dat hun hond andere weggebruikers met rust moet laten, dat zij zelf daarvoor verantwoordelijk zijn en dat wanneer hun hond dat (nog) niet kan, ze hun hond moeten aanlijnen in situaties waar de hond toch ongewenst gedrag naar mensen vertoont. Ook in losloopgebieden trouwens!"

20. Eindconclusie

In dit hoofdstuk trekken we conclusies uit deze evaluatie. In de eerste plaats trekken we conclusies ten aanzien van de maatregelen die sinds 1 mei 2011 ingezet zijn om het doel van het hondenbeleid te bereiken. Vervolgens trekken we conclusies over een aantal andere aspecten van het hondenbeleid.

Conclusies ten aanzien van de maatregelen uit het hondenbeleid:

1. Opruimplicht

Er is draagvlak onder hondenbezitters voor de opruimplicht op plaatsen waar mensen last kunnen hebben van de hondenpoep

2. Opruimmiddel

Over deze maatregel zijn de leden van VHG niet bevraagd. Veel respondenten geven aan moeite te hebben met het vele plastic dat op deze manier in de openbare ruimte en in het riool terecht komt.

3. Aanlijnplicht

Er is absoluut géén draagvlak voor de strikte handhaving van de aanlijnplicht, omdat blijkt dat het vrijwel permanent aanlijnen ernstige negatieve gevolgen heeft voor honden en hondenbezitters.

Conclusies over andere aspecten:

4. Het hondenbeleid is zonder overleg met hondenbezitters en niet-hondenbezitters, tot stand gekomen. Dat geldt ook voor de aanwijzing van de losloopgebieden.
5. De gemeente reageert in te veel gevallen niet op brieven, suggesties en/of klachten van hondenbezitters.
6. Het doel van het hondenbeleid is alleen gebaseerd op het tegengaan van overlast door honden; hieraan kleven twee grote bezwaren:
 - a. De overlast is niet zodanig vastgesteld dat nagegaan kan worden wat de omvang daarvan is: wat is feitelijke overlast en wat is beeldvorming?
Doordat de overlast niet is vastgesteld kan ook niet bekeken worden wat de invloed is van het huidige beleid.
 - b. In plaats van eenzijdig de nadruk te leggen op bestrijding van overlast, zou het moeten gaan om een optimaal gebruik van de publieke ruimte, waarbij de belangen van hondenbezitters, niet-hondenbezitters en andere dieren/planten in de publieke ruimte, zo goed mogelijk samen zouden moeten gaan;
7. Het hondenbeleid heeft een aantal onbedoelde en onverwachte negatieve bijeffecten, zoals:
 - a. Stigmatisering en criminalisering van de hondenbezitters
 - b. Polarisering tussen hondenbezitters en niet hondenliefhebbers
 - c. Beperking van de mogelijkheden van mensen en honden met fysieke problemen
8. Het beleid is niet gericht op de aanpak van de werkelijke overlast die veroorzaakt wordt door een kleine groep slecht opgevoede / gevaarlijke honden en hun bazen. De mogelijkheid tot excessen op losloopgebieden en -routes, blijft daarmee bestaan.

Bespreking van de conclusies

Wanneer het de gemeente ernst is met het gestelde doel van het hondenbeleid: *“een zo goed mogelijke balans bereiken tussen de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en die van niet-hondenbezitters, planten en dieren anderzijds”* (zie hoofdstuk 5, *Doel van het hondenbeleid*), dan zal de gemeente naar aanleiding van deze evaluatie ertoe

over moeten gaan de belangen van alle betrokken partijen in kaart te brengen, zodat een werkelijke afweging mogelijk wordt en dus een werkelijke balans gevonden kan worden.

VHG is van mening dat een beleid waarvoor geen draagvlak bestaat, niet afgedwongen kan worden met hoge boetes.

“Een succesvol beleid is gebaseerd op draagvlak en niet op repressie”

Daarom geven wij in het laatste hoofdstuk een aantal aanbevelingen om te komen tot een hondenbeleid dat wél op draagvlak kan rekenen.

21. Aanbevelingen

Om te komen tot een hondenbeleid dat gedragen wordt door hondenbezitters (en niet-hondenbezitters) is het belangrijk dat de gemeente de hondenbezitters serieus neemt en luistert naar de opmerkingen die zij maken over de gevolgen van het beleid voor hun hond en henzelf. Ook de niet-hondenbezitters moet de gemeente serieus nemen door na te gaan welke problemen zij hebben met loslopende honden. Vervolgens zou de gemeente in goed overleg met hondenbezitters en niet-hondenbezitters moeten werken aan een hondenbeleid dat draagvlak heeft onder beide groepen.

1. Stel een nieuwe doelstelling op voor het hondenbeleid.
Baseer het hondenbeleid op een bredere doelstelling dan alleen het terugdringen van overlast door honden. Neem het gebruik van de publieke ruimte als uitgangspunt. Hiervoor is goed onderzoek nodig. Wij denken hierbij bijvoorbeeld aan:
 - a. *Breng in kaart wat de belangen zijn van hondenbezitters en niet-hondenbezitters (eventueel ook andere dieren en planten), in relatie tot het loslopen van honden.*
 - b. *Neem diepte interviews af onder de betrokken groepen. Doe literatuuronderzoek en informeer bij andere gemeentes. Doe vervolgens een onderzoek met behulp van een aselechte steekproef onder zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters (onderzoek oa de invloed van het aanlijnen op het welzijn van hond en baas, de onbedoelde effecten van het huidige hondenbeleid, maar ook de negatieve gevoelens die bij sommige niet-hondenbezitters bestaan ten aanzien van honden)*
 - c. *Zet een goed systeem op om overlast door loslopende honden te registreren*
 - d. *Formuleer op grond van de verzamelde gegevens meetbare doelstellingen voor het beleid.*
 - e. *Zoek voor het bereiken van de doelstelling naar creatieve oplossingen, die in het beleid vorm gegeven kunnen worden.*
 - f. *Werk aan draagvlak voor het beleid onder hondenbezitters en niet-hondenbezitters*

2. Pas de regels aan, die de afgelopen twee jaar ingezet zijn om het doel van het hondenbeleid te bereiken.
 - a. *de opruimplicht kan in stand blijven. Om een betere naleving te bevorderen zouden meer, bij voorkeur gesloten, afvalbakken geplaatst moeten worden; niet alleen in groengebieden, maar ook in de woonwijken*
 - *Een afvalbakkenplan dient in overleg met hondenbezitters te worden opgesteld*
 - *Het verdient aanbeveling het gebruik van biologisch afbreekbare zakjes te stimuleren*
 - *Afschaffen van de hondenbelasting zou veel hondenbezitters stimuleren de hondenpoep op te ruimen*

 - b. *de strikte handhaving van de aanlijnplicht dient heroverwogen te worden; stop met handhaven volgens het principe: “regel is regel”; baseer de handhaving op het aanspreken en beboeten van honden en hondenbezitters die werkelijk overlast veroorzaken.*

- *School de handhavers zodanig dat deze in staat zijn zelfstandig te beoordelen of er sprake is van overlast. Geef de handhaving vooral een educatieve taak.*
3. Geef honden een positieve plaats in de gemeente Groningen
 - a. *Benadruk de positieve effecten van het houden van honden*
 - b. *Besteed aandacht aan verantwoord hondenbezit*
 - c. *Geef educatie aan hondenbezitters, aan niet-hondenbezitters en aan kinderen over honden en hun gedrag*
 - d. *Schaf de hondenbelasting af*
 4. Pak de hondenbezitters en honden aan, die werkelijk overlast veroorzaken.

22. Nawoord

We hopen dat we u hebben kunnen overtuigen van de noodzaak het hondenbeleid opnieuw vorm te geven, zodat het niet alleen draagvlak heeft onder niet-hondenbezitters, maar ook onder hondenbezitters.

Hoewel waarschijnlijk overbodig willen we hier benadrukken dat VHG vanzelfsprekend bereid is mee te werken aan de verdere uitwerkingen van de aanbevelingen

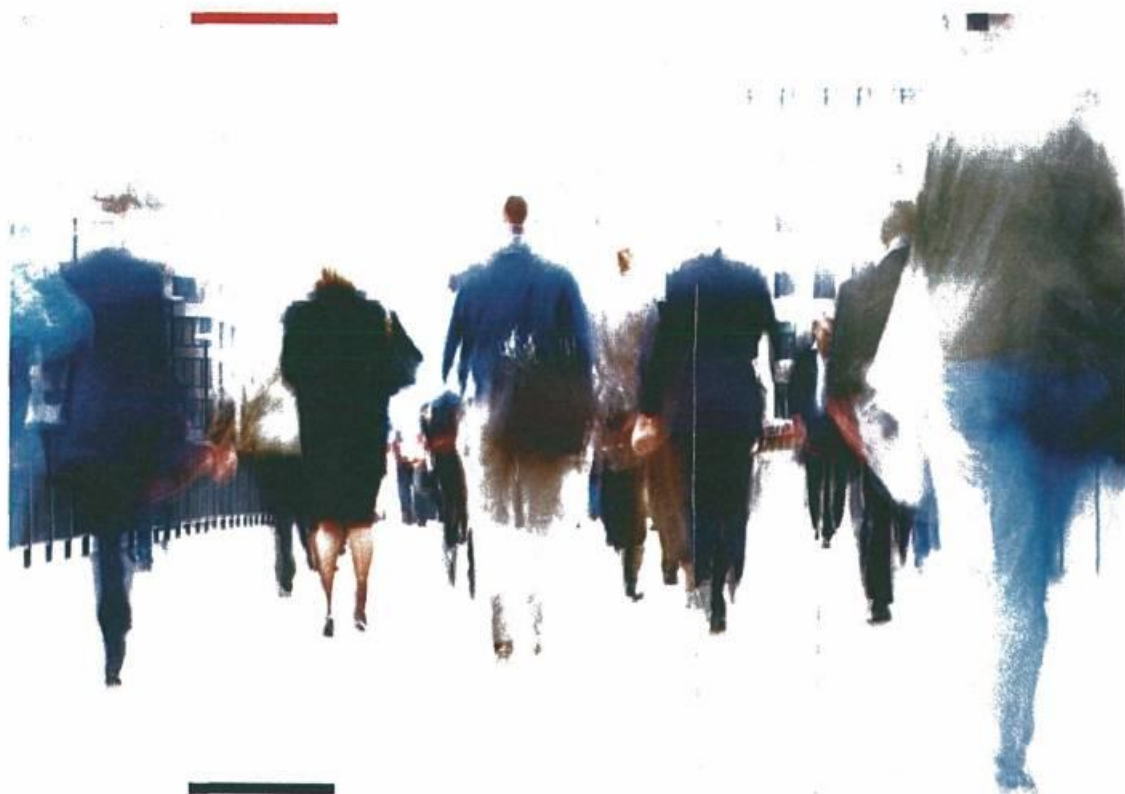
23. Bijlagen

Bijlage 1 Enquête die VHG aan haar leden heeft voorgelegd met uitkomsten

Bijlage 2 Analyse van de resultaten

2013 BASIS VOOR BELEID

OS ONDERZOEK
DE STATISTIEK
GRONINGEN

**Stadgers over
het aangepaste hondenbeleid**

2013

Gemeente
Groningen

Stadgers over het aangepaste hondenbeleid 2013

Mayan van Teerns
M.m.v. Marcel Daalman
Laura de Jong

Onderzoek en Statistiek Groningen
juni 2013

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling voor en uitvoering van beleidsgericht onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening bij overheidsmarketing.

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Honden: leuk en lastig	6
3. Het aangepaste hondenbeleid	9
3.1 Bekendheid met de aanpassingen in het hondenbeleid	9
3.2 Oordeel over het aangepaste nieuwe hondenbeleid	9
3.3 Hondenbezitters over het opruimen van hondenpoep	12
3.4 Handhaving van het hondenbeleid	13
3.5 Informatie over het hondenbeleid	14
3.6 Verbetering van het hondenbeleid	15
3.7 Opmerkingen	16
4. Conclusie.....	18

1. Inleiding

Sinds 1 mei 2011 is er een aangepast hondenbeleid van kracht in de gemeente Groningen. Uitgangspunt was een zo goed mogelijke balans te bereiken tussen de belangen van honden en hondenbezitters enerzijds en van niet-hondenbezitters, planten en dieren anderzijds. Het hondenbeleid is per 1 juli 2012 verder aangepast.

Het doel van het hondenbeleid is drieledig: betere communicatie met bewoners over de spelregels, meer gebieden voor honden en meer aandacht voor handhaving.

In het kort zijn de regels van het hondenbeleid:

- Er geldt een opruimplicht voor uitwerpselen. Eerst mocht de poep blijven liggen in de goot en in de toenmalige uitlaat- en uitreengebieden. Sinds midden 2012 geldt de opruimplicht overal.
- Iedereen die met een hond wandelt, moet een opruimmiddel bij zich hebben. Sinds juli 2012 zijn de toegestane opruimmiddelen gespecificeerd: een hondenpoepschepje, een wegwerpzakje of een plastic (brood)zakje.
- Overal in de stad moeten honden zijn aangelijnd behalve in de daarvoor aangewezen losloopegebieden, gemarkeerd door paaltjes met een aanduiding 'losloopegebied'.

Er waren in de loop van 2009 verschillende aanleidingen om het hondenbeleid op de schop te nemen. Op de wijkstemdag in één van de krachtwijken werd gestemd voor aanpak van hondenuverlast. Ook vanuit andere wijken werden er vragen over gesteld en de Christenunie diende in de gemeenteraad een Initiatiefvoorstel in.

Evaluatie

In 2011 werd het aangepaste hondenbeleid geëvalueerd, onder andere met een peiling onder de leden van het Stadspanel. Dit is een grote groep stadigers die hun mailadres hebben gegeven om mee te werken aan internetonderzoek van Onderzoek en Statistiek Groningen. De evaluatie was aanleiding een aantal regels te herzien. Deze aanpassingen worden ook weer geëvalueerd, onder andere met een enquête bij het Stadspanel, waarvan dit de rapportage is. Het Stadspanel telt op dit moment bijna 9.500 leden. De enquête bestaat zoveel mogelijk uit dezelfde vragen als in 2011 en was bestemd voor zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters. Daarnaast hebben we de enquête aan de Vereniging Hondvriendelijk Groningen voorgelegd en hun suggesties zoveel mogelijk meegenomen.

De respons

Aan de enquête hebben 3.211 mensen meegedaan. Van deze stadjs hebben 408 één of meer honden. Dit is 13 procent van het totaal, net als bij de peiling in 2011. Van de hondenbezittende respondenten hebben er 38 twee of meer honden.

Van alle huishoudens in de gemeente heeft 6,3 procent een of meerdere honden. In de enquête zijn de hondenbezitters dus in verhouding vertegenwoordigd.

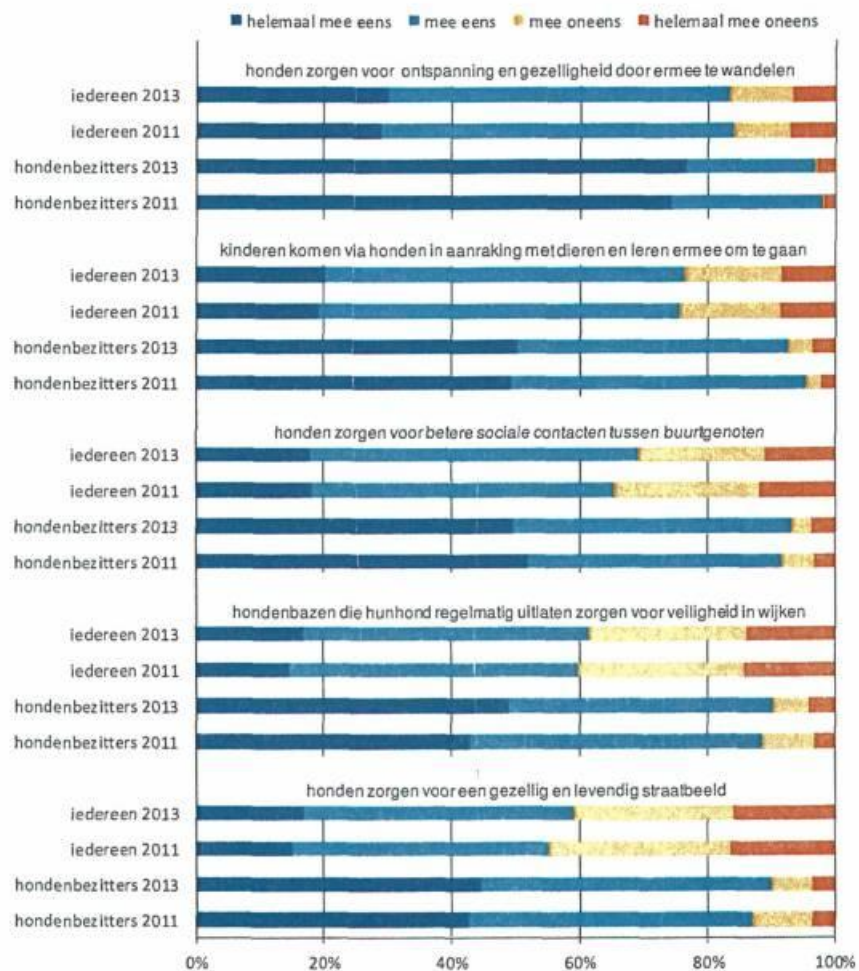
De respondenten wonen verspreid door de hele stad.

In deze rapportage rapporteren we over alle respondenten en over de respondenten met hond(en). Waar mogelijk geven we de cijfers uit 2011 ook weer.

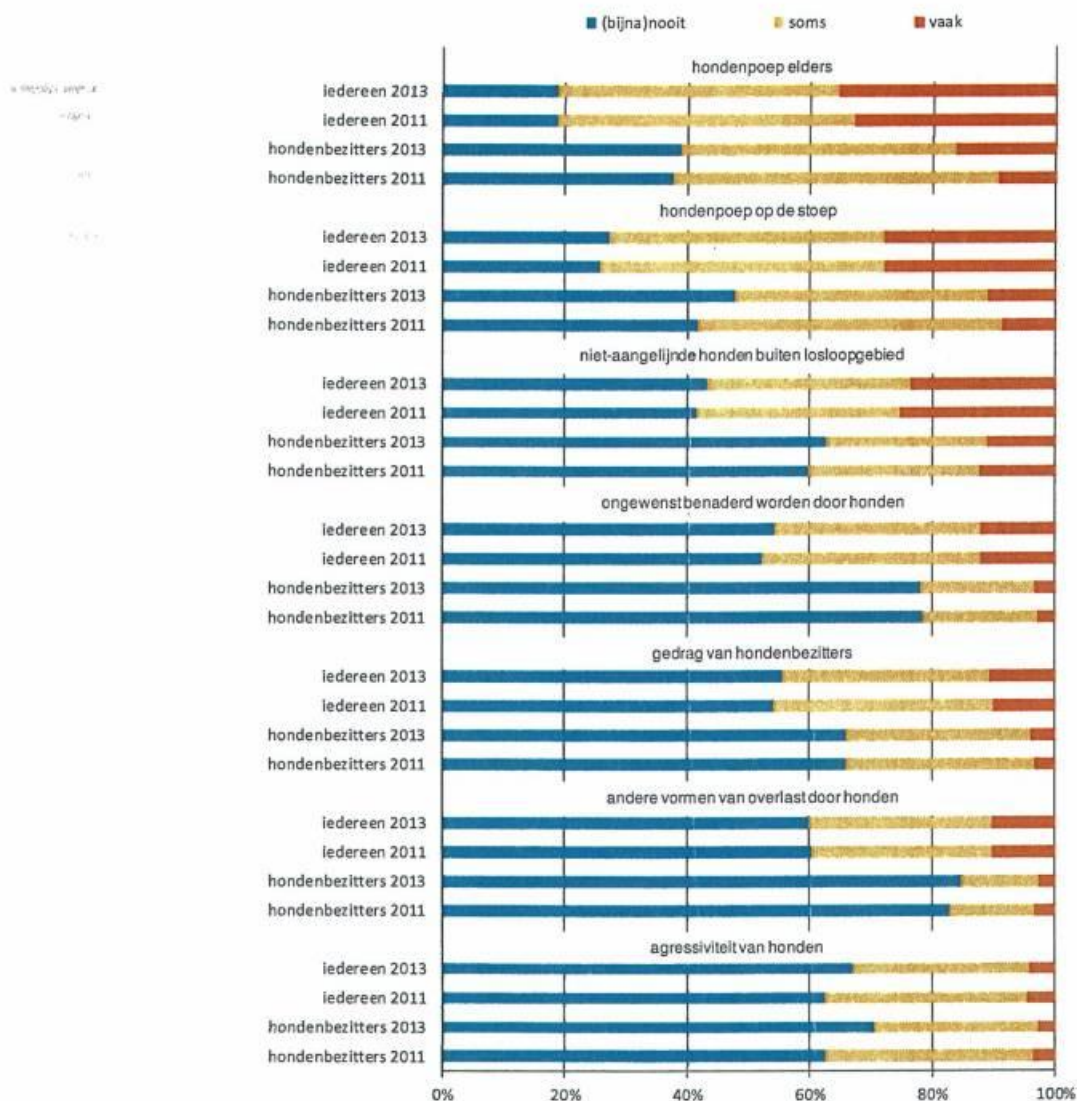
2. Honden: leuk en lastig

Net als in 2011 hebben de respondenten gereageerd op een aantal stellingen over honden in het algemeen en over overlast door honden en hondenbezitters. De figuren 2.1 en 2.2 geven de resultaten weer op volgorde van waardering en mate van ervaren overlast.

Figuur 2.1 Waardering voor honden

Figuur 2.2 Overlast door honden

Als we de uitkomsten vergelijken met die in 2011 zien we veel kleine verschillen. Er zijn wat meer stadgers die vinden dat honden een positief effect hebben op de contacten in de buurt en die vinden dat honden zorgen voor een gezellig en levendig straatbeeld. En er zijn minder stadgers die soms agressiviteit van honden ervaren dan in 2011. Een groter verschil met 2011 zien we bij hondenbezitters die overlast ondervinden van hondenpoep op andere plaatsen dan op de stoep. In 2011 gaf 10 procent van hen aan hiervan vaak last te hebben, in 2013 is dit percentage toegenomen tot 16 procent.

Hondenbezitters zijn positiever over honden dan alle stadgers gemiddeld. De grootste verschillen zijn te zien bij de stelling over het levendige straatbeeld en die over de sociale veiligheid in wijken en parken. Van alle stadgers is ongeveer 60 procent het hier mee eens en van de hondenbezitters 90 procent.

Het hoogste percentage positieve scores krijgt de stelling 'Honden zorgen voor ontspanning en gezondheid: het is leuk en gezond om met honden te wandelen en te spelen': 83 procent van alle stadgers en 97 procent van de hondenbezitters is het hiermee eens.

De overlast die het meest wordt ervaren is, nog steeds, hondenpoep op de stoep en op andere plaatsen. Ongeveer 30 procent van alle respondenten geeft aan hiervan vaak overlast te ondervinden. Bij de hondenbezitters is dit met rond de 10 procent een stuk een stuk minder. Het percentage hondenbezitters dat overlast ondervindt van hondenpoep op andere plaatsen dan de stoep is sinds 2011 wel toegenomen van 10 tot 16 procent.

Overigens blijkt uit de Enquête leefbaarheid en veiligheid 2012 dat de stadgers minder vaak hondenpoep op de stoep zien liggen dan in de jaren voor 2011; dit percentage is afgenomen van 30 naar 23 procent.

Een kwart van de stadgers ervaart vaak overlast van niet-aangelijnde honden buiten losloopgebieden. Agressiviteit van honden wordt door beide groepen nagenoeg even weinig ervaren (3-4 procent).

We vroegen de Stadspanelleden ook of ze wel eens hondenbezitters aanspreken bij verkeerd gedrag. In tabel 2.1 staat het resultaat.

Tabel 2.1 Spreekt u wel eens hondenbezitters aan bij verkeerd uitlaatgedrag?

	iedereen		hondenbezitters	
	2011	2013	2011	2013
vaak (een tot meerdere malen per maand)	2%	2%	2%	4%
soms (een tot meerdere malen per jaar)	11%	11%	13%	15%
wel eens gedaan	33%	33%	41%	43%
nooit	54%	54%	44%	39%
totaal aantal	2.567	3.056	336	400

Bijna de helft van de stadgers heeft wel eens mensen aangesproken op verkeerd uitlaatgedrag. Van de hondenbezitters heeft juist iets meer dan de helft dit wel eens gedaan, in 2013 wat meer dan in 2011.

3. Het aangepaste hondenbeleid

We hebben een aantal vragen gesteld over (de aanpassingen in) het gemeentelijke hondenbeleid. De volgende elementen komen aan de orde:

- De bekendheid van (de aanpassingen in) het gemeentelijke hondenbeleid;
- De mening van de respondenten over het hondenbeleid
- Hondenbezitters over het opruimen van hondenpoep;
- De mening over de handhaving van het hondenbeleid;
- De voorkeuren voor informatievoorziening over hondenbeleid;
- Verbeteringen voor het hondenbeleid.

3.1 Bekendheid met de aanpassingen in het hondenbeleid

Sinds 1 juli 2012 geldt de opruimplicht overal in de gemeente Groningen. Voor die tijd mocht de poep blijven liggen in de goot en in de toenmalige uitren- en uitlaatgebieden. Verder is sinds 1 juli 2012 degene die een hond uitlaat verplicht een opruimmiddel in de vorm van een hondenpoepschep, wegwerpzakje of een plastic (brood)zakje bij zich te hebben om de poep van zijn hond(en) mee te kunnen opruimen. Voor 1 juli 2012 waren de opruimmiddelen niet expliciet omschreven. We hebben de Stadspanelleden gevraagd of ze bekend waren met deze beide aanpassingen in het beleid. Tabel 3.1 geeft de antwoorden weer.

Tabel 3.1 Bekendheid met aspecten van het gemeentelijke hondenbeleid

onderwerp	iedereen		hondenbezitters	
	2011	2013	2011	2013
algemene opruimplicht	-	66%	-	94%
de opruimplicht	72%	-	99%	-
expliciete opruimmiddelen	-	70%	-	94%
het nieuwe hondenbeleid	65%	-	97%	-
uitlaatzones en/of uitrengebieden in buurt	67%	-	93%	-
totaal aantal	2.608	3.099	344	398

Twee derde van alle respondenten is bekend met de algemene opruimplicht en iets meer nog met de regel dat alleen bepaalde opruimmiddelen zijn toegestaan. Onder hondenbezitters zijn deze percentages beide 94.

De percentages komen nagenoeg overeen met de percentages die in 2011 meldden op de hoogte te zijn met de destijds geldende regels. We concluderen hieruit opnieuw dat de communicatie effectief is geweest, zeker bij hondenbezitters.

3.2 Oordeel over het aangepaste nieuwe hondenbeleid

Aan de stadgers die bekend zijn met het hondenbeleid hebben we gevraagd wat ze van dit beleid vinden. De antwoorden staan in tabel 3.2.

Tabel 3.2 De mening over het gemeentelijke hondenbeleid

	iedereen		hondenbezitters	
	2011	2013	2011	2013
Goed, de situatie is beter dan voorheen	21%	34%	11%	15%
Slecht, het is nu slechter dan voorheen	13%	5%	32%	20%
Sommige dingen zijn beter en andere slechter dan voorheen	31%	14%	46%	34%
Ik heb er niets van gemerkt	29%	44%	8%	27%
Geen mening	5%	4%	3%	4%
totaal aantal	1.675	3.068	330	393

Net als in 2011 zien we dat er meer tevreden dan ontevreden mensen zijn als het gaat om de aanpassingen van het hondenbeleid. Dit verschil is gegroeid. Bij hondenbezitters is het net andersom en is het verschil kleiner geworden. De groep die niets van de aanpassingen heeft gemerkt is groter dan de groep die in 2011 niets had gemerkt van de nieuwe regels. Opmerkelijk is dat een kwart van hondenbezitters aangeeft niets te hebben gemerkt van de aanpassingen van de regels. Zij zouden kunnen bedoelen dat ze geen effect zien van de aangepaste regels, dat ze het altijd al deden zoals de regels nu luiden of juist dat ze zich er niet aan houden.

We hebben ook de afzonderlijke aanpassingen voorgelegd. In de eerste plaats het instellen van speciale losloopgebieden.

Tabel 3.3 Mening over het instellen van losloopgebieden (in 2011: uitlaat- en uitrengebieden) *

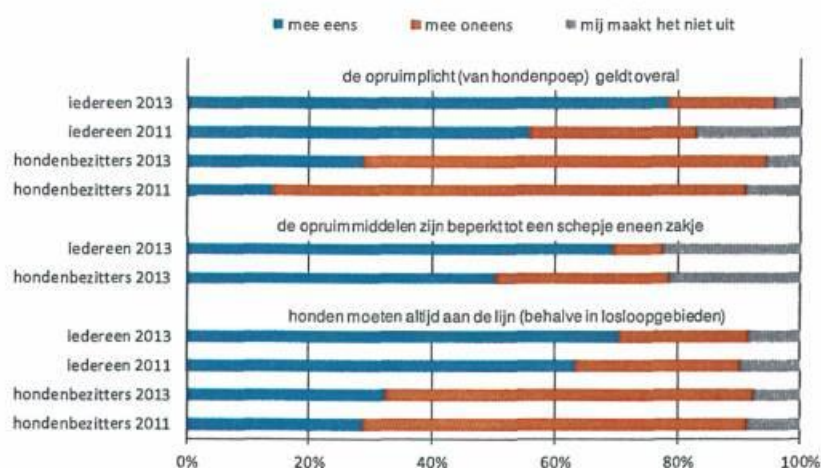
antwoord ¹⁾	iedereen		hondenbezitters	
	2011	2013	2011	2013
nodig/nuttig	73%	72%	42%	60%
vervelend, het veroorzaakt overlast door poep	14%	12%	5%	8%
vervelend, het veroorzaakt overlast door loslopende honden	6%	7%	2%	6%
niet nodig, de honden kunnen ook in de straat worden uitgelaten	9%	7%	19%	15%
niet nodig, het gaat ten koste van recreatiegebied of speelterrein	9%	6%	11%	6%
anders	7%	6%	23%	19%
geen mening	8%	5%	4%	3%
totaal aantal	2.334	3.103	356	396

* Elke respondent mocht maximaal 2 antwoorden geven

Veel meer hondenbezitters dan in 2011 vinden het nodig of nuttig dat er losloopgebieden zijn ingesteld. Dit percentage is toegenomen van 42 naar 60 procent. Verder zien we kleinere verschuivingen. Bijna driekwart van alle respondenten vindt het nodig of nuttig dat er speciale losloopgebieden zijn ingesteld. Overlast in de losloopgebieden wordt volgens meer stadgers veroorzaakt door hondenpoep (12 procent) dan door de loslopende honden (7 procent).

De mening van de respondenten over de opruimplicht, de opruimmiddelen en de aanlijnplicht hebben we gepeild via stellingen (zie figuur 3.1).

Figuur 3.1 Mening over opruimplicht, opruimmiddelen en aanlijnplicht

Tussen de 70 en de 80 procent van de stadgers is het eens met de regels die zijn ingesteld voor het opruimen van hondenpoep en het aanlijnen van honden. De algemene opruimplicht en de aanlijnplicht oogsten meer bijval dan in 2011. De opruimplicht was in 2011 nog niet van kracht. Toch was meer dan de helft het toen al eens met de voorgestelde maatregel. Ook onder hondenbezitters zijn meer dan in 2011 het eens met deze regels. De percentages zijn wel veel lager dan onder alle stadgers: ongeveer een derde is het eens met de algemene opruimplicht en de aanlijnplicht. Het expliciet omschrijven van de toegestane opruimmiddelen krijgt bijval van de helft van de hondenbezitters.

3.3 Hondenbezitters over het opruimen van hondenpoep

We hebben hondenbezitters gevraagd of er voor het opruimen van uitwerpselen voldoende openbare afvalbakken zijn:

Tabel 3.4 Als ik de poep van mijn hond(en) opruim zijn er voldoende openbare afvalbakken in de buurt

	2011	2013
mee eens	8%	12%
mee oneens	92%	88%
totaal aantal	332	376

Meer hondenbezitters dan in 2011 antwoorden dat er inderdaad voldoende afvalbakken beschikbaar zijn om de poep van hun hond in weg te gooien. Dit percentage is toegenomen van 8 naar 12 procent. Maar nog steeds vindt de overgrote meerderheid dat er te weinig afvalbakken in de buurt zijn.

Welke opruimmiddelen gebruiken de hondenbezitters in de gemeente Groningen?

Tabel 3.5 Welke opruimmiddelen gebruiken hondenbezitters? *

	2013
Plastic (boterham)zakje	46%
Plastic poepzakje uit de dierenwinkel	39%
Wegwerpzakje (afbreekbaar)	18%
(hondenpoep)schepje	9%
Zakje uit andere gemeente met zakjes gratis bij afvalbak	7%
Papieren poepzakje uit de dierenwinkel	4%
Anders	9%
totaal aantal	400

* Men mocht meerdere antwoorden geven

We zien dat het plastic zakje het meest populaire opruimmiddel voor hondenpoep is, onder de hondenbezitters, 46 procent gebruikt deze. Ook plastic poepzakjes uit de dierenwinkel worden door veel, 39 procent, hondenbezitters gebruikt. Afbreekbare wegwerpzakjes gebruikt bijna 20 procent wel eens om de poep van hun hond op te ruimen. Het poepschepje draagt 9 procent bij zich bij het uitlaten van de hond, en 7 procent gebruikt zakjes die in andere gemeenten bij de afvalbakken beschikbaar worden gesteld. De papieren poepzakjes uit de dierenwinkel zijn met 4 procent het minst populair.

Eén op de tien hondenbezitters geeft een antwoord 'anders'. Ruim de helft hiervan geeft op de poep niet (altijd) op te ruimen. Andere opruimmiddelen die hier worden genoemd zijn andere plastic zakjes of zakken, plastic handschoenen, verschillende kartonnen en papieren middelen en gras of takken om het onder de bosjes te werken. Een enkeling heeft de hond getraind om 'thuis' zijn behoefte te doen.

Vervolgens vroegen we de hondenbezitters waar ze de opgeruimde hondenpoep laten.

Tabel 3.6 Waar laten hondenbezitters de opgeruimde hondenpoep *

	2013
Openbare afvalbak	62%
Kliko bij mijn huis	35%
In het groen/de bosjes/een sloot	13%
Ondergrondse container	6%
Anders	7%
Ik ruim niet op	17%
totaal aantal	401

* Men mocht meerdere antwoorden geven

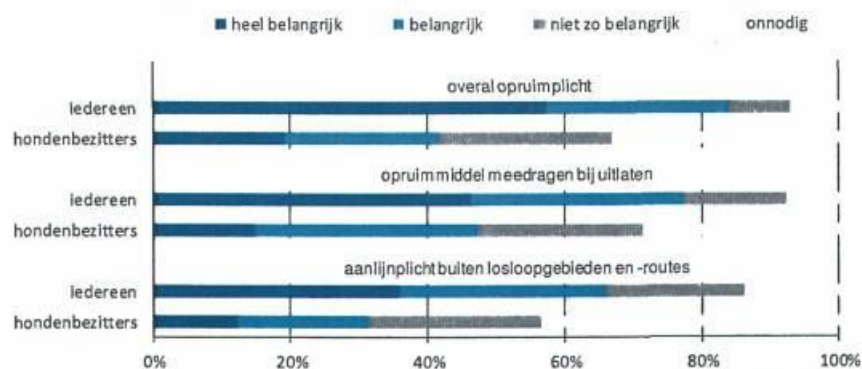
Bijna twee derde van de hondenbezitters gebruikt (onder andere) openbare afvalbakken om de hondenpoep kwijt te raken. Ruim een derde neemt het (wel eens) mee naar huis en gooit het daar in de eigen kliko. Een op de acht werkt het wel eens weg op een plek waar anderen het niet zien, in de bosjes of in een sloot. Kleine percentages gooien de poep in de ondergrondse container of laten het ergens anders. Bijna een op de vijf geeft aan de poep (ook wel eens) te laten liggen. Ongeveer de helft van hen geeft ook opruimplekken op, en laat de poep dus niet principieel liggen.

3.4 Handhaving van het hondenbeleid

Het toezicht en de handhaving van het hondenbeleid gebeurt door stadswachten en Buitengewoon OpsporingsAmbtenaren (BOA's). Stadswachten spreken alleen mensen aan. BOA's spreken mensen aan en schrijven ook boetes uit.

We hebben de leden van het Stadspanel gevraagd hoe belangrijke ze handhaving van verschillende regels vinden (figuur 3.2).

Figuur 3.2 Hoe belangrijk vindt u handhaving van onderdelen van het hondenbeleid

De algemene opruimplicht vinden de respondenten het belangrijkste om te handhaven. In totaal vindt 84 procent dit belangrijk, waarvan 57 procent het heel belangrijk vindt. Het handhaven van het meedragen

van een opruimmiddel vindt 77 procent belangrijk of heel belangrijk. Onderaan, maar niet onbelangrijk, staat het handhaven van de aanlijnplicht; twee derde van de stadjes vindt dit belangrijk of heel belangrijk.

Onder hondenbezitters vinden veel kleinere percentages het belangrijk dat de gemeente het hondenbeleid handhaaft; de percentages die dit (heel) belangrijk vinden liggen tussen de 31 en 48 procent. De opruimplicht en het meedragen van een opruimmiddel vinden meer hondenbezitters van belang dan het aanlijnen van de hond.

Van alle respondenten, met en zonder hond, heeft 11 procent ervaring met handhaving (328 personen). In 2011 was dit percentage half zo groot.

De meerderheid beoordeelt zijn ervaring als negatief. Hoewel de omvang van de groep met ervaring met handhaving klein is, is de meerderheid wel groot genoeg om betekenis aan toe te kennen: 79 procent heeft een negatieve ervaring. In 2011 lag dit percentage iets lager. Opvallend is dat negatieve ervaringen ook voorkomen bij niet-hondenbezitters.

3.5 Informatie over het hondenbeleid

De gemeente wil de informatievoorziening over het hondenbeleid zo goed mogelijk aansluiten op de wensen van de stadjes. We hebben de respondenten gevraagd hoe zij informatie over het hondenbeleid zouden willen ontvangen van de gemeente. De resultaten vermelden we in tabel 3.7, samen met de media waaruit men in 2011 informatie over het hondenbeleid heeft gehaald.

Tabel 3.7 Wijze waarop men informatie WIL ontvangen over aanpassingen in het hondenbeleid, 2013
(en waarop men hierover informatie HEEFT gekregen in 2011) *

wijze waarop	iedereen		hondenbezitters	
Stadsberichten van de Gezinsbode	50%	(35%)	48%	(42%)
wijkkrant	45%	(26%)	40%	(37%)
televisie (OOG TV)	18%	(8%)	17%	(10%)
brief (in de brievenbus)	16%	(10%)	53%	(64%)
wijkwebsite	16%	(4%)	14%	(10%)
e-mail	13%		39%	
folder (zelf meenemen)	4%	(10%)	4%	(51%)
twitter	2%		3%	
sms	1%		3%	
op een andere manier	2%	(10%)	3%	(1%)
geen informatie	24%	(37%)	5%	(3%)
totaal aantal	2.932	(2.614)	386	(351)

* Men mocht meerdere antwoorden geven

De rubriek Stadsberichten in de Gezinsbode (huis-aan-huisblad) staat bovenaan. De helft van de stadjsers wil daarin wel toekomstige informatie over het hondenbeleid lezen. Bijna even hoog scoort de wijkkrant. Onder hondenbezitters krijgt een brief de meeste stemmen; meer dan de helft van de hondenbezitters wil zo wel worden geïnformeerd over toekomstige veranderingen in het hondenbeleid. Ook een e-mail vinden de hondenbezitters een goed medium. De algemene media Gezinsbode en wijkkrant scoren eveneens hoog onder hondenbezitters.

3.6 Verbetering van het hondenbeleid

Ten slotte hebben we gevraagd wat de stadjsers de belangrijkste maatregelen vinden die in het hondenbeleid nog moeten worden geregeld.

Tabel 3.8 De belangrijkste maatregelen die in het hondenbeleid nog moeten worden geregeld *

maatregel	iedereen		hondenbezitters	
	2011	2013	2011	2013
meer prullenbakken	30%	39%	61%	65%
beter handhaving van de regels	32%	36%	7%	7%
wel een plicht tot opruimen uitwerpselen in de hondengebieden	29%	-	3%	-
meer losloopgebieden	20%	25%	59%	64%
beter markering van de losloopgebieden	4%	10%	5%	6%
beter onderhoud van de losloopgebieden	8%	8%	20%	15%
meer gebieden verboden voor honden	7%	7%	1%	0%
minder losloopgebieden	2%	2%	1%	0%
geen (extra) maatregelen nodig	7%	7%	9%	12%
weten het niet	11%	11%	1%	1%
het maakt de respondent niet uit	4%	4%	1%	3%
totaal aantal	2.619	3.020	353	395

* Men mocht maximaal twee maatregelen kiezen

Meer afvalbakken en betere handhaving van de regels voeren voor alle respondenten samen de lijst aan. Op de derde plaats staat het uitbreiden van het aantal losloopgebieden. Alle percentages zijn hoger dan twee jaar terug. Men wil dus enerzijds goede voorzieningen voor honden en hun baasjes, maar ook dat die zich op hun beurt aan de regels houden. Hondenbezitters kijken eenzijdiger; velen willen meer afvalbakken en meer losloopgebieden, maar betere handhaving oogst weinig enthousiasme.

3.7 Opmerkingen

Bij de opmerkingen die aan het eind van de enquête konden worden gemaakt, is het meest besproken onderwerp de handhaving. Van de 1.065 respondenten die opmerkingen hebben geplaatst, ging dat bij 450 over handhaving, regels, toezicht of controle.

Over uitwerpselen werd door 406 respondenten iets vermeld en 320 maakten opmerkingen over het los of aan de lijn lopen van honden. Minder opmerkingen werden gemaakt over opruimen (210), beleid (153), belasting (140), katten en andere dieren (115) en afvalbakken (85).

Over de handhaving wordt door veel respondenten zonder hond opgemerkt dat er meer en beter gecontroleerd zou moeten worden. Voornamelijk op het opruimen van poep maar ook op het aanlijnen van honden. Een groep respondenten geeft ook aan dat zij weinig handhaving ervaren, de controle is niet zichtbaar. Een aantal hondenbezitters merkt over de handhaving op dat er juist minder controle zou moeten zijn.

Het al dan niet aanlijnen of los laten lopen van honden wordt vooral door hondenbezitters genoemd. Een aantal hondenbezitters merkt op dat je honden niet altijd aan kunt lijnen en dat zij vrijheid moeten hebben. Dit wordt ook door enkele respondenten zonder hond genoemd. Volgens de respondenten zou een gehoorzame hond niet verplicht aangelijnd moeten worden.

Het opruimen en de opruimplicht worden in veel opmerkingen in verband gebracht met het aantal afvalbakken. Volgens enkele respondenten (met en zonder hond) moeten er genoeg afvalbakken beschikbaar zijn zodat mensen zich aan de opruimplicht kunnen houden. Zowel enkele hondenbezitters als mensen zonder hond merken op dat plekken waar kinderen komen schoon moeten zijn.

Sommige mensen zonder hond merken op dat er hondenbezitters zijn die opruimmiddelen bij zich hebben, maar deze niet gebruiken. Een aantal opmerkingen van hondenbezitters gaan over de opruimplicht in het losloopegebied. Deze is niet haalbaar, vinden zij. Daarnaast is de opruimplicht te streng. Als een hond bijvoorbeeld in de bosjes poept dan is dit niemand tot last en zou men niet verplicht moeten zijn dit op te ruimen. Dit wordt ook door enkele mensen zonder hond opgemerkt.

Enkele mensen zonder hond geven aan dat zij graag willen dat de hondenbelasting verhoogd wordt. Maar veel meer mensen vinden het niet eerlijk dat er een hondenbelasting is als mensen zelf de poep moeten opruimen. Zij vinden dat de belasting afgeschaft moet worden. De opmerkingen die hondenbezitters maken over belasting zijn in dezelfde lijn. Zij vinden dat de hondenbelasting verlaagd of afgeschaft dient te worden.

Enkele hondenbezitters en mensen zonder hond merken ook op dat er een kattenbelasting zou moeten zijn. Volgens sommigen zorgen katten voor meer overlast dan honden en zouden eigenaren hier kosten voor moeten dragen. Vooral kattenpoep zorgt voor overlast. Wat andere dieren betreft wordt door een enkeling paardenpoep genoemd.

De opmerkingen over de afvalbakken worden zoals eerder al genoemd als voorwaarde gesteld voor de opruimplicht. Enkele hondenbezitters geven hierbij als tip om afvalzakjes bij de afvalbakken ter beschikking te stellen om de hondenoep mee op te ruimen. Dit gebeurt ook al in andere gemeenten.

4. Conclusie

De inwoners van Groningen staan in het algemeen positief tegenover honden en gunnen ze ruimte, zowel letterlijk in de vorm van losloopgebieden als figuurlijk in bijvoorbeeld de vorm van meer afvalbakken om de poep in kwijt te kunnen. Aan de andere kant willen ze wel graag dat die 'ruimte' duidelijk wordt begrensd en dat hondenbezitters zich eraan houden, zodat anderen geen overlast ondervinden van de honden.

Hoewel stadgers minder vaak hondenpoep aantreffen op de stoep, is poep die niet is opgeruimd door de baasjes een blijvende ergernis voor anderen. Zij vinden dat daarvoor meer handhaving nodig is. Deze maatregelen werden ook in 2011 al veel genoemd.

Voor hondenbezitters ligt de balans anders. Zij willen ook meer losloopgebieden en meer afvalbakken om de poep op te kunnen ruimen. Maar handhaving van de regels scoort bij hen niet hoog.

Het gemeentelijke hondenbeleid is bekend bij bijna twee derde van de bevolking en 94 procent van de hondenbezitters. Er zijn meer stadgers en hondenbezitters positief over dan twee jaar geleden.

De meest gewenste informatiekanaal voor veranderingen in het hondenbeleid zijn Stadsberichten in de Gezinsbode en de wijkkrant. Voor hondenbezitters komen een gerichte brief of e-mail daar bij als door velen gewenste informatiekanaal.

BASIS VOOR BELEID

BEZOEKADRES
Eendrachtskade ZZ 2
9726 CW Groningen

POSTADRES
Postbus 1125
9701 BC Groningen

T (050) 367 56 30
F (050) 367 56 33
E info@os.groningen.nl
I www.os-groningen.nl